

ΓΙΑ ΤΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

διμηνη
θεωρη
τικη και
πολιτικη
επιθεω
ρηση
παλης
κριτικης
και συζη
τησης
στο χω
ρο του
επανασ
τατικου
μαρξισ
μου

Μπροστά στις έκλογες

«Έργατικό Κράτος» ή Γραφειοκρατικά
Κράτη;

Είναι καιρός ν' άποφασίσουμε

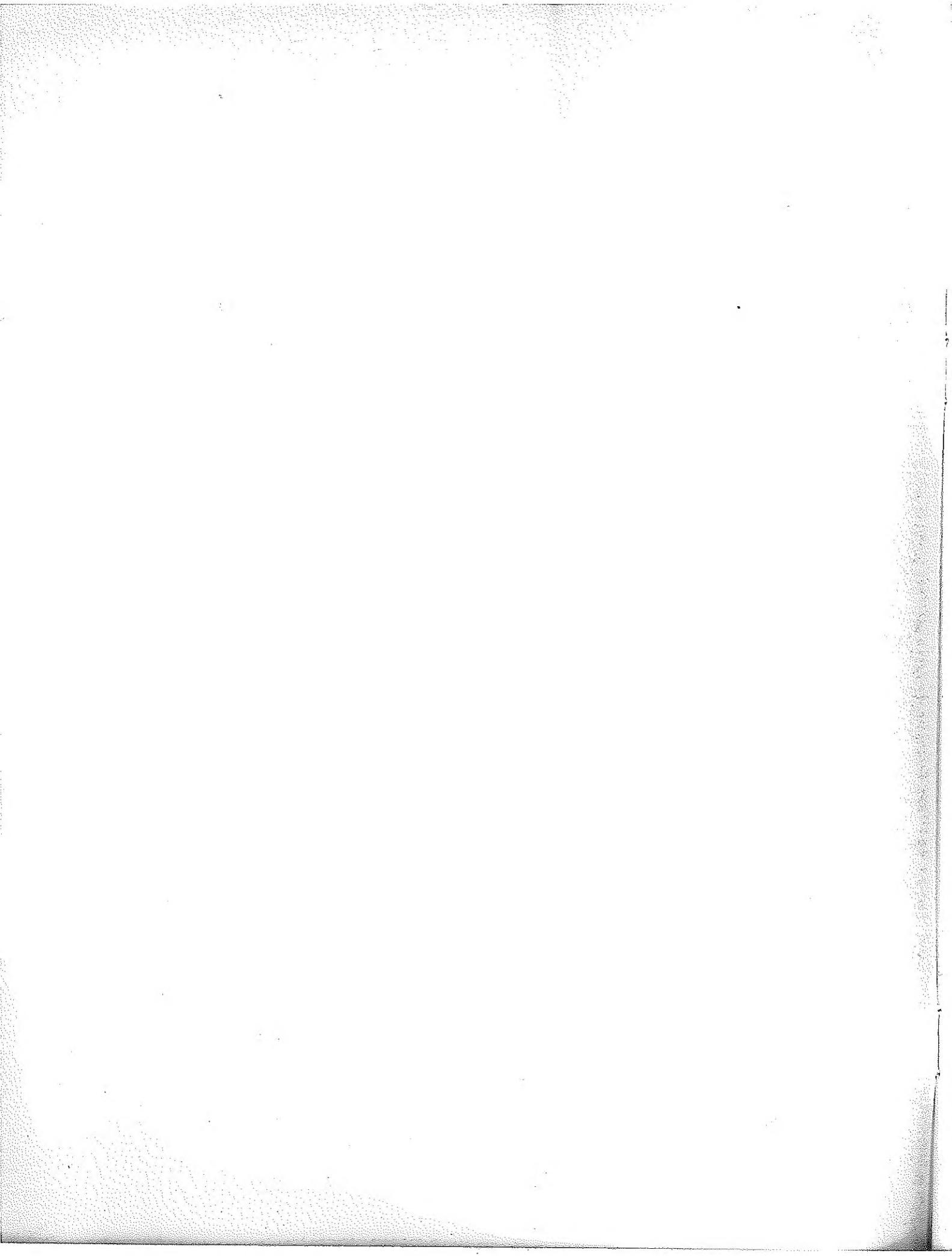
Συμβολή στήν έπεξεργασία
ένδει σύγχρονου Μεταβατικού
Προγράμματος

• Απ' την ιστορία του 'Αρχειομαρξισμού

• Ιούνις - Ιούλιος
1981

17

Δρχ. 30

Μπροστά στὶς ἐκλογὲς

Πλησιάζουμε στὶς ἐκλογὲς μέσα σὲ μιὰ ιδιαίτερα δύσμενη καὶ ἐκρηκτικὴ κατάσταση.

Ἡ οἰκονομία τῆς χώρας βυθίζεται ὅλοένας καὶ περισσότερο στὴ χωρὶς διέξοδο κρίση τοῦ πληθωρισμοῦ καὶ τῆς ὑφεσης, μὲ ὀποτέλεσμα τὴν πτώση τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν αὔξηση τῆς ἀνεργίας, ιδιαίτερα δύσμενη μὲ τὴν είσοδο στὴν ΕΟΚ, καθὼς ἐκτέθηκε στὶς διακυμάνσεις ἐνὸς εὐρύτερου οἰκονομικοῦ συνόλου σὲ κρίση ἐπίσης. Ἡ κυβέρνηση, ποὺ ὀπὸ καιρὸ πιὰ ἔχει κάθε ἔλεγχο, περιορίζεται στὴ λῆψη ἀντιφατικῶν μέτρων, μὲ ἔντονο προειδογικὸ χαρακτήρα, καθὼς προσπαθεῖ νὰ ἴκανοποιήσει τὶς ὀποιτήσεις τουλάχιστον τῶν παραδοσιακῶν τῆς στηριγμάτων (ὅπως π.χ. τῶν βιομηχάνων) καὶ στὴν προβολὴ κάποιων ἀσήμαντων ἢ καὶ ἀνύπαρκτων ἐνδείξεων ποὺ δῆθεν ἐπιτρέπουν αἰσιοδοξία. Ἀπὸ τὴν ὅλη μεριά προσπαθεῖ, στὸ μέτρο ποὺ τῆς ἐπιτρέπει τὸ προεκλογικὸ συμφέρον, νὰ εἰσάγει τὶς γνωστὲς «νεοφιλελεύθερες» συντογὲς γιὰ περιορισμὸ τῶν κοινωνικῶν παρόχων τοῦ κράτους, συρρίκνωση γενικὸ τοῦ οἰκονομικοῦ τοῦ ρόλου, καὶ ἐπιστροφὴ σὲ κατάσταση ἄγριου οἰκονομικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, πράγμα ποὺ ἐκφράζεται κύρια τώρα μὲ τὴν ἐπιδιωκόμενη μείωση τοῦ βρέλου τῶν μεγάλων ὄργανισμῶν κοινῆς ὥφελειας, ὅλα καὶ μὲ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν τιμῶν ὕστατικῶν εἰδῶν, τὸ πάγωμα κοινωνικῶν προγραμμάτων κ.ἄ. Ὁ πασδήποτε ἀν δὲν φοβόταν τὴ μείωση τῆς ἐκλογικῆς πελατείας, ἢ ἐπίθεση ἐνάντια στὸ βιοτικὸ ἐπίπεδο τῶν ἐργαζομένων, θὰ ἡτον πολὺ πιὸ ὅγρια, πράγμα ποὺ πρέπει νὰ φαδόμαστε σὲ ἐνδεχόμενη ἐκλογικὴ νίκη τῆς Ν.Δ. Γιατὶ αὐτὴ τώρα είναι ἡ γενικὴ τάση τῶν καπιταλιστικῶν κυβερνήσεων, γιατὶ τόσο ὅπ' τὴν ΕΟΚ, ὅλα κύρια ὅπ' τοὺς Ἀμερικάνους, πιέζεται σ' αὐτὴ τὴν κατεύθυνση.

Στὸ ἐπίπεδο τῆς ἐσωτερικῆς πολιτικῆς, οἱ κυβερνήσεις τῆς Ν.Δ. φρόντισαν νὰ ἐνισχύσουν τὸ παραδοσιακὸ κράτος τῆς Δεξιᾶς, τοῦ παρασχογονισμοῦ, τῆς ρουσφετολογίας, τῆς χωμηλότατῆς ὀπόδοσης, τῆς στυγγῆς καταπίεσης τῶν ἐργαζομένων, φροντίζοντας νὰ τὸ ἐμπλουτίσει μὲ νέα σπλα, («ἀντιτρομοκρατικούς» νόμους, εἰδικὲς ἀστυνομικὲς μονάδες κ.ἄ.), στὰ

πρότυπα τῶν «ἀναπτυγμένων φίλων» μας. «Εσπευσαν ἐπίσης νὰ «έναρμονίσουν» τὴ νομοθεσία μας μὲ κείνη τῆς ΕΟΚ, μὲ μίὰ δεσμίδα διαρθρωτικῶν νόμων γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ζωὴ, τὴν ἀγροτικὴ παραγωγή, τὸ συνδικαλισμό, τὴν ἐκποίηση, τὴν ὑγεία, κατὰ κανόνα πρόχειρα φτιαγμένων ποὺ δὲν ἀνταποκρίνονται σύτε στὴν Ἑλληνικὴ πραγματικότητα, οὔτε βέβαια στὰ συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων.

Στὴν ἔξωτερικὴ πολιτικὴ τώρα, ἐκτὸς ὅπὸ τὴν βεβιασμένη, χωρὶς δρους καὶ προετοιμασία, ἐνταξη στὴν ΕΟΚ, ἡ Δεξιά μας ἐσπευστε νὰ ξαναμπεῖ στὸ ΝΑΤΟ καὶ ν' ἀποκαταστήσει τὶς συμφωνίες μὲ τοὺς Ἀμερικάνους γιὰ τὶς δάσεις, ὑποκύπτοντας τελείως στὶς πιέσεις τους, χωρὶς καμμιὰ κατοχύρωση τῶν κυρίαρχων δικαιωμάτων τῆς χώρας. Κάτω ὀπὸ τὴν τέλεια καὶ πάλι ηρδεμονία τους, κολοπιάνει τὸ χαϊδεμένο τους παιδί, τὴν Τούρκικη χούντα, καὶ συνεργάζεται στενά γιὰ τὴ διχοτομικὴ «λύση» τοῦ Κυπριακοῦ, μὲ τελικὸ στόχο τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἐνότητας τοῦ ΝΑΤΟ, τὴν ἐπέκτασή του στὴν Κύπρο, καθὼς καὶ τὴ δυνατότητά του νὰ ἐπεμβαίνει ἀμεσα στὸν εὐαίσθητο χώρο τῆς Μ. Ἀναστολῆς.

Στὸ πλαίσιο τέτοιων ἐπιδιώξεων, καθὼς καὶ στὴ δεδηλωμένη θέληση τῶν Ἀμερικάνων τοῦ Ρήγκαν νὰ κρατήσουν κάτω ὀπὸ τὸν ὀπόλυτο καὶ ἀμεσοῦ ἔλεγχό τους τὶς χώρες τῆς Ν. Ἐύρωπης, μὲ κάθε μέσο (ὅπως φαίνεται ὀπὸ τὰ τελευταῖα γεγονότα στὴν Ἰσπανία, τὴν Ἰταλία καὶ βέβαια μὲ τὴν ἐγκαθίδρυση τῆς στυγγῆς καὶ ἀπάνθρωπης Τούρκικης χούντας), ἐρμηνεύονται τόσο οἱ Τούρκικὲς προκλήσεις, δσο καὶ τὸ κλίμα τρομοκρατίας ποὺ δημιουργεῖται στὸ ἐσωτερικὸ (μὲ τὶς φωτιές στὰ μαγαζιά, τὶς φῆμες γιὰ πραξικόπημα, τὴν ἀστυνομικὴ ἀσυδοσία κ.ἄ.).

Σ' ὅλα αὐτὰ βέβαια ἡ ἀντίδραση τῶν ἐργαζομένων καὶ γενικὸ τοῦ λαοῦ τῆς χώρας, είναι ιδιαίτερα ὑποτονική, παρὰ τὶς ἀπεργιακές κινητοποιήσεις ὄρισμένων ιελῶν μὲ οἰκονομικὸ κύρια χαρακτήρα, κι αὐτὸ γιατὶ ὅπ' δ.τι φαίνεται ἔχουν ἐναποτελεῖσι οἱ ἐλπίδες στὴν πιθανὴ ἐκλογικὴ νίκη τοῦ ΠΑΣΟΚ καὶ στὴν «ἀλλαγὴ» ποὺ αὐτὴ θὰ φέρει. Ἡ προοπτικὴ αὐτὴ ἐνισχύεται σημαντικὰ ὀπὸ τὴ νίκη τοῦ Μιτεράν

στή Γαλλία, που διπλωσής ποτε είναι νίκη τοῦ συνόλου τῶν ἐργαζομένων τῆς χώρας αὐτῆς.

"Ας μὴν ὑπνωτιζόμαστε δῆμως ἀπὸ τὸ ἐνδεχόμενο τῆς ἐκλογικῆς νίκης. 'Ο κίνδυνος είναι προγματικὸς κι ὅχι ἀπὸ προεκλογικὸ παιχνίδι τῆς Δεξιᾶς γιὰ τὸν ἐκφοβισμὸ τῶν φηφοφόρων. Είναι ἀπαραίτητο νὰ πρετοιμαστοῦμε σοβαρὰ γιὰ σκληρότερους ἀγῶνες καὶ γιὰ μιὰ ἀναπόφευκτη σὲ μιὰ δρισμένη στιγμὴ δυναμικὴ ἀναμέτρηση μὲ τὴν ἀντίδραση.

Κι αὐτὸ θὰ γίνει μόνο μὲ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἐνότητας τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν ἐργαζομένων γενικά, μὲ τὴ δημιουργία τοῦ δημοκρατικὸ ὄργανωμένου 'Ενιαίου μετώπου τῶν ἐργαζομένων σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα, τόσο στὴ βάση, ἀνοικτοῦ σὲ κάθε ὀγωνιστή, ὅσο καὶ στὴν κορυφὴ μεταξὺ τῶν ἡγεσιῶν τῶν μαζικῶν ἐργατικῶν κομμάτων. Βέβαια σὶ θέσεις που παίρνουν αὐτὰ τὰ κόμματα είναι τώρα ιδιαίτερα σεχταριστικές, καθὼς τὸ ΠΑΣΟΚ βαδίζει γιὰ αὐτόνομη κυβέρνηση καὶ τὸ ΚΚΕ γιὰ τὸν πλασματικὸ, γιὰ ἔνα ἐργατικὸ κόμμα, στόχο τοῦ 17%. Νοτόσο, θεωροῦμε τελείως ὀπαραίτητη τὴν προπαγάνδη τῆς ὀποκατάστασης τοῦ διλοκληρωμένου 'Ενιαίου μετώπου καὶ τὴν πάλη γιὰ τὴ δημιουργία του.

Στὶς ἐκλογὲς καλοῦμε τοὺς ἐργάστες καὶ τοὺς ἐρ-

γαζόμενους τῆς χώρας νὰ φηφίσουν τὸν καλύτερα τοπικὰ τοποθετημένο ὀντίπροστωπο (έκείνον ποὺ ἔχει τὴ μεγαλύτερη πιθανότητα γὰρ ἐκλεγεῖ) μεταξὺ ΠΑΣΟΚ, ΚΚΕ καὶ τῆς ΕΔΑ, ἐνεργώντας ἔτσι γιὰ τὴ μεγαλύτερη δυνατὴ ἐνίσχυση τοῦ συνόλου τῆς 'Αριστερᾶς καὶ ἐκφράζοντας τὴ θέληση γιὰ τὴν ὀποκατάσταση τοῦ μετώπου τῆς.

Οι δυνάμεις τοῦ ἐνιαίου μετώπου πρέπει, κάτω ὅπ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες, ν' ὀντιμετωπίζουν τὸ ἐνδεχόμενο κριτικῆς ὑποστήριξης, ὀικόμα καὶ σὲ μονόχρωμη Κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ, γιὰ τὴν ὑνεράσπισή της ὀπέναντι σὲ πιθανὴ βίσαιη ὀντίδραση τῆς Δεξιᾶς, ὀλλὰ καὶ γιὰ τὴν πίεση της στὴν πλήρη ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματός της, ἐνέργειες ποὺ ἐνισχύουν τὴν ταξικὴ ἐνότητα καὶ ὀποτελοῦν μιὰ δρχὴ στὸ ἀνοιγμα τοῦ δρόμου γιὰ τὸ Σοσιαλισμό.

'Απαραίτητη προϋπόθεση δῆμως είναι ἐπίσης τὸ κτίσιμο καὶ τὸ δυνάμωμα τῆς ἀνεξάρτητης 'Επαναστατικῆς ὄργάνωσης, μὲ γεροὺς δεσμούς μὲ τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τοὺς ἐργαζόμενους, μοναδικοῦ παράγοντα ποὺ θὰ παλαιώψει ὀπαφασιστικὰ καὶ μὲ συνέπεια γιὰ τὸ σωστὸ καὶ νικηφόρο προσανατολισμὸ διλόκληρου τοῦ 'Ενιαίου Μετώπου.

Ιούνης 1980

SOUS LE DRAPEAU DU SOCIALISME

ORGANE DE LA TENDANCE MARXISTE - REVOLUTIONNAIRE INTERNATIONALE
42, RUE D' AVRON - 75020 PARIS FRANCE

Συνδρομή: γιὰ 6 τεύχη 30 γαλ. φράγκα. Κάθε τεύχος 5 γαλ. φράγκα.

«Έργατικό Κράτος» ή Γραφειοκρατικά Κράτη; Είναι καιρός ν' άποφασίσουμε

‘Απόφαση της Γενικής Γραμματείας της Διεθνοῦς Μαρξιστικῆς Επαναστατικῆς Τάσης

Η δρθή έπανεξέταση του ζητήματος της Ε.Σ.Σ.Δ. και τῶν κοινωνιῶν πού τῆς προσομοιάζουν, ή έκείνων πού ή δυναμική τους έξελλισσεται πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνση, εἶναι σήμερα θασική ἀνάγκη γιὰ τὸν ἐπαναπροσανατολισμὸν τοῦ διεθνοῦς κομμουνιστικοῦ κινήματος, πού ἐπικαλεῖται τὸν ἐπαναστατικὸν μαρξισμό.

Γιὰ μεγάλο διάστημα τὸ ζήτημα αὐτὸν εἶχε συσκοτιστεῖ ἀπὸ τὴν ιστορικὴ ἀγωριμότητα τῶν ἀντικειμενικῶν καὶ ὑποκειμενικῶν συνθηκῶν, ποὺ ἀλλοιώς θὰ συνέδαλαν στὴ διευκρίνησή του.

Η ἀγωριμότητα τῶν ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν συνέκειτο στὸ γεγονὸς ὅτι τὰ οὐσιαστικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ γέου καθεστῶτος ποὺ ἐγκαθιδρύθηκε ὑστερα ἀπὸ τὴν νίκη τῆς Ὁκτωβριανῆς Ἐπανάστασης στὴ Ρωσία, δὲν εἶχαν ἀκόμα ἀρκετὰ καθοριστεῖ, ὅτι ἐπικρατοῦσε δηλαδὴ ἀκόμα, ἀντικειμενικά, μιὰ ιστορικὴ ἀδεβαιότητα σχετικὰ μὲ τὴν τέτοια ή τέτοια ἔξελλεξη τοῦ καθεστῶτος αὐτοῦ.

Γιατὶ στὴν πραγματικότητα, ή τύχη του, ή φύση του ἔξαρτιόνταν ὅχι τόσο ἀπὸ τὶς ἀλλαγές ποὺ ἐπέφερε ἡ Ἐπαγάσταση στὶς σχέσεις ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ ἀπὸ τὶς κοινωνικὲς δυνάμεις ποὺ πάλευαν στὸ ἐπίπεδο τῆς πολιτικῆς ἔξουσίας καὶ τοῦ Κράτους.

Γιὰ μεγάλο διάστημα ή πάλη αὐτὴ παρέμενε ἀδέβαιη, ἐμποδίζοντας τὴν σταθεροποίηση τοῦ πολιτικοῦ καθεστῶτος.

Η ἀγωριμότητα τῶν ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν, καθόριζε ἐπίσης ἔκείνη τῶν ὑποκειμενικῶν συνθηκῶν, τὶς ἐσφαλμένες, συγχυθμένες, ἀγαποφάσιστες θεωρητικὲς ἀναλύσεις τῶν τελευταίων, τὶς σχετικὲς μὲ τὸ ζήτημα τῆς φύσης τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ τῶν κοινωνιῶν ποὺ τῆς μοιάζουν ή ποὺ ἔξελλοσονται τὸ ἴδιο.

‘Αλλὰ ὑστερα ἀπὸ περισσότερο ἀπὸ 60 χρόνια ὑπαρξῆς τῆς Ε.Σ.Σ.Δ., περισσότερο ἀπὸ 30 χρόνια ὑπαρξῆς τῶν ἀλλων «Έργατικῶν» ή «Σοσιαλιστικῶν» Κρατῶν, εἶναι τώρα ἀναγκαῖο καὶ δυνατὸ γὰρ κρίνουμε καὶ γὰρ λύσουμε τὸ ζήτημα αὐτὸν.

Εἶναι οἱ Ρώσοι ἐπαναστάτες - Μαρξιστὲς ποὺ ἐπεξεργάστηκαν κρίσεις ἀκόμα σήμερα λιχύουσες γιὰ

τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ τὴν ἔξελιξη τῆς. “Οπως εἶναι ή γένεσα τῶν ἐπαναστατῶν Μαρξιστῶν ή ἀναπτυσσόμενη στὶς Ἀγατολικὲς χῶρες, ποὺ συμβάλλει τώρα μὲ δύναμη στὴ συγένιση καὶ στὰ συμπεράσματα τῆς ίδιας συζήτησης.

‘Η Ε.Σ.Σ.Δ. θεωρήθηκε τὴν ἐπομένη τῆς Ἐπανάστασῆς τοῦ 1917, σὰν ἔνα ἐργατικὸ Κράτος ἔξελισσόμενο φυσιολογικὰ πρὸς τὸ σοσιαλισμό, γιὰ τρεῖς κυρίως λόγους σὲ ἀλληλεπίδραση: Γιατὶ ἡταν τὸ προϊὸν μιᾶς προλεταριακῆς ἐπανάστασης, γιατὶ εἶχε χρατικοποιήσει καὶ σχεδιοποιήσει τὴν οἰκονομία, γιατὶ τὸ Κράτος διαχειρίζομενο ἀπὸ τὸ Ἐπαναστατικὸ Κόμμα, διαγειρίζόταν ἀπὸ τὴν ἐργατικὴ τάξη, ἐπομένως ἡταν ἔνα «Έργατικὸ Κράτος».

Λίγο ὑστερα, δὲ Λέγιν πρῶτος σημειώγει τὶς γραφειοκρατικὲς παραμορφώσεις τοῦ Κράτους αὐτοῦ καὶ τὸν διφορσύμενο ταξικὸ του χαρακτήρα.

‘Άλλα ρεύματα μέσα στὸ Μπολσεβίκικο Κόμμα πήγαν πιὸ μακριά, μιλώντας γιὰ «Κρατικὸ Καπιταλισμό» στὴ Ρωσία, ποὺ ἐγκαθοδρύθηκε ἀνεπαίσθητα ἀπὸ τὸ πολιτικὸ καθεστῶς τῆς Κρατικῆς γραφειοκρατίας.

‘Η συζήτηση ξαναρχιγά στοὺς κύκλους τῶν ἔξοριστων στὴ Σιβηρία ἐπαναστατῶν - μαρξιστῶν στὴν περίοδο 1927—1930, μὲ τὴ θασικὴ συμβολὴ τοῦ Κριστιαν Ραχόφσκου ποὺ ἐπιμένει στὰ ἀκόλουθα σημεῖα: ‘Η κατάληψη τῆς ἔξουσίας ἀπὸ τὸ μοναδικὸ Ἐπαναστατικὸ Κόμμα, τὸ μεταβάλλει ἀνεπαίσθητα σὲ ἔμβρυο γέου κοινωνικοῦ σχηματισμοῦ: τῆς γραφειοκρατίας τοῦ Κράτους.

‘Απὸ τὸ Προλεταριακὸ Κράτος μὲ γραφειοκρατικὲς παραμορφώσεις (ὅπως καθόριζε δὲ Λέγιν τὴν πολιτικὴ μορφὴ τοῦ σοσιετικοῦ Κράτους) περνᾶμε ἀγεπαίσθητα «στὸ γραφειοκρατικὸ Κράτος μὲ ἐπιδιώσεις προλεταριακὲς καὶ κομμουνιστικές».

‘Η διολκηρωτικὴ χρατικοποίηση τῆς οἰκονομίας, διαχειρίζομενης ἀπὸ τὸ Κράτος στὰ χέρια τῆς γραφειοκρατίας, ἐνισχύει τὰ δικαία τῆς προνόμια καὶ τὴν ἔξουσία της πάνω στὶς μάζες, μεταβάλλοντάς την

ἀνεπαίσθητα «σὲ μὰ μεγάλη τάξη κυβερνώντων μὲ τοὺς ἰδιαίτερους ἔσωτερικούς της διχασμούς, τάξη ποὺ ἀναπτύσσεται μὲ τὴν σταθμισμένη εἰσδοχή στὶς γραμμές της, ἀμεση ἢ ἔμμεση, (γραφειοκρατικὴ προσγωγὴ, φαιγομενικὸ σύστημα ἐκλογῶν).

Αὐτὸ ποὺ ἔνωνει αὐτὴ τὴν ἰδιότυπη τάξην είγαι μιὰ ἰδιότυπη ἐπίσης μορφὴ ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας, δηλαδὴ ἡ κατοχὴ τῆς ἔξουσίας τοῦ Κράτους.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Λ. Τρότσκυ δὲν ἀντικρούει ἀμεσα τὴν προβληματικὴ τοῦ Κ. Ρακόφσκυ, ποὺ τὸν ἀναγκάζει ὡστόσο ἀναμφισβήτητα γένιαθεωρήσει τὴ δικιά του θέση πάνω στὸ Θερμιδώρ. Ο Λ. Τρότσκυ θὰ διαπιστώσει ἀργότερα (1935), διὰ τὸ σοβιετικὸ Θερμιδώρ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ 1924, σὰν πράξη ἀντίδρασης πάνω στὴν κοινωνικὴ δύση, ὡστόσο, τὴν Ἐπανάστασην, δηλαδὴ «τῶν παραγωγικῶν σχέσεων ποὺ ἡ προλεταριακὴ ἐπανάσταση (τοῦ 1917) ἐγκαθίδρυσε».

Ἄλλα ταυτόχρονα πλησιάζει τὴν προβληματικὴ τοῦ Κ. Ρακόφσκυ, ἐπιμένοντας στὴν ἔξαιρετικὴ σημασία τῆς πολιτικῆς ἔξουσίας γιὰ τὸ σοσιαλιστικὸ μέλλον τοῦ Κράτους, ποὺ ἐγκαθίδρυει ἡ Ἐπανάσταση.

«Ἐγὼ μετὰ τὴν ἐπανάσταση τὸ ἀστικὸ Κράτος περιορίζεται σ' ἕνα ρόλο ἀστυνομικῆς ἐπίβλεψης, ἀφγονας τὴν ἀγορὰ στοὺς δικούς της γάμους, τὸ ἐργατικὸ Κράτος παίζει ἀμεσα τὸ ρόλο τοῦ κυρίου καὶ τοῦ δργανωτῆ.

Σὲ διάκριση μὲ τὸν καπιταλισμό, ὁ σοσιαλισμὸς δὲν ἐγκαθίδρυεται αὐτόματα, ἀλλὰ συγειδητά. Ή πορεία πρὸς τὸ σοσιαλισμὸ είναι ἀξέχωριστη ἀπὸ τὴν κρατικὴ ἔξουσία. Στὴν τωρινὴ φάση ἀνάπτυξης, ἡ σοσιαλιστικὴ οἰκοδημήση ζεῖ καὶ πεθαίγει ταυτόχρονα μὲ τὸ ἐργατικὸ Κράτος».

Ἐσκινώντας ἀπὸ τέτοιες ἀντιλήφεις ὁ Λ. Τρότσκυ, περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, μᾶς ἔδωσε μερικὰ ἀπὸ τὰ κλειδιά γιὰ νὰ λύσουμε σήμερα τὸ ζήτημα τῆς ΕΣΣΔ.

Θὰ ἐπιμείγει στὴν ἰδέα ὅτι ἡδη ἐκείνη τὴν ἐποχὴ δὲν ἀπέμεναν παρὰ «φίχουλα» ἀπὸ τὸ ἀλλοτε «Ἐργατικὸ Κράτος» καὶ ὅτι ἡ τελικὴ του τύχη θὰ καθορίζονταν πιὰ σχετικὰ γρήγορα (κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ πολέμου, ἢ «εὐθὺς μετά»).

Σὲ περίπτωση ποὺ ἡ γραφειοκρατία θὰ διατηριῶνται ἀκόμα, θὰ πρέπει γὰ ἐπανεξεταστεῖ τὸ δόλο ζήτημα. «Ἡ νέα γενά τῶν μαρξιστῶν ποὺ ἀγαδεικνύεται τώρα ἀγατολικά (Ρακόφσκυ, Μπάρο, Πέτρ Ούλ κλπ.) ξαναθέτει τὸ ζήτημα, ἐσκινώντας ἀπὸ τὴ δικιά της ἐμπειρία τῶν «γραφειοκρατικὰ παραμορφωμένων» Κρατῶν ποὺ ἀναδείχτηκαν στὴν Ἀγατολικὴ Εὐρώπη μετὰ τὸν 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Παρὰ τὶς σημαγοτικὲς παραλλαγὲς ἀνάμεσα στοὺς ἐκπροσώπους της, δλοι ἀπορρίπτουν τὴν δυομασία «Ἐργατικὸ Κράτος» ἢ «Σοσιαλιστικὸ Κράτος», τονίζουν τὸ ρόλο τῆς γραφειοκρατίας τοῦ Κράτους, συγιστοῦν μιὰ νέα «Ἐπανάσταση» ποὺ θάγοιγε τὸν φραγμένο δρόμο πρὸς τὸ σοσιαλισμό, καὶ ὑπογραμμίζουν τὴν ἔξαιρετικὴ σημασία τῶν πολιτικῶν δομῶν τοῦ καθεστῶτος.

Πολλὰ ἀπὸ τὰ συμπεράσματά τους πλησιάζουν τὶς ἰδέες ποὺ ἀνέπτυξε ἡ Τάση μας (ἡ ΤΜΡΙ) ἀπὸ τὶς ἀρχές τῶν ἑτῶν 1970.

Στὴν πραγματικότητα, στὴ βάση τῆς γέας προβλη-

ματικῆς τῆς Τάσης μας, σχετικὰ μὲ τὸ χαρακτήρα τῆς ΕΣΣΔ καὶ τῶν κοινωνιῶν ποὺ προσομοιάζουν σ' αὐτὴ ἢ ποὺ ἐξαλίσσονται τὸ ἴδιο, δρίσκεται ἡ θεμελιώδης ἀντίληψή μας γιὰ τὴ γενικευμένη Αὐτοδιαχείριση, σὰν τὸ πραγματικό, μοναδικὸ περιεχόμενο τοῦ σοσιαλισμοῦ, ἐξελίσσομενο πρὸς τὸν κοινωνιογισμό.

Ἡ ἀντίληψη αὐτὴ συνεπάγεται τὴν ἐγκαθίδρυση, μετὰ τὴν Ἐπανάσταση, πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν δομῶν, τῶν ἔξαπολονύ «ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴ δυναμικὴ τοῦ μαρξισμοῦ τοῦ Κράτους καὶ τῆς παληῆς καταγομῆς ἐργασίας, ἐνισχύοντας ἀντίθετα τὴν αὐξανόμενη ἔξουσία τῶν παραγωγῶν καὶ πολιτῶν σ' δλόκληρη τὴν κοινωνικὴ ζωὴ». Η ἀντίληψη αὐτὴ εἶναι ἀσυμβίδαστη μὲ τὴν πολιτικὴ ἔξουσία τοῦ ἔνδος καὶ μόνο Κόμματος καὶ δὲν συνθηκολογεῖ μὲ καμμία μορφὴ συγκεντρωτικῆς ἔξουσίας, ποὺ ἀναπόφευκτα καταλήγει στὴν ἀποκρυπτάλλωση μιᾶς παντοδύναμης γραφειοκρατίας. Απορρέει μιὰ διασικά ἀγτίθετη ἀντίληψη γιὰ τὸ σύγολο τῶν οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν δομῶν τῆς κοινωνίας καὶ τῆς λειτουργίας τους.

Στὴ βάση δλῶν αὐτῶν τῶν ἀντιλήψεων, σὰν εἰσαγωγὴ, μποροῦμε τώρα γὰ ἐκθέσουμε μὲ μιὰ θετικὴ μορφὴ, τὰ σημεῖα ποὺ ἀφοροῦν τὴν ἐπανεξέταση τοῦ ταξικοῦ χαρακτήρα τῆς ΕΣΣΔ καὶ τῶν ἀλλων κοινωνιῶν, ποὺ ἐξελίσσονται πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνση.

— Οἱ ἀποκορυφωνόμενες ἀγτίθεσεις τοῦ καπιταλισμοῦ ποὺ ἐπιζεῖ, προκαλοῦν κοινωνικές ἐπαναστάσεις ἐντεταγμένες ἔως τώρα στὴν περιφέρεια τῶν μεγάλων Μητροπόλεων.

— Στὶς ἐπαναστάσεις αὐτές, ὁ ρόλος τοῦ προλεταριάτου, τῆς ἀγροτικῆς, τῆς μικρῆς φτωχοποιημένης μπούρζουσαίς, εἶναι οὐσιαστικός. Εἶναι στὴν πραγματικότητα ἡ συγκυριακὴ συμμαχία αὐτῶν τῶν δυνάμεων στὶς στιγμὲς μεγάλης ἐπαναστατικῆς κρίσης ποὺ προκαλεῖ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ καπιταλισμοῦ ἢ τοῦ ἡμιπεριαλισμοῦ.

— Οἱ Ἐπαναστάσεις αὐτές δὲν πρέπει νὰ καρακτηρίζονται σὰν προλεταριακὲς ποὺ ἀπὸ τὴν ἴδια τους τὴν δυναμικὴ ἐξελίσσονται πρὸς τὸ σοσιαλισμό. Εἶναι ἐπαναστάσεις ἡ ἀγτικαπιταλιστικές ἡ ἀγτιμπεριαλιστικές, σύμφωνα μὲ τὸν τύπο τῆς χώρας δηπου γίνονται. Τὸ γὰ χαρακτηριστοῦν σὰν προλεταριακές, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ εἰδικὸ δάρος τοῦ προλεταριάτου σὲ κάθε περίπτωση, καὶ τὸν πραγματικὸ πολιτικὸ τοῦ ρόλο σὰν τάξης, αὐτὸ καταλήγει σὲ ὑπέρβαση θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ ἐσφαλμένη, ἐπικίνδυνη, δλέθρια.

Γιατὶ προϋποθέτει ὅτι ἡ τάξη μπορεῖ νὰ ἐκπροσωπεῖται ἀπὸ τὸ Ἐπαναστατικό τοῦ Κόμμα, ποὺ παίρνει στὸ δρόμο τῆς τὴν ἔξουσία καὶ τὴν διαχείριζεται γιὰ μιὰ δλόκληρη περίοδο.

Γιατὶ προϋποθέτει ἐπίσης ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς τῆς «προλεταριακῆς» Επανάστασης δὲν είναι ἡ κρατικοποίηση τῆς οἰκονομίας, ποὺ κάνει δυνατὴ τὴ σχεδιοποίησή της.

Γιατὶ προϋποθέτει ἀκόμα ὅτι τὸ Κόμμα, ἔχοντας ἐνα πρόγραμμα: «προλεταριακό», ἀντιπροσωπεύει τὴν τάξη καὶ ἐπομένως μπορεῖ γὰ ἐκπληρώσει τὴν ιστορική

ἀποστολή πού δι Μαρξισμός ἀποδίδει στὸ προλεταριότο, νὰ δόηγήσει δηλαδὴ τὴν μετακαπιταλιστικὴ κοινωνία, πρὸς τὸ σοσιαλισμό, καὶ τὴν χωρὶς τάξεις καὶ Κράτος κοινωνία, τὸν κομμουνισμό.

Ἡ περία ἀρκετὰ ἀπέδειξε πώς δῆλα αὐτὰ τὰ ἀξιώματα περιστείνουν μιὰ τέτοια δυνατή δυναμική, ἀλλὰ κάτω ἀπὸ δρισμένες συνθῆκες, καὶ ὅχι κατὰ τρόπο σχεδὸν αὐτόματο, καὶ ἀναπόφευκτα.

— Κάθε ἀντικαπιταλιστικὴ ἡ ἀντιμπεριαλιστικὴ Ἐπανάσταση πού θὰ περιορίζονται στὸ γὰρ ἀντικαπατικήσεις τὶς παληὸς σχέσεις ἴδιοκτησίας μὲ τὴν κρατικοποίηση τῆς οἰκονομίας, καὶ γὰρ φέρει στὴν ἔξουσία τὸ μοναδικὸ Κόμμα διαχειρίζομενο τὸ Κράτος, εἶναι μιὰ ἀσυμπλήρωτη Ἐπανάσταση ἀπὸ προλεταριακὴ καὶ σοσιαλιστικὴ ἀποφῆ. Γιατὶ μακρύν ἀπὸ τοῦ γὰρ ἔκινησεις ἔτσι τὴν πορεία τοῦ μαρασμοῦ τοῦ Κράτους καὶ τῆς παληὸς καταγομῆς ἔργασίας, ἐλευθερώνοντας τὸ δρόμο πρὸς τὸ σοσιαλισμό καὶ τὸν κομμουνισμό, θέτει στὴν πραγματικότητα τὶς δάσεις γιὰ τὴν ἀναπόφευκτη ἀνάπτυξη τῆς Κρατικῆς Γραφειοκρατίας, πού διὰ τοῦ Κράτους διαχειρίζεται ὀλόκληρη τὴν κοινωνία.

Μιὰ τέτοια ἀσυμπλήρωτη Ἐπανάσταση φράσει τὸ δρόμο πρὸς τὸ σοσιαλισμό καὶ τὸν κομμουνισμό, δηγύωτας κατ' εὐθεία πρὸς τὸ Γραφειοκρατικὸ Κράτος.

Οἱ οἰκονομικούνωνικές δάσεις ἐνὸς τέτοιου καθεστῶτος εἶναι ἀκριβῶς ἡ κρατικοποιημένη οἰκονομία διαχειρίζομενη διὰ τὸ Κόμμα - Κράτος.

“Ἐνα τέτοιο σύστημα, μακρύν ἀπὸ τὸ γὰρ ἔξασθενεις τὴν γραφειοκρατία, τὴν θρέφει καὶ τὴν ἔγισχυεις διαρκῶς.

— Κάθε ἀντικαπιταλιστικὴ ἡ ἀντιμπεριαλιστικὴ Ἐπανάσταση παραμένει ἀσυμπλήρωτη ἀπὸ προλεταριακὴ καὶ σοσιαλιστικὴ ἀποφῆ, θν δέν ἐγκαθιδρύσει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὶς οὐδιαστικές δομές λειτουργίας τῆς σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας, ἔξασφαλίζοντας τὴν αὐξανόμενη ἔξουσία τῶν μαζῶν, τῶν παραγωγῶν καὶ πολιτῶν στὸ σύνολο τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, καὶ ἔξαπολύοντας ἔτσι τὴν δυναμική τοῦ μαρασμοῦ τοῦ Κράτους καὶ τῆς παληὸς καταγομῆς ἔργασίας.

Δηλαδὴ τουλάχιστον τόσο σημαντικὴ δοσο ἡ τυπικὴ ἀλλαγὴ τῶν σχέσεων παραγωγῆς σὲ κρατικοποιημένη οἰκονομία, εἶγαι ἡ ταυτόχρονη ἀλλαγὴ τῶν κοινωνικῶν σχέσεων μὲ τὴν ἐγκαθιδρύση τῆς πολιτικῆς ἔξουσίας τῶν μαζῶν καὶ τὴ διαχειριση ἀπὸ τὶς ἴδιες τῆς οἰκονομίας, καὶ διάλκηρης τῆς κοινωνικῆς ζωῆς.

Χωρὶς αὐτὴ τὴν ἀπαραίτητη πολιτικὴ συμπλήρωση, ἡ Ἐπανάσταση περιορίζομενη στὴν κρατικοποιημένη οἰκονομία καὶ τὴν πολιτικὴ ἔξουσία τοῦ μοναδικοῦ Κόμματος πού συγχωνεύεται μὲ τὸ Κράτος, δόηγει ἀναπόφευκτα στὸ Γραφειοκρατικὸ Κράτος.

— Ἀπορρέει ἀπὸ αὐτὰ δῆλα δῆτι ἡ ἀναλογία μὲ τὸ Θερμιδώρ τῆς ἀστικῆς Ἐπανάστασης δὲν ἐφαρμόζεται καθόλου σὲ περίπτωση ἀντικαπιταλιστικῆς Ἐπανάστασης, πού ἔξελίσσεται πρὸς τὸ σοσιαλισμό καὶ τὸν κομμουνισμό. Γιατὶ διπολαδήποτε σοβαρὴ ἀλλοίωση τοῦ πολιτικοῦ χαρακτήρα τοῦ Κράτους, τῶν καθοριστικῶν τοῦ δομῶν, καὶ τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων πού τὸ ἔ-

λέγχουν καὶ τὸ διαχειρίζονται, ἀλλοιώγει ἀνεπαίσθητα τὴν κοινωνικὴ φύση τοῦ καθεστῶτος, τοῦ διποίου οἰκονομικὲς δάσεις δὲν ἔχουν ἀκόμα σταθεροποιηθεῖ πρὸς τὴν κατεύθυνση τοῦ σοσιαλισμοῦ. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού τὸ Κόμμα - Κράτος συγχεντρώνει στὰ χέρια του τὴν πολιτικὴ ἔξουσίκα καὶ ἀπαλλοτριώνει πολιτικὰ τὶς μάζες, στερώντας τὶς ἀπὸ τὰ Συμβούλια τους, τὶς Ἐπιτροπές τους, τὶς αὐτοδιαχειρίζομενες Κοινότητές τους, τὰ Κόμματά τους, τὰ ἐλεύθερα Συνδικάτα τους, τὸν ἐλεύθερο Τύπο τους κλπ., τὸ «Θερμιδώρ» ἔχει συντελεστεῖ μὲ τὴν παρακάτω γένα ἀκριβῆ ἔγγονα: στὸ ἀντικαπιταλιστικὸ Κράτος πού ἐγκαθιδρύσει ἡ Ἐπανάσταση, ἀρχίζει καὶ ἀναπόφευκτα ἡ δυναμικὴ πού τὸ δόηγει στὸ Γραφειοκρατικὸ Κράτος, καὶ ὅχι στὴ σοσιαλιστικὴ κοινωνία.

Στὴ διάρκεια αὐτῆς τῆς πορείας, πού ἀρχίζει ἔτσι, ἐνισχύεται διαρκῶς πρὶν ἀπὸ δῆλα δένας κοινωνικὸς συγματισμὸς τῆς γραφειοκρατίας τοῦ Κράτους, διαχειρίζομενος τὸ Κράτος, καὶ διὰ τοῦ Κράτους, τὴν κοινωνία διάλκηρη.

Γιὰ γὰρ ἔξανανοίζει δι φραγμένος δρόμος πρὸς τὴ σοσιαλιστικὴ κοινωνία, θὰ χρειαστεῖ γὰρ συμπλήρωσης ἡ ἐπανάσταση πού περιορίστηκε γὰρ κρατικοποιημένη τὴν οἰκονομία, μὲ μιὰ γένα Ἐπανάσταση, πρακτικὰ τουλάχιστο τόσο σημαντικὴ δοσο καὶ ἡ πρώτη, ἐπανάσταση πού θὰ ἐγκαθιδρύσει τὴν ἀμεσην πολιτικὴ ἔξουσία τῶν μαζῶν, δηλαδὴ τὶς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἔξελιξη τῆς πρὸς τὸ σοσιαλισμό.

— Η σημασία πού παραδοσιακὰ ἀποδόθηκε ἀπὸ τοὺς ἐπαναστάτες μαρξιστὲς στὴν κρατικοποίηση τῶν μέσων παραγωγῆς καὶ τῆς οἰκονομίας, ἀποδείχθηκε μιὰ διάθερια ἀπλοποίηση τοῦ περιεχομένου καὶ τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν τοῦ σοσιαλισμοῦ.

Αὐτὴ ἡ ἀπλοποίηση ἐπιδειγμάθηκε ἀπὸ μιὰ ἀλλη πού τὴν συγδένει καὶ τὴν ἀμεσην ἀνδρισμένη προνομιακὴ, ἐκπροσώπηση τῆς τάξης ἀπὸ τὸ «Ἐπαναστατικὸ Κόμμα τῆς».

Ἐκπλήσσεται κανεὶς ἐκ τῶν διστέρων γιὰ τὴν ἔλαφρότητα μὲ τὴν δοποὶα οἱ Μπολσεβίκοι θυσίασαν τὰ Συμβούλια, τὶς Ἐπιτροπές, τὰ Κόμματα, τὰ Συνδικάτα, καὶ τὸ σύνολο τῶν δημοκρατικῶν ἐλευθερῶν τῶν μαζῶν, στὶς ὑπαγορεύσεις τῆς κρατικῆς οἰκονομίας καὶ τὸ μογοπάλιο τῆς πολιτικῆς ἔξουσίας τοῦ «Ἐπαναστατικοῦ Κόμματος», πού ἥλεγχε διὰ τοῦ Κράτους διάλκηρη τὴν κοινωνική ζωή.

— Μπορεῖ γὰρ παρατηρήσει κανεὶς, πώς στὴν πρώτη πρίσιμη φάση τῆς Ἐπανάστασης, ἡ δικτατορία τοῦ Κόμματος - Κράτους εἶγαι ἀναπόφευκτη, ἀν δέηγκαία.

Οὐ μπορούσαμε γὰρ παραδεχτοῦμε ἵσως τέτοιο ἐπιχείρημα σὰν προσφυγὴ ἀπόλυτα προσωριγή σὲ συνθῆκες ἔξωτερικά δύσκολες γιὰ τὴν ἔξασφαλίση τῆς γίνεται τῆς Ἐπανάστασης. Ἀλλὰ θὰ μπορούσαμε ἐπίσης γὰρ παρατηρήσουμε πώς διποιαδήποτε Ἐπανάσταση τῆς δοποὶας οἱ ἀντικειμενικές καὶ ὑποκειμενικές συνθῆκες δὲν εἶγαι ἀκόμα ἴστορικά ὥριμες, κινδυνεύεις ἀναπόφευκτα γὰρ γεννήσει ὅχι τὸ καγούκο παιδί, τὸ Σοσιαλισμό,

ἀλλὰ τὸ παραιμορφωμένο ὃν τοῦ γραφειοκρατικοῦ Κράτους, ποὺ διατηρεῖται στὴ ζωὴ μὲ τὴ δικτατορία τῆς Γραφειοκρατίας.

Μποροῦμε ἐπίσης γὰρ παρατηρήσουμε ὅτι τὸ προσωρινὸ πρέπει καθαρὰ νὰ ὑπογραμμίζεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ γὰ τηρεῖται αὐτοτρέπα. Γιατὶ δὲ κίνδυνος ὑπάρχει τὸ προσωρινὸ νὰ διαωνίζεται καὶ ἡ ἐγκατάλειψη τῶν κανονικῶν τύπων, ποὺ θεωρήθηκε σὰν τελείως συγκριτική, νὰ θεωρητικοποιηθεῖ σὰν διαρκῆς καὶ ἀναγκαῖας.

— Οἱ ἀπόψεις αὐτὲς ἐγείρουν φυσικὰ τὶς περιπτώσεις τῆς πλειάδας τῶν Γραφειοκρατικῶν Κρατῶν ποὺ ὑπάρχουν σήμερα στὸν Κόσμο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ΕΣΣΔ, καὶ τὰ προβλήματα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ὑπαρξή τους.

Μακρὰ ἀπὸ τὸ νὰ δοῦμε τὴν ΕΣΣΔ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς γραφειοκρατίας γὰρ ξαναγυρίζει στὸν καπιταλισμό, ἡ γ' ἀναγεγνηταὶ μὲ τὴν «πολιτικὴ ἐπαγάσταση», (οἱ δυο ἐναλλακτικὲς λύσεις ποὺ σκιαγράφησε δ' Λ. Τρότσκυ, περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του), τὸ γραφειοκρατικὸ φαινόμενο γνωρίζει ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Σου Πλαγκοσμίου Πολέμου μιὰ διεθνῆ ἐπέκταση.

Σ' αὐτὸς ἐκδηλώνονται ταυτόχρονα οἱ ἐπαναστατικὲς δυνατότητες τῆς ἐποχῆς μας, ἀλλὰ ἐπίσης ἡ ἀδυναμία τῶν ἐπαγαστατικῶν δυνάμεων γὰρ συμπληρώσουν ίκανοποιητικὰ τὴν ἀντικαπιταλιστικὴ ἡ ἀντιμπεριαλιστικὴ ἐπαγάσταση, δῆργάντας τὴν πρὸς τὸ σοσιαλισμό.

Ἡ παραλλαγὴ ποὺ παρουσίασε ἡ Ἰστορία δὲν ήταν ἐκείνη πούδε τὸν ἀντικαπιταλιστικὸν πορειῶνα, δὲν ήταν τὸν παραλλαγὴν. Δὲν διαψεύδει τὶς ἐπαναστατικὲς δυνατότητες τῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ προσδιορίζει διαφορετικὰ τὶς ἀναγκαῖες ἀντικειμενικὲς καὶ ὑποκειμενικὲς συθῆκες γιὰ γ' ἀποκτήσει ἡ ἀντικαπιταλιστικὴ ἡ ἀντιμπεριαλιστικὴ ἐπαγάσταση τὴν δυναμικὴ τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπαγάστασης.

Ἡ γραμμικὴ ἀντίληψη τῆς ἔξελιξης ἀπὸ τὸν καπιταλισμὸ στὸ σοσιαλισμὸ ἀποδείχτηκε μιὰ σχηματικὴ ἀπλοποίηση.

— Η πλειάδα τῶν Κρατῶν ποὺ ξεπήδησαν μετὰ τὸν 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο, χαρακτηρισμένων σὰν «Ἐργατικῶν» ἡ σὰν ἔξεισσόμενων πρὸς τὸ Σοσιαλισμό, ἀποκρυσταλλώθηκαν σὰν Γραφειοκρατικὰ Κράτη. Δηλαδὴ σὰν Κράτη βασιζόμενα στὴν κρατικοποιημένη οἰκονομία, διαχειρίζομενη ἀπὸ τὸ Κόμμα - Κράτος, ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὴν Κρατικὴ γραφειοκρατία.

“Οσο οἱ χῶρες είναι: διλικά καὶ πνευματικά καθυστερημένες, τόσο ἡ γραφειοκρατία αὐτὴ ἔγινεται καὶ φράζει τὸ δράμο πρὸς τὸ σοσιαλισμό.

Τὰ Κράτη αὐτὰ δὲν είναι μόνο τὸ προτὸν μᾶς ἀντικαπιταλιστικῆς ἡ ἀντιμπεριαλιστικῆς ἐπαγάστασης, ἡ τῆς στρατιωτικῆς ἐπέμβασης τῆς σοβιετικῆς γραφειοκρατίας, ποὺ τ' ἀφομοίωσε δραγανικά, ἀλλὰ ποὺ σταθεροποιοῦνται μετὰ σὰν Κράτη ἀντικαπιταλιστικά.

— Τὸ γεγονός ὅτι οἱ μάζες ἔξακολουθοῦν γὰρ εἶναι ἔχμεταλλευμένες ἀπὸ τὰ Κράτη αὐτὰ καὶ διαωνίζεται ἡ βασιλεία τῆς ὑπεραξίας, δὲν ἀρκεῖ φυσικὰ γιὰ τὰ ἔξομοιώσει κανεὶς μὲ τὸν καπιταλισμό.

Γιατὶ σ' ὅλα τὰ ἔχμεταλλευτικὰ καθεστῶτα ὑπῆρξε

πάγτα παραγωγὴ ὑπερπροϊόντος ποὺ τὸ σφετερ! Συντανοὶ διευθύνουσες τάξεις. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ διακρίνει ἔνα δριμένο κοινωνικὸ καθεστώς είναι ὁ τρόπος παραγωγῆς, οἰκειοποίησης καὶ διαγομῆς τοῦ ὑπερπροϊόντος, τρόπος ποὺ καθορίζεται ταυτόχρονα ἀπὸ τὶς σχέσεις ἀδικητηρίας, καὶ τὴ διαχείριση τῆς, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν δριμένο ἐπίσης τύπο τοῦ καταμερισμοῦ ἔργασίας, καὶ ἐπομένως τὴ φύση τῆς ἔξουσίας.

Τὰ Γραφειοκρατικὰ Κράτη, μὲ τὰ ὅποια ἔχουμε νὰ κάνουμε σήμερα, δὲν ξεχωρίζουν ἀπὸ τὸν καπιταλισμὸ μόνο ἀπὸ τὸν τρόπο γένεσής τους, ἀλλὰ ἐπίσης ἀπὸ τὸν τρόπο παραγωγῆς, οἰκειοποίησης καὶ διαγομῆς τοῦ ὑπερπροϊόντος.

Αὐτὸς δὲ τρόπος καθορίζεται ἀπὸ τὴν κρατικοποιημένη οἰκονομία, διαχειρίζομενη ἀπὸ τὴν κρατικὴ Γραφειοκρατία, ὅπως καὶ δόλοκληρη ἡ κοινωνικὴ ζωὴ.

— Ἀνάμεσα στὸν καπιταλισμὸ καὶ τὸ Γραφειοκρατικὸ Κράτος δὲν ὑπάρχει μιὰ ἀπλὴ ποσοτικὴ διαφορὰ κρατικοποίησης, ἀλλὰ μιὰ ποιοτικὴ διαφορὰ μὲ τὴ συμπλήρωση τῆς τάσης πρὸς τὴν διλοκληρωτικὴ κρατικοποίηση τῆς οἰκογενίας καὶ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, τάσης ποὺ χαρακτηρίζει ἐπίσης καὶ τὴν ἔξελιξη τοῦ καπιταλισμοῦ, ἀλλὰ ποὺ δὲν μπορεῖ γὰρ διλοκληρωθεῖ χωρὶς τὸ ποιοτικὸ δλαμα, χωρὶς τὴν Ἐπανάσταση.

— Τὰ Γραφειοκρατικὰ Κράτη κρινόμενα ἀπὸ τὴν μογαδικὴ ἀποφη ποσοτικῆς ἀνάπτυξης τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων, ἀναπτύσσουν αὐτὲς τὶς δυνάμεις γιὰ μιὰ δόλοκληρη περίοδο. Ἀλλὰ κατὰ τρόπο ἀγνοίας, ἀπὸ κλάδο σὲ κλάδο, προκαλώντας μιὰ σοβαρὰ ἀνισόρροπη οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη, καὶ παραμελώντας ἐπίσης σοβαρὰ τὶς πολιτικοκοινωνικὲς προτεραιότητες τὶς ἀπόλυτης ἀναγκαῖτες γιὰ τὴν ἐπιδόλη τοῦ νέου συστήματος: γὰρ τραφεὶ ἴκανοποιητικὰ διληθυσμός, καὶ γ' ἀποφευγθεῖ γὰρ πέσει πάνω στὶς ἀγροτικὲς μάζες τὸ δύσορό τῆς πρωταρχικῆς ουσιώρευσης, δταν μάλιστα σὲ πολλές περιπτώσεις οἱ μάζες αὐτὲς ἀποτελοῦν τὴν συντριπτικὴ πλειοψηφία τοῦ ἔργαζόμενου πληθυσμοῦ.

“Η ἐπεκτατικὴ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη στὰ Κράτη αὐτὰ γίνεται στὴν οδείᾳ πρὸς τὸν κύριο δρέπον τῆς κρατικῆς Γραφειοκρατίας, ποὺ ἔγινεται τὰ διλικά της προνόμια καὶ ἐκεῖνα τῆς ἔξουσίας, καὶ ποὺ ἐπιπλέον ἀναπτύσσει ἔτοι τὴν ἀριθμητικὴ καὶ κοινωνικὴ τῆς δύναμης.

— Σχετικὰ πολὺ γρήγορα, ὅστερα ἀπὸ μιὰ περίοδο ἐπεκτατικῆς ἀνάπτυξης, τὸ ποσοτικὸ ἀνάπτυξης ἀρχίζει καὶ μειώνεται: καὶ τὸ καθεστώς ἥδη σημαντικὸ γραφειοκρατικὰ ἀποσκληρωμένο, ἀρχίζει γ' ἀποδείχνεται ἀνίκανον γ' ἀφομοίωσει ἴκανοποιητικὰ τὶς γέες παραγωγικὲς δυνάμεις καὶ γ' ἀγταποκριθεῖ στὶς αὐξαγόμενες ἀπαιτήσεις τοῦ πληθυσμοῦ.

“Η ἀνωτερότερά του ἀπὸ τὴν ἀπλὴ ἀποφη τῆς παραγωγικότητας τῆς ἔργασίας σχετικὰ μὲ τὸν καπιταλισμὸ, ἀνωτερότητα ποὺ θεωρήθηκε σὰν ἰδιαίτερο χαρακτηριστικὸ τῆς κρατικῆς σχεδιοποιημένης οἰκονομίας καταγεννατὰ πολὺ σχετικὴ καὶ πρακτικὰ χωρὶς ἀποφασιστικὴ ἔγγονα.

— Αντίθετα, τὰ σοβαρότατα πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ

έλαττώματα τέτοιου καθεστώτος, που άποστρέφουν τις μάζες, και τις έναντιώνυμου μάλιστα στὸ σοσιαλισμό, και τὸν μαρξισμό, έχουν πολὺ μεγαλύτερη σημασία, και τὸ καταδικάζουν τελικά άγκλητα.

Όσο οἱ χώρες είναι περισσότερο καθυστερημένες, όλικά και πγευματικά, χωρὶς δημοκρατικὲς παραδόσεις, χωρὶς προηγούμενη ὀργάνωση τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, χωρὶς Κόμματα, ἐλεύθερα Συνδικάτα κλπ., τέσσετοια καθεστώτα κινδυνεύουν γὰ διαρκέσουν, καλύπτοντας μιὰ δλόκληρη περίοδο, δπως είναι ἡ περιπτωση τῆς ΕΣΣΔ, τῆς Κίνας, τοῦ Βιετνάμ, και πιθανὰ τῆς Ἀγκόλας, τῆς Μοζαμβίκης, τῆς Αλθιοπίας, ἀν αυτὰ τὰ τελευταῖα Κράτη κατορθώσουν γὰ σταθεροποιηθοῦν ἔγαντίον τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, και δὲν ξαναπέσουν στὸν καπιταλισμό. Ἀλλὰ γιὰ τὴν σχεδὸν δλότητα τῶν «Ἐργατικῶν» Κρατῶν τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης, οἱ ἀντικειμενικὲς και ὑποκειμενικὲς συνθῆκες παραμένουν πολὺ ἀντίξεις στὴν σταθεροποίηση τῆς Κρατικῆς Γραφειοκρατίας, που ἡ βασιλεία τῆς οδισαστικά ἐπίζει χάρη στὴ στρατιωτικὴ προστασία τῆς σοδιετικῆς γραφειοκρατίας.

Ἡ κατ' ἔξοχὴν ἐφεδρεία γιὰ τὴν Κρατικὴ Γραφειοκρατία και τὴ βασιλεία τῆς, είναι οἱ καθυστερημένες περιοχὲς τοῦ «Τρίτου Κόσμου», καθὼς και ἡ παρατειγόνεν ἀπομόνωση μιᾶς ἀντικαπιταλιστικῆς Ἐπαγγάστασης στὰ ἔθνικά σύγορα.

Ἡ πιὸ σοδαρή περίπτωση είναι ἔκεινη τῆς ΕΣΣΔ, και κατὰ δεύτερο λόγο ἔκεινη τῆς Κίνας.

Τῆς ΕΣΣΔ πρῶτα - πρῶτα γιατὶ ἡ Κρατικὴ Γραφειοκρατία είναι στὴ χώρα αὐτὴ πιὸ δυνατὴ ἀπὸ δπούδηποτε ἀλλοῦ, έχοντας κατορθώσει γὰ σταθεροποιήσει τὸ καθεστώς τῆς διαμέσου μιᾶς μαρκυρᾶς περιόδου αἰματηρῆς τρομοκρατίας, που ἔξολόθρευε τὶς πολιτικὲς πρωτοπορεῖες, ἀπομοποίησε τὴν ἐργατικὴ τάξη και κατέστρεψε τὶς ἐπαγγαστατικές, και δημοκρατικὲς παραδόσεις τῆς χώρας.

Ἐπὶ πλέον, χάρη στὶς τεράστιες ὄλιχές ἐφεδρεῖες τῆς χώρας, και στὴ συστηματικὴ ἐκμετάλλευση τῶν Ἀνατολικῶν χωρῶν κι δλων τῶν νέων καθεστώτων που ἐλέγχει τώρα ἡ σοδιετικὴ γραφειοκρατία, ἡ τελευταῖα αὐτὴ είναι σὲ θέση γὰ καλλιτερέψει σχετικὰ τὸ ὄλικὸ ἐπίπεδο τῶν σοδιετικῶν μαζῶν.

Κι αὐτά, παρὰ τὶς τεράστιες σπατάλες ποδναι στὴ φύση τοῦ καθεστώτος, τὶς γωθείες, και τὸ σημαντικότερο μέρος τοῦ ἔθνικου εἰσοδήματος που ἰδιοποιεῖται ἡ γραφειοκρατία.

Στὴν Κίνα, οἱ ἐφεδρεῖες γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς Κρατικῆς γραφειοκρατίας, μόλις έχουν ἀκόμα θιχθεῖ. Χωρὶς ἀνάπτυξη τῆς σοσιαλιστικῆς Ἐπαγγάστασης στὶς προχωρημένες χώρες, ἡ Κινεζικὴ Ἐπαγγάσταση, ἀπομονωμένη, κινδυνεύει γὰ δυθιστεῖ σ' ἔνα πολὺ μεγάλο προτσέσσο ἀνάπτυξης και σταθεροποίησης τῆς Κρατικῆς γραφειοκρατίας. Ἀλλὰ ἡ ἀπαραίτητη προετοιμασία τῶν μαζῶν γιὰ γὰ ὑποστοῦν τέτοια σταθεροποίηση, δὲν ἔχει ἀκόμα ἐπιτευχθεῖ.

Ἡ ιστορικὴ διάρκεια τῶν Γραφειοκρατικῶν Κρατῶν έχει ἡδης ξεπεράσει δλες τὶς προβλέψεις και κινδυνεύει γὰ παραταθεῖ ἀκόμα γιὰ πολὺ, φράζοντας τὸ δρόμο πρὸς τὸ σοσιαλισμό.

Ἄπρόσπιτο ἀτύχημα τῆς Ιστορίας, ἀλλὰ παροδικό, στὰ πλαίσια μιᾶς ἀντίληψης τῆς μεταβατικῆς περιόδου (ἀπὸ τὸν καπιταλισμὸ στὸν δλοκληρωμένο σὲ παγκόρια κλίμακα σοσιαλισμὸ), ποὺ φανερά πιὰ πρόκειται γὰ καλύψει περισσότερο ἀπὸ ἔνα αἰώνα (τουλάχιστο); Ἡ προοδευτικὸς ιστορικὸς σταθμὸς τουλάχιστο γιὰ ἔνα μέρος τοῦ Κόσμου;

Τὰ καθεστώτα αὐτὰ είναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καθυστέρησης τῆς Σοσιαλιστικῆς Ἐπαγγάστασης στὶς προγραμμένες χώρες, και τῶν δλεθρίων συγεπειῶν, στὸ ἰδεολογικὸ και πρακτικὸ ἐπίπεδο, τοῦ σταλιγισμοῦ και τοῦ σοδιετικοῦ μοντέλου «σοσιαλισμοῦ». Δηλαδὴ ἡ ὑπαρξὴ τοὺς ἔχει αἴτιες ταυτόχρονα ἀντικειμενικές και ὑποκειμενικές, ποὺ πρέπει γὰ παιίρνουμε ωπ' δψη μας.

Δὲν μποροῦμε νὰ τὰ ἔξωραΐζουμε, νὰ τ' ἀποκαλοῦμε «Κράτη Ἐργατικὰ» η «Σοσιαλιστικά», ἀλλὰ δὲν μποροῦμε ἐπίσης γ' ἀρχήσουμε τὶς καπιταλιστικές και ἰμπεριαλιστικές δυνάμεις γὰ τὰ ἀγακτήσουν. Γιατὶ ἀγτὶ οἱ δυνάμεις αὐτὲς νὰ τὸν φέρουν τὴν «οἰκογονικὴ πρόοδο» και τὴ «δημοκρατία», ἡ ἀντεπαγαστατικὴ τοὺς ἐπέμβαση θὰ ἔξιντων τὶς ἐπαγγαστατικές δυνάμεις τῶν χωρῶν αὐτῶν, ἀκόμα και φυσικά, θὰ τὶς ἀποικιοποιήσει πρὸς δφελος τῶν ἰμπεριαλιστικῶν Μητροπόλεων. Θὰ ἔγινχε τὸν καπιταλισμὸ σὲ παγκόρια κλίμακα.

Γιὰ τὸν λόγους αὐτούς, παραχωροῦμε μιὰ κριτικὴ ποστθήριεη στὰ καθεστώτα αὐτά, ἔγαττον τῆς ἐσωτερικῆς ἀντιδρασης και τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, ἔνω ταυτόχρονα και ἀπ' ἀρχῆς (ἀπὸ τὴ στιγμὴ δηλαδὴ ποὺ τὰ καθεστώτα αὐτὰ ἀπαλλοτρίωνται τὴν ἄμεση ἔξουσια τῶν μαζῶν και μπαίνουν στὸ δρόμο τῆς δικτατορίας τοῦ Κόμματος - Κράτους, που διὰ τοῦ Κράτους διαχειρίζεται τὴν κοινωνία δλόκληρη), συνιστοῦμε τὸ σχηματισμὸ μιᾶς πολιτικῆς ἀντιπολίτευσης, ποὺ σὲ μιὰ δρισμένη στιγμὴ θὰ τὰ ἀνέτρεπε και θὰ δλοκλήρωνε τὴν ἀρχιγιναμένη Ἐπαγγάσταση, ἀλλὰ ἡ δποὶα ἔμεινε ἀσυμπλήρωτη και φράχτηκε. Αὐτὴ ἡ δεύτερη Ἐπαγγάσταση, ἀπόλυτα ἀναγκαῖα παντοῦ ὅπου σταθεροποιοῦνται Γραφειοκρατικὰ Κράτη, ἀποτελεῖ μιὰ στιγμὴ ποιοτικῆς ἀλλαγῆς, χάρη στὴν ἐπαγγαστατικὴ δράση τῶν μαζῶν, ποὺ ἔρχεται ωστερα ἀπὸ μιὰ περίοδο περισσότερο γ' λιγότερο μεγάλη πολιτικῆς ἀντιπολίτευσης. Σημαίνει δτὶ τὸ καθῆκον γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τῶν Γραφειοκρατικῶν Κρατῶν, τὸ ἀναβέτουμε ἀποκλειστικὰ στὶς μάζες, ποὺ θάχουν γὰ δράσουν χωρὶς γὰ ἐκθέσουν τὰ καθεστώτα αὐτὰ στὸν κινδυνο ἐπαγγαστάκτησης τοὺς ἀπὸ τὸν ἰμπεριαλισμό.

Πάντα ἔκεινο ποὺ προέχει ὅπωσδήποτε, είναι νὰ ἔσκαθαρίσουμε τὴ γεγονικὴ σωστὴ τοποθέτηση μιᾶς ἀπέναντι στὰ καθεστώτα αὐτά, ἀπομυθοποιῶντας τὴν πραγματικότητα τοὺς, και ἔσχωραΐζοντάς τα ἀποφασιστικὰ ἀπὸ τὸ σοσιαλιστικὸ σχέδιο κοινωνίας.

Ἄλλοιως, δχι μόνο διαιωνίζουμε τὸν ἐπικίνδυνο ἀποπροσαγατολισμὸ τῶν ἐπαγγαστατικῶν δυνάμεων, ίδιωτερα ἔκεινων ποὺ δροῦνται στὸν «Τρίτο Κόσμο», ἀλλὰ ἀπομικρύνομε ἐπίσης τὶς μάζες ποὺ ζούγε σ' αὐτὰ τὰ καθεστώτα, και οἱ δποὶες καθόλου δὲν θεωροῦν πῶς ἔχοφράζονται σὲ τέτοια «Ἐργατικὰ Κράτη», ἀλλὰ ἀγτὶ θετα τὰ ἀπορρίπτουν ἀποφασιστικά.

Συμβολή στήν έπεξεργασία ένός σύγχρονου Μεταβατικού Προγράμματος

(Σχέδιο πού προτείνεται για συζήτηση από τη Διεθνή Γραμματεία)

Τὸ παρακάτω κείμενο δὲν είγαι μιὰ συμβολή στὸ γενικὸ πρόγραμμα τῶν ἐπαγαστατῶν μαρξιστῶν, ἀλλὰ σ' ἔνα μεταβατικὸ πρόγραμμα ἔγκυρο κατὰ τὴν τρέχουσα δεκαετία καὶ ἵως καὶ πò πέρα.

Στὸ γενικὸ πρόγραμμα τῶν ἐπαγαστατῶν μαρξιστῶν ἀγήκουν ὅλα τὰ κεκτημένα τοῦ μαρξισμοῦ ἀπὸ τὴ γέννησή του, τέτοιου ὅπως ἀναπτύχθηκε ἀφ' ἐνδεῖ στὸ θεωρητικὸ ἔργο τοῦ Μάρκου, τοῦ "Ἐνγκελᾶς, τῆς Ρόζας Λούξεμπουργκ, τοῦ Λέγιν, τοῦ Τρότσκου, καὶ ἀφ' ἑτέρου στὴν πρακτικὴ τοῦ ἐργατικοῦ ἐπαγαστατικοῦ διεθνοῦς κινήματος.

Εἶγαι μέσα σ' αὐτὸν τὸ πρόγραμμα ποὺ οἱ μαρξιστὲς ἐπαγαστάτες συμπεριλαμβάνουν τὶς δάσεις τῆς γενικῆς θεωρίας τους καὶ τὶς μεθόδους τους, τὶς ἀγαλύσεις τους τοῦ καπιταλιστικοῦ καθεστῶτος καὶ τῆς ἔξελιξής του, καθὼς καὶ τὶς γενικές τους ἀπόψεις σχετικὰ μὲ τὸ σοσιαλισμὸ καὶ τὸν κομμουνισμό, ποὺ θὰ διαδεχθοῦν τὸν καπιταλισμό.

"Ολα αὐτὰ τὰ κεκτημένα ποὺ ξαναεξετάζονται μὲ κριτικὸ τρόπο, ἵδιως κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῆς κοινωνικῆς ἐμπειρίας, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ πολιτιστικῆς γενικᾶς πρόσδοτος τῆς ἀνθρωπότητας, τοὺς χρησιμεύοντας γιὰ γὰ ἔκσυγχρονίζουν κατὰ τρόπο δημιουργικὸ τὸν σὲ δυνητικὴ ἀνάπτυξη μαρξισμό.

"Εγα μεταβατικὸ πρόγραμμα ἔχει πò περιορισμένες φιλοδοξίες: νὰ ἐφοδιάσει τὶς μαρξιστικὲς ἐπαγαστατικὲς δυνάμεις μ' ἔνα δργαγο πάλης γιὰ τὸ ἀμεσο καὶ προσεχὲς μέλλον, πάνω στὴ δάση μᾶς σωστῆς ἀγάλυσης τῶν ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν καὶ τοῦ ἐπιπέδου συγείδησης τῶν μαζῶν γιὰ γὰ τὶς κινητοποιήσεις γιὰ τὴν ἐπανάσταση. Δηλαδὴ γιὰ μιὰ ριζικὴ κοινωνικὴ ἀλλαγὴ, φωτιζόμενη ἀπὸ ἔνα σφαιρικὸ κοινωνικὸ σκοπό, ποὺ θὰ πραγματοποιηθεῖ ἀργότερα. "Εγα μεταβατικὸ πρόγραμμα προσπαθεῖ νὰ σφυρηλατήσει μιὰ γέφυρα ἀνάμεσα στὶς ἀντικειμενικὲς συνθῆκες καὶ τὰ καθήκοντα ποὺ αὐτὲς ἐπιβάλλουν καὶ τὴ συγείδηση τῶν μαζῶν. Γιὰ γὰ μὴν περιορίζονται στὴν ὑπεράσπιση διεκδικήσεων καθηκὸ ἀμεσων καὶ μερικῶν, ἀλλὰ μὲ τὰ αἴστια τὸν ποὺ νὰ καταλήγουν, ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ λογικὴ τους, κάποια στιγμὴ στὴν πάλη γιὰ τὸ ποιοτικὸ πήδημα ποὺ ἀποτελεῖ κάθε κοινωνικὴ ἐπανάσταση.

"Εγα μεταβατικὸ πρόγραμμα δὲν είναι οὔτε ἔνα

κείμενο λεπτομεριακῶν ἀναλύσεων, οὔτε ἔνα μαγιστέστο οὔτε «θέσεις». Ἐχει τὴ δομὴ του, τὴ δικὴ τοῦ οἰκονομικά, ἐκφρασμένες σὲ φόρμουλες συγοπτικές. Βασίζεται στὰ κύρια δεδομένα τῆς διεθνοῦς κατάστασης καὶ τὶς πιὸ πιθανές τάσεις της, στὸ ἀμεσο καὶ προσεχὲς μέλλον.

Αὐτὴ είναι ἡ δομὴ, μεταξὺ ἀλλων τοῦ «μεταβατικοῦ προγράμματος», ποὺ ἐπεξεργάστηκε δὲ ἴδιος δὲ Λέων Τρότσκου, καὶ ποὺ χρησιμοποιήθηκε σὰν τὸ κύριο γνούμενο γιὰ τὴν ἰδρυση τῆς IVης Διεθνοῦς τὸ 1938.

Μετὰ ἀπὸ περισσότερο ἀπὸ σαράντα χρόνια, αὐτὸ τὸ πρόγραμμα ἔχει φυσικὰ πολὺ ξεπεραστεῖ, ἀν καὶ διατηρεῖ ἐπεξηγήσεις, καὶ κυρίως συγθήματα ποὺ ἀκόμα ισχύουν. Ἀλλὰ ἔκπινονται ἀπὸ ἀκρο ἀπὸ μιὰ ἀνάλυση καὶ μιὰ προβληματικὴ ἀναγκαστικὰ διαφορετικές. Ἀληθινὰ ἡταν τοποθετημένο ἀπὸ ἀρχῆς σὲ μιὰ ιστορικὴ συγκυρία τοῦ καπιταλισμοῦ, καὶ παγκόσμια, διαφορετικές. Ὁ κόσμος ἔκποτε ἔχει πάρα πολὺ ἔξελιχθει σὲ ὅλα τὰ μέρη του: τὰ προηγμένα καπιταλιστικὰ κράτη, τὸ «Τρίτο Κόσμο», τὰ γραφειοκρατικὰ κράτη τῆς Ἀνατολῆς.

Ἡ θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ πείρα τοῦ ἐργατικοῦ διεθνοῦς ἐπαγαστατικοῦ κινήματος, καθὼς ἐπίσης καὶ τῶν ἐπαγαστατῶν μαρξιστῶν ἰδιαίτερα, ἔχει σημαντικὰ πλουτίσει.

Ο ἴδιος δὲ Λέων Τρότσκου δὲν θὰ είχε ποτὲ τὴν ἀξίωση γὰ σταματήσει τὴν πορεία τῆς ιστορίας τὸ 1938 καὶ γὰ παραπέμψει τὶς μέλλουσες γενεές στὸ γράμμα τοῦ τότε προγράμματος δράσης. Ἰδέες τόσο παράξενες δὲν θὰ μποροῦσαν γὰ γεννηθοῦν παρὰ στὰ κεφάλια καθυστερημένων ἐπιγόνων.

Ἡ συζήτηση δὲν μπορεῖ γὰ γίγει σχετικὰ μὲ τὴν ἀπόλυτη ἀνάγκη ἐνδεῖ μεταβατικοῦ προγράμματος γιὰ τὸ ἀμεσο καὶ προσεχὲς μέλλον, μπροστὰ στὴν ἀφάνταστη ἐπιτάχυνση τῆς γενικῆς ἔξελιξης τῆς ἀνθρωπότητας καὶ τῆς ἔξελιξης τῆς παγκόσμιας κατάστασης. Ἀλλὰ συζητοῦμε σχετικὰ μὲ τὸ περιεχόμενο τοῦ προγράμματος, γιὰ τὸν τρόπο γιὰ γὰ ἐπιτευχθεῖ αὐτὸς δὲ σκοπός.

Στὸ παρακάτω κείμενο δὲ σκοπὸς είναι καθαρός: Νὰ ἀγτιμετωπιστεῖ τὸ σύγνολο τῶν προβλημάτων ἀπὸ τὴν

άποφη της ίδεας της γενικευμένης κοινωνικής Αύτοδικης εργασίας, που πρέπει να φωτίζει τόσο την πάλη για την Έπανασταση, όσο και το σφαιρικό κοινωνικό σκοπό που πρέπει να πραγματοποιηθεί κατόπιν, δηλαδή το συστατικό.

1. Γενικές άποψεις

Από τις άρχες των χρόνων 1970, η γενική κρίση του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος, έχει έπι-δειγμένη χάρις σε μια κρίση καθαυτό οίκονομική, ίδια την προστική, διαρκείας και χωρίς προοπτικές διεξόδου στο άμεσο και το προσεχές μέλλον.

Διαδέχθηκε μιά μακριά περίοδο άκμής των παραγωγών δυνάμεων, την πιο καταπληκτική που γνώρισε διαδικασίας από τη γέννησή του, που μεταμόρφωσε βαθειά την οίκονομική και κοινωνική δομή των προχωρημένων καπιταλιστικών χωρών, καθώς και έκτεταμένες περιοχές του «Τρίτου Κόσμου».

Οι καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής και άνταλλαγής είσχωρησαν πιο βαθιά, σε μια κλίμακα διότι και πιο μεγάλη, προξενώντας μεταβολές πολύ σημαντικές ώς πρός τη σύνθεση της έργατικής τάξης και των άλλων κοινωνικών στρωμάτων των προχωρημένων καπιταλιστικών χωρών, άλλα έπισης και στὸν πληθυσμὸν των χωρών του «Τρίτου Κόσμου».

Η δριθμητική σημασία της άγροτικής δὲν πάνει γάλιγοστεύει παντού, ένων γένια στρώματά έργαζομένων, μισθωτών του καπιταλιστικού Κράτους και του ίδιωτηκού κεφαλαίου άναπτυχθηκαν, μειώνοντας τὸ άριθμητικὸ και τὸ ξοινωνικὸ δάρος τοῦ παραδοσιακοῦ θιομηχανικοῦ προλεταριάτου. Αδτὸ τὸ τελευταίο χαρακτηριστικὸ ἀφορᾶ πιὸ ίδιωτερα τὶς προχωρημένες καπιταλιστικές χῶρες. Η τάση, η συναφής μὲ τὴ φύση τοῦ καπιταλισμοῦ ν' αδείγει τὴν δργανικὴ σύνθεση τοῦ κεφαλαίου και χάρη στὴν έπιταχυνόμευη ἐνσωμάτωση τῆς ἀφηρημένης και ἐφαρμοσμένης έπιστημῆς στὴν τεχνολογία — και ἐπομένως στὴν ὄλικὴ παραγωγὴ — γάλλα έπιταχύνει έπισης τὴ γενικευμένη τῶν αὐτοματοποιημένων συστήματων μηχανῶν, ἀρχίζει νὰ δρίσκει μιὰ ἀρχὴ πραγματοποίησης. Καὶ αὐτὸ στὰ πλαίσια τοῦ γένου καταμερισμοῦ έργασίας, στὸν διποίο έχει ἀπὸ δῶ κι ἐμπρός ἔχαγκαστεῖ δικαίωμάς του.

Αὐτὸς δικαίωμας καταμερισμὸς έργασίας τείνει γάλιγορθησει τὴ βασικὴ ἀντίφαση ἀνάμεσα στὴ διαρκὴ ἀνύψωση τῆς δργανικῆς σύνθεσης τοῦ κεφαλαίου, και τὴ μείωση τοῦ ποσοστοῦ τοῦ κέρδους, προσφεύγοντας σὲ μέσα, μεθόδους, και πρακτικές ἵκανες γάλλατράσσουν σ' αὐτὴ τὴν τάση.

Η ἔμφυτη τάση τοῦ συστήματος στὴ συγκέντρωση τοῦ κεφαλαίου και στὸ μονοπώλιο ἔχει ὑπερβολικὰ ἐγισχυθεῖ παράγοντας τὸ καινούργιο φαινόμενο τῶν πολυεθνικῶν ἐπιχειρήσεων. Αὐτὲς οἱ τελευταῖες ἀρχαὶ σαν σὰν θεογένει μονοπώλια, που γρήγορα ἀναγκάστηκαν γάλλατροις τῶν πολλαπλῶν περιορισμῶν τοῦ ἔθνικο πλαισίου.

Τὸ πλαίσιο αὐτὸ παρέχει μιὰ περιορισμένη ἀγορὰ.

Συνεπάγεται έπισης φορολογικές και μισθολογικές υποχρεώσεις, οἱ δικοίες θαρύγουν τὴ μεγατοποίηση τοῦ κέρδους που έπιδιώκουν τὰ μογοπώλια.

Η στρατηγικὴ αὐτῶν τῶν τελευταίων γιὰ γάλιγορθησει τὰ ἐμπόδια, που προέρχονται ἀπὸ τὰ ἔθνικὰ πλαίσια, στηρίζεται: ἀφ' ἐνὸς πάγω στὴν εἰδίκευσή τους σὲ θιομηχανίες πρωτοποριακές μὲ πολὺ προχωρημένη τεχνολογία, που προστέχουν στὴν έπιταχυνόμευη γρήση τῶν αὐτόματων μηχανῶν και ἀφ' ἐπέρου στὴν πολυεθνική δομὴ τους.

Η δομὴ τους αὐτὴ ἐπιτρέπει γάλιγορθησει τὴ παραγωγὴ και γάλιγορθησει τὸ τοποθετηθεῖ σὲ χῶρες μὲ φτηνὴ ἔργατικὴ δύναμη, ἀναργάνωτη και μὲ φορολογία εύνοική.

Ἐπιτρέπει έπισης γάλιγορθησει τὸ κοινωνικό πλαίσιο σὲ κοινωνικά κλίμακα, μὲ τὴ συνεγοχὴ τοῦ διεθνοῦς τραπεζιτικοῦ συστήματος, καθώς και τῶν κρατῶν που συνδέονται, μὲ χίλια διδὸ δεσμὰ μὲ τὶς πολυεθνικές. Αὐτὲς παρουσιάζονται ἐπομένως σὰν σάνα συγδυασμὸς τοῦ μεγάλου τραπεζιτικοῦ, θιομηχανικοῦ και ἐμπορικοῦ σύγχρονου κεφαλαίου σὲ μιὰ καινούργια του δομὴ.

Ο καταμερισμὸς έργασίας που τώρα ἀναπτύσσεται διεθνῶς, σκιαγραφεῖ τὸ στρατηγικὸ πλαίσιο μέσα στὸ δικοίο σκοπεύει γάλιγορθησει μπορέσει: γάλιγορθησει χωρίς μεγάλα ἐμπόδια προερχόμενα ἀπὸ τὸς ἔθνικος περιορισμούς, (οίκονομικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς), δικονοπωλιακὸς καπιταλισμὸς τῆς ἐποχῆς μας.

Άγαλι τὸ ἔνα τέταρτο τῆς ἀγθρωπότητας σὲ ἔκταμένες περιοχὲς τῆς Γῆς, ζεῖ τώρα κάτια ἀπὸ μὴ καπιταλιστικὰ καθεστῶτα, και πολὺ δὲν είναι δργανικὴ ἐντεταχυμένα στὸ σύστημα παραγωγῆς και ἀνταλλαγῆς τοῦ καπιταλισμοῦ, δικαίωμάς δὲν έχει ἀκόμα θιχθεῖ ἀποφασιστικὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ γένο σηματικὸ γεγονός που καρακτηρίζει: τὴ μεταπολεμικὴ περίοδο.

Γιατὶ τὰ καθεστῶτα αὐτὰ δὲν κατορθώνουν γάλιγορθησει τὸν καπιταλισμό, οὔτε στὸν τομέα τῆς θιομηχανικῆς παραγωγῆς, οὔτε σ' ἔκεινον τῆς τεχνολογίας και τῆς παραγωγικότητας τῆς έργασίας. Μάλλον ἔξαρτωνται ἀπὸ αὐτόν, καθώς οἱ ἔξαγωγές τους πρός τὴν ὄλικοτη παγκόσμια ἀγορὰ είναι κατὰ πολὺ ἔξαγωγές πρώτων ὄλικων και ἀγροτικῶν προϊόντων, και οἱ εἰσαγωγές τους θιομηχανικὰ προϊόντα και προηγμένη τεχνολογία που προέρχονται ἀπὸ ἀνεπτυγμένες καπιταλιστικὲς χῶρες.

Η ὑπαρξὴ και ἡ ἐπέκτασή τους ὁστόσο, ἐπηρεάζουν τὸν καπιταλισμό, γιατὶ τὸν στεροῦν ἀπὸ τὴν ἐλεύθερη ἐκμετάλλευση τῶν περιοχῶν που κατέχουν, ένων ταυτόχρονα τοῦ προσπορίζουν μιὰ ἀγορὰ πιὸ περιορισμένη ἀλλὰ ἀξιόλογη, στὸ διαθέμα τῆς ἀρχαὶ τους αὐτάρκεια και συγδέονται περισσότερο μὲ τὴν παγκόσμια ἀγορὰ.

Η πραγματικὴ πρόκληση κατὰ τοῦ καπιταλιστικοῦ καθεστῶτος, που ἀκόμα διατηρεῖται διεθνῶς, θὰ πρέπει γάλιγορθησει ἀπὸ τὰ ἰδία του τὰ προπύργια, ἀπὸ τὴ σοσιαλιστικὴ Έπανασταση μέσα σ' αὐτά. Οἱ ἀντικειμενικές προϋποθέσεις αὐτῆς τῆς Έπαναστασης είναι: τώρα ὥριμες, και αὐτὸ γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ καπιταλισμοῦ.

Γιατὶ χάρη στὴν ἀναπτυξὴ τῶν γένου παραγωγικῶν

δυνάμεων της ήλεκτρονικής, της τηλεματικής, τῶν αυτοματοποιημένων συστημάτων μηχανών, που αντές οι δυνάμεις καθορίζουν στὸν τομέα τῆς τεχνολογίας, τῆς έφημος μεγάλης στήγης της παραγωγής, η άνθρωπότητα κατέχει τώρα τὴν ὄλική δύναση ποι μπορεῖ νὰ έξασφαλίσει γιὰ δόλους, σὲ μιὰ παγκόσμια κλίμακα, ἵνα ὑφηλὸς ἐπίπεδο ζωῆς, καὶ μεγάλο ἐλεύθερο χρόνο γιὰ τὴν πλήρη ἀνάπτυξη τοῦ κάθε ἀτόμου.

Αὐτὴ η ἔδια η πρόοδος τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων συνεπάγεται ἐπίσης μιὰ μεγάλη ἔξυψωση τοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῶν μαζῶν, τῆς μόρφωσης καὶ πληροφόρησής τους χωρίς καμία σύγκριση μὲ τὸ παρελθόν, που τοὺς ἐπιτρέπει τώρα γρήγορα νὰ φθάσουν μόνες τους στήγη ἀμεσηθήτη δημιουρατική δργάνωση καὶ διαχείριση τοῦ συγδου τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τους.

Μετὰ τὴν διαθειά, ριζικὴ πολιτιστικὴ κρίτικη, στὴν δοποία ὑποβλήθηκε τὸ καπιταλιστικὸ σύστημα κατὰ τὰ χρόνια 1960—1970, ἀπὸ τὴν κίνηση τῶν φοιτητῶν, τῶν γένων καὶ ἄλλων κοινωνικῶν στρωμάτων τῶν προχωρημένων καπιταλιστικῶν χωρῶν, κίνηση ποὺ ἔφασε στὸ ἀπόγειό της μὲ τὴν ἔκρηξη τοῦ Μάη 1968 στὴ Γαλλία, η οἰκονομικὴ διάσταση τῆς γενικῆς κρίσης τοῦ συστήματος, ποὺ ἀρχίσει τὴν ἐπόμενη δεκαετία, δημιουργεῖ καλλίτερες ὑποκειμενικὲς συγθῆκες γιὰ τὴ νίκη τῆς Σοσιαλιστικῆς Ἐπαγάστασης, ἐπίσης καὶ στὶς μητροπόλεις.

Ἄγκαλιάζει τὸ σύγολο τῶν ἐμμίσθων ἐργαζομένων τοῦ καπιταλιστικοῦ κράτους καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ κεφαλαίου, διαλέγοντας προσδεντικὰ τὸ ὄραμα μιᾶς εκοινωνίας καταγαλωτῶν διαρκείας, ποὺ νὰ ἔξυψωνει δόλο καὶ περισσότερο τὸ ὄλικὸ ἐπίπεδο τοῦ συγδου τῆς κοινωνίας καὶ τῆς ἀγθρωπότητας.

Στὴν πραγματικότητα η ἐπέκταση καὶ τὸ βάθεμα τῆς οἰκονομικῆς κρίσης, μὲ τὴν ἐμμονὴ ταυτόχρονα τοῦ πληθωρισμοῦ καὶ τῆς ἀνεργίας, ἔχει κατεβάσει σημαντικὰ τὸ ἐπίπεδο ζωῆς τοῦ συγδου τῶν ἐργαζομένων, τῶν παραδοσιακῶν καὶ τῶν γένων, καὶ καθιστᾶ ὅπως τελείως ἀπατηλὴ τὴν προέκταση ἑνὸς τέτοιου μοντέλου κοινωνίας σὲ διεθνή καὶ παγκόσμια κλίμακα.

Αὐτὸς τὸσο περισσότερο ποὺ τώρα — καὶ αὐτὸς εἶναι ἔνα καινούργιο γεγόνος — γίνεται φανερὸς ὅτι οἱ πόροι τῆς Γῆς δὲν εἶναι ἀγενάτητοι, ὅτι οἱ πρόδοι τῆς ἐπιστήμης, εἴτε γιὰ νὰ δρεθοῦν ἄλλοι πόροι, εἴτε γιὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν πιὸ ρασιογαλιστικὰ καὶ ἀποτελεσματικὰ αὐτοὶ ποὺ ὑπάρχουν, δὲν συμπίπτουν ἀναγκαστικὰ μὲ τὴν ἀμεσηθήτη τῶν ἀναγκῶν τῆς κοινωνίας, προξενώντας ἔται διαταραχές τῆς ισορροπίας, σοδαρές καὶ μακριδές διάρκειας.

Μιὰ τέτοια περίπτωση π.χ. εἶναι τώρα αὐτὴ τῆς ἀνεργίας, δῆποι πρόκειται νὰ περάσουμε ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ πετρελαίου σ' ἔκείνη ἄλλων πηγῶν ἀνέργειας ἀφθονῶν καὶ οἰκολογικὰ ἀποδεκτῶν. Η ἐμμονὴ διάρκεια καὶ τὸ βάθεμα τῆς οἰκονομικῆς κρίσης, στὸ πλαίσιο αὐτῶν τῶν προϋποθέσεων, καθιστᾶ φανερὴ τὴν ἀναγκαῖα ἀγαθεύρηση τῶν ἔγγοιῶν τῆς «ἀνάπτυξης» καὶ τῆς πρόσδου, ποὺ δέ τὰ τώρα μετρώνταν, στὴ δάση τῆς ποσοτικῆς ἀνάπτυξης τῆς ὄλικῆς παραγωγῆς καὶ τῆς παραγωγικότητας.

Ἐάν τείνουμε πρὸς μία διεθνή καὶ παγκόσμια κοι-

νωνία τοῦ ἔδιου μλικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου γιὰ δόλους, εἶναι φανερὸ πῶς πρέπει νὰ καθοριστεῖ αὐτὸς τὸ ἐπίπεδο σχετικὰ μὲ ὅτι εἶναι πραγματικὰ ὀναγκαῖο γιὰ τὸν καθένα καὶ γιὰ τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς, παίρνοντας ὅπ' ὅψη μας τοὺς πόρους ἔκείνους τῆς Γῆς ποὺ η ἐπιστήμη καὶ η τεχνολογία τοῦ ἀνθρώπου ἐπιτρέπουν τώρα νὰ χρησιμοποιηθοῦν, καθὼς καὶ τὴν οἰκολογικὴν ισορροπία τῆς ζωῆς ἀγθρωπότητας.

Εἶναι λοιπὸν αὐτὸς ἀκόμα μιὰ βασικὴ αἰτία γιὰ γὰ διόρροιας τόσο τὸ καπιταλιστικὸ μοντέλο κοινωνίας, δοῦ καὶ τὸ μοντέλο τῶν γραφειοκρατικῶν κοινωνίων. Μοντέλα καὶ τὰ δυὸ θεμελιώμενα ἀπὸ τὴν ἔδια τὴ φύση τους πάνω στὴν ἀπειρότερη ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων, στὶς σπατάλες τῶν πόρων τῆς γῆς καὶ ἐπίσης ἐπικίνδυνα γιὰ τὴν οἰκολογικὴν ισορροπία τῆς ζωῆς ἀγθρωπότητας.

Άλλὰ τὴν ἔδια στιγμὴν ποὺ η ἀγθρωπότητα κατέχει τὴν ὄλικη δύναση καὶ τὶς πολιτιστικὲς προϋποθέσεις γιὰ νὰ ὀργανωθεῖ ρασιογαλιστικὰ καὶ ἀποτελεσματικὰ σὲ παγκόσμια κλίμακα, η κρίση τῆς ἔξακολουθεῖ καὶ ἐπιδεινώνεται, σκιαγραφώντας καὶ πάλι τὸ φάγτασμα ἐνὸς τρίτου παγκοσμίου πολέμου. Μὲ τὴ διαφορὰ, σχετικὰ μὲ τοὺς προηγούμενους, δοῦ ἔνας τέτοιος πόλεμος θάταν τώρα ἀτομικός, δηλαδὴ ἵκανδς γὰ καταστρέψει τὶς βάσεις τῆς ἐπιβίωσης τῆς ζωῆς ἀγθρωπότητας καὶ δῶν τῶν ὄλικων καὶ πολιτιστικῶν προαιωνίων τῆς κεκτημένων.

Ο κύριυς τοῦ πολέμου προέρχεται ἀπὸ τὴν κρίση τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος, ἀπ' τὶς ἀντιθέσεις του, ποὺ δημιουργοῦνται σ' ἔνα νέο παγκόσμιο πλαίσιο, τὸ δοποῖο χαρακτηρίζεται ἐπίσης ἀπὸ τὴν ὑπαρξή τῶν γραφειοκρατικῶν κοινωνίων καὶ πρῶτα πρῶτα τῆς ΕΣΣΔ.

Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ τοῦ τελευταίου γεγονότος καὶ μόνου, οἱ καπιταλιστικὲς ἀντιφάσεις δὲν ἔχουν πιὰ τὴ δυνατότητα νὰ ἐκδηλωθοῦν ἀνοικτὰ καὶ νὰ δόδηγγήσουν π.χ. σὲ ἔναν μεγάλο ἐσωκαπιταλιστικὸ πόλεμο. Άλλὰ καθὼς ἐμμένουν καὶ ἐπιδεινώνονται, ἀνταγκλῶνται καὶ στὶς σχέσεις μὲ τὶς Ἀνατολικὲς κοινωνίες, οἱ δοποῖες καὶ αὐτὲς οἱ ἔδιες ἔχουν τὶς δικές τους ἐσωτερικὲς ἀντιφάσεις. Οἱ ἀντιφάσεις αὐτὲς ἐπιδροῦν πάνω στὴ διεθνή πολιτική τῶν γραφειοκρατικῶν τους διευθύνσεων, κυρίως πάνω σ' ἔκεινη τῆς ΕΣΣΔ.

Αὐτὸς τὸ τελευταίο γεγονός ἔξηγει βασικὰ τὴ νέα πορεία τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς τῆς σοβιετικῆς γραφειοκρατίας, ποὺ δὲν καθορίζεται πιὰ ἀπὸ τὸν ἕσσο φόδο «τοῦ πολέμου καὶ τῆς Ἐπαγάστασης».

Τὴν ώθετι στὸ γιὰ θέλει ν' αὐξήσει καὶ αὐτὴ ἐπίσης τὴ διεθνή της ἐπιρροή μὲ τὴν ἀπόκτηση γένων στρατηγικῶν καὶ οἰκονομικῶν θέσεων στὸν κόσμο σὲ χώρους δῆποι γοητεῖ δοῦ εἶναι ἵκανη γὰ τοὺς ἔλέγεις καὶ γὰ τοὺς ἀφομοιώσει δομικά, σύμφωνα μὲ τὸ δικό της κοινωνικό - πολιτικό καθεστώς.

Αὐτὸς τὸ καθεστώς ἀποκρυπταλλώθηκε πάνω στὴ δάση τῆς ρύθμισης τῆς οἰκονομίας καὶ διέλυτηρης τῆς κοινωνικῆς ζωῆς ἀπὸ τὸ Κράτος ποὺ διαχειρίζεται η γραφειοκρατία. Αὐτὴ η γραφειοκρατία εἶναι ἔνας νέος κοινωνικὸς σχηματισμός, ποὺ ἀναπτύσσεται ἀκατάσχε-

τα και γίνεται παγιδύαμος, πάνω στη δάση του νέου ρόλου του Κράτους στήν οίκονομία και τήν κοινωνία. Σ' αυτή τήν κοινωνική διάρθρωση άντισταχεί το πολιτικό καθεστώς του ένδος και μόνο μονολιθικού κόμματος, που συγχωνεύεται με τήν διεύθυνση του Κράτους.

Άπο τήν στιγμή που ή κρατική γραφειοκρατία σταθεροποιήσε: τήν πολιτική της έξουσία, δπως έγινε στήν ΕΣΣΔ, έξουδετερώνοντας διεσ τις άντιπολιτεύσεις και κατορθώνοντας νά διομικοποιήσει τήν κοινωνία, αποκρυπταλλώνε: ένα πολιτικό καθεστώς, διαφορετικό δέκια δπ' τόν καπιταλισμό, άλλα που φράζει: έπισης τό δρόμο πρός τό σοσιαλισμό.

Γιά νά παραμεριστεί τό έμποδιο αυτό θά χρειαστεί νά καταφύγουμε σε μιά γέα έπανάσταση που θάχει καθήκον νά κοινωνικοποιήσει τις σχέσεις ίδιοκτησίας και παραγωγής, με τήν έγκαθιδρύση νέων δομών δργάνωσης και διαχείρισης τής κοινωνίας, που νά πρωθεύν τήν κατάργηση τού παληρού καταμερισμού έργασιας και τό μαρασμό του Κράτους. Δηλαδή μιά έπανάσταση που νά άνταποκρίγεται στό πραγματικό περιεχόμενο τού δρου σοσιαλισμός, και που νά μήν περιορίζεται σε μιά τυπική και μόνο άλλαγή τών σχέσεων ίδιοκτησίας κρατικοποιώντας τήν οίκονομία.

Η παγκόσμια έπέκταση τής έξουσίας του συστήματος τού στηριγμένου κυρίως στήν κρατική ίδιοκτησία και στή διαχείρισή της δπ' τήν κρατική γραφειοκρατία, σύστημα που άντιπροσωπεύει τώρα ή ΕΣΣΔ, είγαι μέρος τής έδιας του τής φύσης. Άυτό έχει σάν άποτέλεσμα δτι οι σχέσεις αυτού τού συστήματος δέν μπορούν νάναι μακροπρόθεσμα σχέσεις «είρηγνικής συνύπαρξης» με τόν καπιταλισμό σε έπιβίωση. Ούτε και νά διέπονται δπό ένα «έσο φόρο τού πολέμου και τής Έπανάστασης» αυτού τού συστήματος. Γιατί έχει τήν τάση νά σταθεροποιήσει παγκόσμια σάν τέτοιο, με τήν ίδιομορφία του, που είναι διαφορετική των τόχων από τόν καπιταλισμό και τό σοσιαλισμό.

Βέβαια αυτό τό σύστημα, όστερα από μιά πρώτη περίοδο έπεκτατικής άναπτυξης, γρήγορα γνωρίζει σοβαρούς περιορισμούς και δυσκολίες που πρόερχονται δπό τήν έδια του τή φύση. Άποδείχνεται άνικανο γιά μιά συνεχή έντατική άναπτυξη που νά μπορεί πλέρια νά μεταχειριστεί τις νέες παραγωγικές δυνάμεις. Άπ' αυτή τήν άποφη δέν είναι σταθερό, και δέ φαίνεται νά προορίζεται γιά μιά μακριά βασιλεία, στό διάστημα μιᾶς δλόκηρης ιστορικής περιόδου.

Άλλα ή άνατροπή του στήν περίπτωση κυρίως τής ΕΣΣΔ, θ' απαιτήσει διπωδήποτε μιά έπανάσταση πρακτικά τόσο σημαντική, δην δχι περισσότερο, δπό κείνη στήν δποια χρωστά τήν υπαρξή του.

Όπωσδήποτε ή διάρκειά του ξεπέρασε δλες τις προβλέψεις. Ταυτόχρονα, άλλες χώρες, δπως ή Κίνα, παίρνουν καθαρά τόν έδιο δρόμο. «Ολα λοιπόν συμβαίνουν μέσα σε έκτεταμένες διπανάπτυκτες περιοχές δπου νικούν έπαναστάσεις άντι-ήμπεριαλιστικές και άντι-καπιταλιστικές, σάν τά καθεστώτα που τις διαδέχονται νά πραγματοποιήσαν άντικειμενικά τό καθήκον τής έκδιμηγχανοποίησής τους.

Η έκδιμηγχανοποίησή τους αυτή που καθιυστέρησε, παρεμποδίστηκε, παραμιρφώθηκε σπό τήν προηγούμενή τους ένταξη στό γενικό σφαιρικό σύστημα τού σύγχρονου καπιταλισμού, δρίσκεται τουλάχιστον άρχιντιμένη απ' αυτά τά καθεστώτα τά διασιμένα πάγω στήν κρατικοποιημένη οίκονομία και τό πολιτικό σύστημα τού ένδος και μόνου κόμματος, φερέφωγου τής κρατικής γραφειοκρατίας.

Άλλα θμάς, ή γρήγορη άναπτυξη και που σε λίγο γίνεται: άκαταμάχητη, αυτής τής γραφειοκρατίας, κρατά τις μάζες διπαλλοτριώμενες δπό τή στατική πολιτική έξουσία και φράζει τό δρόμο πρός τή σοσιαλιστική έξελιξη αυτών τών χωρών. Γιά νά διαραγούν αυτά τά έμποδια, χρειάζεται νά δράσει ή πλέρια δυναμικότητα τής Έπανάστασης, κατακτώντας τις πρωχημένες χώρες τής Δύσης και τής Ανατολής.

Η συνύπαρξη στά πράγματα τού καπιταλισμού με τό σύστημα τής κρατικοποιημένης οίκονομίας τής διαχειρίζομενης δπό τήν κρατική γραφειοκρατία, δηλαδή τό σύστημα τών γραφειοκρατικών Κρατών (γιά νά μεταχειριστούμε έναν δρό δ δποιος έκφράζει τήν ίδιο μορφή ουσία τους που είναι συνυφασμένη με τόν καινούργιο ρόλο μέσου σ' αυτά τά καθεστώτα τού Κράτους και τού γέους κοινωνικού σχηματισμού, τής γραφειοκρατίας, που αυτός δ ρόλος άνυπέρθετα γεννά) είναι δπό τήν έδια τή φύση τών δυό συστημάτων, που τείνουν και τά δυό στήν παγκόσμια έπέκτασή τους, άνταγνωστική και ασταθή. Σέ κάθε μεταβολή τού συσχετισμού δυνάμεων άναμεταξύ τους, δ κλιδυνος τού πολέμου γίνεται έκδηλος.

Άυτό συμβαίνει σήμερα και δ κίνδυνος αυτός έπιτείνεται δπό τήν έμμονή και τό διάθεμα τής οίκονομικής κρίσης τού καπιταλισμού.

Έναντιον τού κινδύνου τού πολέμου, μόνη έπισης ή έπέκταση τής σοσιαλιστικής Έπανάστασης στές πρωχημένες χώρες τής Δύσης και τής Ανατολής μπορεί νάναι ή άληθινά άποτελεσματική δπάντηση.

Δυνάμεις σκόρπιες μέσα στόν κόσμο, ένας αδξανόμενος δρεθμός δτόμων ή κινημάτων άγτιλαμδάνεται τό άκαταλόγιστο τών δύο συστημάτων, τού καπιταλιστικού και τού γραφειοκρατικού, τόνς κινδύνους που έγκυμογούν, τό έμποδιο που δποτελούν γιά μπορέσει ή άνθρωποτητα νά έπωφεληθεί δπό τις τεράστιες ώλικες και πολιτιστικές τωρινές τής δυνατότητες. Άλλα δημόρουν ή παλαίσουν μεμονωμένα, χωρίς νά μπορούν νά γίνουν ίκανά γιά έπεξεργαστούν ένα κοινό κοινωνικό σχέδιο, ούτε νά συντονίσουν, στό έθνικό και διεθνής πλαίσιο, τις προσπάθειές τους γιά νά τό πραγματοποιήσουν.

Οι δομικές αλτίες — και δχι μόνο συγκυριακές — αυτής τής κατάστασης είναι πολλές και σε άλληλεπιδραση: φυσιολογική άναγένωση τών γενεών που σπά τήν άποκτηθείσα έμπειρια, άκατάπαυστες πολιτικού - οίκονομικές μεταβολές τών έργαζομένων και έμμισθων που έπιφέρει ή άναπτυξη τών παραγωγικών δυνάμεων και ή προσπάθεια τού κεφαλαίου νά τους διαφοροποιήσει, γιά τους άποδιοργανώσει, γιά τους άτομικοποιήσει, οι προδοσίες τών ήγεισιν που τις προσεταριζεται τό

σύστημα, ή ἀργητική ἐπίδραση τῶν ἐπαναστατικῶν ἐμπειριῶν ποὺ γραφειοκρατικοποιήθηκαν καὶ ἐκφυλίστηκαν, ή ἔλειψη ποὺ ἔξακολουθεῖ ἐνδος κοινωνικοῦ «μοντέλου» δοκιμασμένου στὴν πράξη, ποὺ νὰ ἀντιπαραβάλλεται μὲ τὴν ἐπιτυχημένη ἐφαρμογή του στὴ σύγχυση τῶν θεωρητικῶν κατασκευασμάτων. Η «κρίση τῆς ἀνθρωπότητας», συγοψίζεται ἔτσι στὴν ἀνικανότητα γὰλ ἔξευρεθεῖ τρόπος συναίνεσης ἀνάμεσα στὶς κριτικὲς δυνάμεις, στὶς σκόρπιες ἐπαναστατικῆς ἀμφισθήτησις, πάνω σ' ἔνα κοινὸ κοινωνικὸ σχέδιο, καὶ τὰ μεταβατικὰ στάδια ποὺ ἀδηγοῦν σ' αὐτό.

Μία τέτοια κοινὴ συγαίνεση πάνω στὸ πρόγραμμα καὶ τὰ μέσα γιὰ τὴν πραγματοποίησή του, δὲν μπορεῖ γάνω τὸ ἀποκλειστικὸ ἔργο καμπιᾶς πολιτικῆς «πρωτοπορείας», κανενὸς «Ἐπαναστατικοῦ Κόμματος». Θὲ ἐμφανιστεῖ ἴστορικὰ μὲ τὴ σύμπτωση, σὲ στιγμὲς ἐπίλεκτες δξεῖας ἀθνικῆς ἐπαναστατικῆς κρίσης, διαφόρων κινημάτων, δργανώσεων, ρευμάτων, πάνω σ' ἔνα κοινωνικὸ σχέδιο, ποὺ νὰ ἔνσωματώνει τοὺς μερικοὺς πόθους καὶ διεκδικήσεις τῶν διαφόρων φορέων τῆς κοινωνικῆς δράσης.

Οἱ ἐπαναστάτες μαρξιστὲς θὰ ἐπρεπε γὰλ εἶναι ή κύρια, δργανώμένη ἐκφραση ἐνδος τέτοιου κινήματος, χάρη στὴ θεωρητικὴ τους κληρονομία ποὺ νὰ τὴ χρησιμοποιήσουν ὅμως μὲ τρόπο κριτικὸ καὶ δημοουργικὸ μέσα στὶς τωριγές ἴστορικὲς συνθῆκες. Μὲ αὐτὴ τὴν ἔννοια θὰ συγκροτοῦσαν ἔνα «Ἐπαναστατικὸ Κόμμα» γένου τύπου ποὺ αὐτές οἱ νέες συνθῆκες ἀπαιτοῦν. «Ἐνα κόμμα, μὰ πολιτικοκοινωνικὴ δργάνωση πραγματικὰ ἔνσωματωμένη μέσα στους διάφορους τομεῖς, φόρμες; ἐκφράσεις τῆς κοινωνικῆς δράσης.

Φορεῖς τῆς συνειδήσης τοῦ κοινωνικοῦ σχεδίου, τουλάχιστον στὰ κύρια σημεία του, ποὺ ἀπαιτοῦν καὶ ἐπιτρέπουν οἱ ἀνάγκες καὶ δυνατότητες τῆς ἀνθρωπότητας στὴν ἐποχή μας, θὰ συντελέσουν μὲ ἀποφασιστικὸ τρόπο, στὶς στιγμὲς μᾶς μεγάλης ἀθνικῆς ἐπαναστατικῆς κρίσης, ὡστε αὐτὸ τὸ σχέδιο γὰλ ἀποκτῆσει τὴν ἀναγκαῖα γενικὴ συγαίνεση, νὰ νικήσει καὶ νὰ πραγματοποιήσει κατόπιν.

Γιὰ γὰλ μπορέσουν οἱ μαρξιστὲς - ἐπαναστάτες γὲ παιξουν ἔνα τέτοιο ρόλο, χρειάζονται ἔνα μεταβατικὸ πρόγραμμα ποὺ νὰ καθορίζει τὰ καθήκοντα, τὶς μορφές πάλης καὶ δργάνωσης ποὺ ἀντιστοιχοῦν στὶς τωριγές ἀνάγκες καὶ στὴ συνειδήση ποὺ ἔχουν ἀποκτῆσει οἱ κοινωνικὲς μάζες. «Ἐνα τέτοιο πρόγραμμὰ δὲν μπορεῖ γὰλ εἶναι οὔτε «οἰκογομιστικὸ» οὔτε «έργατιστικὸ», ἀλλὰ πολιτικο - κοινωνικό, ἀγορακτὸ στὴν κοινωνικὴ διλήτητα, υιοθετώντας τοὺς διαθέτες πόθους μεγάλων κοινωνικῶν στρωμάτων δλων τῶν προχωρημένων, χωρῶν τῆς Δύσης καὶ τῆς Ἀνατολῆς, ποὺ θέλουν γὰλ ζούν καὶ γὰλ ἐργάζονται: διαφορετικὰ ἀπὸ δῶ κι ἐμπρός.

Δηλαδὴ ἔνα πρόγραμμα ποὺ γὰλ ἐπιτρέπει: δέδαια ἐπίσης τὴν ὑπεράσπιση τῶν δημέσων διεκδικήσεων τῶν ἐργαζομένων, ἀλλὰ ποὺ αὐτὸ μόγο μπορεῖ γὰλ τοὺς δῶσει: μίδι προοπτικὴ μεταβατικῆς πολιτικῆς λύσης, πρὸς τὴ γενικότερη κατεύθυνση τοῦ ἐπιδιώκομεγον κοινωνικοῦ σχεδίου.

Μόγο μὰ τέτοια ἀντίληφη τοῦ προγράμματος μπο-

ρεῖ πραγματικὰ γὰλ κινητοποιήσει, γὰλ ἔνοποιήσει: καὶ νᾶναι ἵκανη κατὰ τὶς μεγάλες ἔθνικὲς κρίσεις γὰλ δηγγήσει: σὲ μιὰ πολιτικὴ μεταβατικὴ λύση ποὺ θ' ἀγοιξει: τὸ δρόμο στὴν Ἐπανάσταση, δηλαδὴ στὴ ριζικὴ κοινωνικὴ μεταμόρφωση.

Αδέδο εἶναι ἀκριβῶς ἔκεινο ποὺ ἔλειψε π.χ. κατὰ τὴ μεγάλη παραδειγματικὴ κρίση τοῦ Μάη τοῦ 68 στὴ Γαλλία, δπου ἀντικειμενικὰ μπῆκε τὸ ζήτημα τῆς ἔξουσίας. Ἀλλὰ ὅπο μιὰ μορφὴ πρώτα μεταβατικὴ, φωτισμένη ἀπὸ ἔνα κοινωνικὸ σχέδιο σφαρικὸ καὶ ἐνδιέλειπτε τὴν ἐποχὴ ἔκεινη μιὰ ἐπαναστατικὴ πρωτοπορεία ἔνσωματωμένη μέσα στὴν κοινωνία καὶ ποὺ γάρει ἀκριβῶς ἔνα κατάλληλο μεταβατικὸ πρόγραμμα.

Ομως τέτοιες κρίσεις εἶναι πάντα δυνατές καὶ μάλιστα ἀναπόφευκτες σὲ δλες τὶς προηγμένες χώρες τῆς Δύσης καὶ τῆς Ἀνατολῆς. «Ἐνα τέτοιο πρόγραμμα εἶναι: πραγματικὰ παγκόσμια ἀναγκαῖο.

Δηλαδὴ εἶναι: ἀναγκαῖο ἀκόμα καὶ στὶς χώρες τοῦ «Τρίτου Κόσμου», δπου τὸ κευτρικὸ καθήκον δραχυπρόθετημα καὶ μεσοπρόθετημα εἶναι: ή ἐπαναστατικὴ ἀγνωστητὴ τοῦ καπιταλιστικοῦ καθεστώτος, δπου ἀμετανόητη μέφοροσύνη τὶς μάζες τὰ προσδήματα τῆς ὑπερδολικῆς υλικῆς ἔνδειας, ή παντελής ἔλειψη ἐλευθεριῶν, οἱ πολύμορφες παραδάσεις τῶν αἰματοδημάτων δικτατοριῶν στὴν ὑπηρεσία τῶν ὑποτιθέμενων διληγαρχῶν καὶ τοῦ ἀναγκαῖου μεταριασμοῦ. Καὶ σ' αὐτές τὶς χώρες ἐπίσης, τὸ «ἐπαναστατικὸ Κόμμα», ποὺ εἶναι ἀπόλυτη ἀναγκαῖο, μὲ μιὰ δομή καὶ λειτουργία προσαρμοσμένες στὶς εἰδικές συνθῆκες τοῦ ἀγώνα του, ἵκανὸ γὰλ δργανώσει: σ' ἔνα πλατύ μέτωπο πολύμορφης πάλης ἀκόμα δέδαια καὶ τῆς ἔνοπλης πάλης, δλες τὶς ἐπαναστατικὲς καὶ δημοκρατικὲς δυνάμεις αὐτῶν τῶν χωρῶν, οἱ διποτές ἐπιθυμοῦν τὴν ἀνατροπὴ τῶν δικτατοριῶν, δφελει γάρει ἔνα πιὸ πλατύ πρόγραμμα, ποὺ γὰλ διαφωτίζει: δλο τὸ δρόμο ποὺ θὰ διασχίσει πρὶν καὶ μετὰ τὴν κατάληψη τῆς ἔξουσίας ἀπὸ τὶς μάζες. Μόνο μιὰ τέτοια προετοιμασία τοῦ «Κόμματος» καὶ τῶν μαζῶν μπορεῖ γὰλ δηγγήσει σὲ μιὰ Ἐπανάσταση ποὺ θ' ἀποπερατώσει τὸ ἔργο της, ποὺ δὲν περιορίζεται σὲ μιὰ σχηματικὴ τυπικὴ μεταβολὴ τῶν σχέσεων ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ δινει πραγματικὰ τὴν γρήγορη καὶ καθολικὴ γραφειοκρατικοποίησή της.

«Ἄν καὶ τὰ ἀμετανόητα καθήκοντα καὶ ή δρθή διάρθρωσή τους μέσα στὸ πρόγραμμα δὲν μποροῦν γάραι τὰ ἔδα: α σὲ δλες τὶς περιπτώσεις, τὸ «ἐπαναστατικὸ Κόμμα» χρειάζεται παντοῦ μιὰ ἔδα γενικὴ ἀντίληψη τοῦ προγράμματος καὶ τοῦ σκοποῦ ποὺ ἐπιδιώκει, ἀγεξάρτητα ἀπὸ τὰ μέσα ποὺ χρησιμοποιεῖ καὶ τοὺς διαφορετικοὺς σταθμοὺς ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ συνθῆκες ἀντικειμενικές, διαφορετικές ὡς πρὸς τὴν κοινωνικὴ σύνθεση, τὸ υλικὸ καὶ πολιτιστικὸ ἐπίπεδο τῶν μαζῶν αλπ.

Στὴν πραγματικότητα εἶναι δ πιὸ προχωρημένος σταθμὸς στὸν δποτὸ ἔφθασε ή ἔξελιξη, ποὺ προσδιορίζει: τὴ γενικὴ ἔννοια τοῦ προγράμματος, ἔνω εἶναι δυνατόν γὰλ προσαρμοστεῖ κατόπιν στὶς συγχειριμένες ἴστορικο - κοινωνικές συνθῆκες στὰ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου.

II. Η πάλη στις προχωρημένες καπιταλιστικές χώρες

Ο καπιταλισμός πού δρίσκεται σε χρίση, γενική και οικονομική, προσπαθεί για έπανακτήσει και για διατηρήσει τήν κυριαρχία του σε διεθνή κλίμακα, προσφέργοντας σε μία πολύμορφη έπιθεση έναντιον του έπιπλου ζωής των μαζών και των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών τους κεκτημένων. Προσπαθεί για έπειτείνει τις οικονομικο-έπαγγελματικές διαφοροποιήσεις διάφορες στούς έργαζόμενους, για διευρύνει τήν κλίμακα των μισθών, των προνομίων, των έξουσιών, για άποδιοργανώσει τούς έργαζόμενους, άντιθέτοντας τούς μὲν στούς δέ, έθυκε και σε διεθνή κλίμακα.

Έκτός δαπό τό διπλό τῆς μαζικῆς ἀνεργίας, δικαίωμας προστέρεχε ταυτόχρονα στήν αὐτοματοποιημένη μηχανική για τις πρωτοπόρες ἐπιχειρήσεις του και στή φτηνή μαύρη δουλειά τῶν γυναικῶν, τῶν νέων, τῶν ξένων ἐργατῶν, υποσκάπτοντας τή συνοχή τῆς τάξης τῶν ἐργαζομένων καὶ τήν δργάνωσή της. Τεμαχίζει ἐπίσης τήν παραγωγή στά πλασία τοῦ γέου διειθοῦς καταμερισμοῦ τῆς δουλειᾶς, πρᾶγμα πού τοῦ ἐπιτρέπει νά ἔκμεταλλευθεῖ καλλίτερα τήν ἐργατική δύναμη στά μέρη διατηρεῖται φτηνή, πλατειά ἀνοργάνωτη, καὶ χωρὶς τήν προστασία τοῦ γόμου, προστασία πού ἀποκτήθηκε στις μητροπόλεις μὲ τήν πάλη καὶ τήν προαιώνια ἀγτίσταση τῶν ἐργαζομένων.

Ταυτόχρονα προσπαθεῖ γὰ ξαναγυρίσει παγούσ στὸν «οἰκογομικὸ λιμπεραλισμὸ», τὸν ἀχαλίγωτο, τὸν ἄγριο, ποὺ συνεπάγεται: τὴν ἐπιστροφὴν στὸν ίδιωτικὸ τομέα ἐνδει μεγάλου μέρους τῆς κρατικοποιημένης οἰκονομίας καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν, καὶ στὴν περικοπὴ τῶν κοινωνικῶν δαπανῶν τοῦ Κράτους, σχετικὰ μὲ τὴν κοινωνικὴ πρόνοια, τὴν ὑγεία, τὴν ἐκπαίδευση κλπ. Μία τέτοια πολιτικὴ ποὺ χτυπᾷ ἀκόμα καὶ τὶς μικρές καὶ μεσαῖς ἐπιχειρήσεις, τείνει ἀπεναντίας γὰ εὐνοήσει τὸ τραπέζιτικὸ κεφάλαιο καὶ τὶς μεγάλες μονοπωλιακὲς ἐπιχειρήσεις μὲ προχωρημένη τεχνολογία, τὶς «ἔθνοικές» ή τὶς «πολυεθνικές» ποὺ είναι στεγάδη συγδεδεμένες μὲ τὸ τραπεζιτικὸ κεφάλαιο.

Φυσικά αυτή ή έπιθεση έχει άνάγκη από ένα «δυνατό» Κράτος, από μια «γενιρώδη» δημοκρατία, από μια προσανέξηση των καταστατικών μέτρων και πρακτικών. "Αγ δ καπιταλισμός στις προχωρημένες χώρες έξακολουθεί νάναι άνικανος για έγκατιδρύσει ανοικτές δικτατορίες, στρατιωτικές ή φασιστικές, — πράγμα πού θα άπαιτούσε μια μαζική καταστολή και τήγ καταστροφή τών προαιώνων δργανώσεων, τών πολιτικών και συγδικαλιστικών, δέν πανεί δμως για προσπάθει νά περιορίσει ένα μεγάλο άριθμο από τις οικογονικές, ιδεογνωμονικές και πολιτικές τους κατακήσεις.

“Η ἀχαλίγωτη φορὰ πρὸς τοὺς ἀτομικοὺς ἔξοπλισμούς καὶ ἡ ὑπολογισμένη ἐπικειμένη ἐκλογὴ τῆς ἀτομικῆς ἐνέργειας, ἐμσχύουν τὴν τάση πρὸς τὸ κράτος «πυγμῆς», τὸ προστατευμένο, τὸ κλειστό, τὸ ἀγεέζελγχτο.

Τὸ κοινωνικὸν κράτος ὑποχωρεῖ ἐμπρὸς στὸ κατα-
πιεστικὸν κράτος, τὴν ἴδιομορφην μηχανὴν κυριαρχίας
τῆς μεγάλης μπουρζουάτιας, τοῦ δποίου ή λειτουργία
ἔχασφαλίζεται ἀπὸ θεσμούς γραφειοκρατικούς καὶ τε-

χυνοκρατικούς κλειστούς, ἔξω ἀπὸ κάθε πληροφόρηση καὶ ἀπόφαση τῶν μαζῶν, ποὺ συστηματικά μπαίνουν προστά σὲ τετελειώγα γεγούδτα.

Ἡ ὑποχώρηση τῆς κοινοδουλευτικῆς ἀντιπροσωπευτικῆς δημοκρατίας είναι: ἔκδηλη. στὴν διάτητα σχεδὸν τῶν προχωρημένων χωρῶν. Ἡ τάση είναι: πρὸς τὴν ἔξουσία τοῦ προέδρου, τὴν συγκέντρωση, τὸν αἰδηχούμενο γραφειοκρατικὸν ἔλεγχο τοῦ Κράτους πάνω στὸ σύνολο τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἡ διατήρηση, τὸ διαρκὲς πλάντας μα τῷν ἔξουσιῶν τῷ πολιτῶν μὲ τὴν ἀσκήσην τῆς κοινωνικῆς αὐτοδιαχείρισης, στὶς ἐπιχειρήσεις, τὶς ὑπηρεσίες, τὰ σχολεῖα, τὶς κοινότητες, τὶς περιοχές, αὐτὸς είναι δικύριος τρόπος γιὰ γὰρ διεξάγεταις τώρα διὰ γώγας ἐναγτίον αὐτῶν τῶν τάσεων τοῦ Κράτους στὶς προηγμένες καιπιταλιστικὲς χώρες. Ὁ πληθωρισμὸς κι ἡ ἀνεργία ἔξαθλιώγουν καὶ σπρώχουν στὸ περιθώριο πολὺ σημαντικὰ κοινωνικὰ στρώματα.

Από τὴν ἀλλὴ μερίᾳ, ἔνας μεγάλος ἀριθμὸς ἀπὸ σους ἐργάζονται, κάνονται τὴν δουλειά τους κάτω ἀπὸ συνθῆκες ποὺ φυσικά τοὺς ἔχαντειούν καὶ αὐξάνουν τὴν ἀπολλοτρίωσή τους. Αὐτὴ η κατάσταση, ποὺ τώρα χαρακτηρίζει τις προηγμένες καπιταλιστικές χώρες, ὑπάρχει τὴ στιγμὴ που η ἀγθρωπότητα διαθέτει τις ἀναγκαῖες παραγωγικές δυνάμεις γιὰ νὰ ἔχασφαλιστεῖ σὲ δλους ἔνα ἐπίπεδο ζωῆς εὐπρεπές, νὰ δελτιώθει οἱ συνθῆκες μέσα στὶς ὅποιες γίνεται η ἀναγκαῖα κοινωνικὴ ἐργασία καὶ ποὺ ἐπὶ πλέον παρέχει καὶ ἔνα διαβέσιμο χρόνο γιὰ τὶς κοινωνικές καὶ ἀτομικὲς κοινωνικές ἀπασχολήσεις, ἐλεύθερα ἐκλεγμένες καὶ δημιουργικές. Οἱ ἐργάζομενοι δὲν μποροῦν νὰ δεχθοῦν καμιὰ δικαιολογία γιὰ μιὰ τέτοια κατάσταση, γιὰ τὴν ὅποια η εὐθύνη διόλη ηρη βαρύνει τὸ Κράτος καὶ τὸ καπιταλιστικὸ σύστημα.

Αύτοι πρέπει νὰ ἔξασφαλίσουν γιὰ δλους, σ' δλη τους τὴ ζωή, ἔνα ἐγγυημένο ήμεροιμίσθιο μίνιμουμι μὲ τιμαριθμική προσαρμογή. Αύτοι πρέπει νὰ ἔξασφαλίσουν γιὰ δλους τὶς κοινωνικὲς ὑπηρεσίες στὸ θέμα τῆς ὑγείας, τῆς μητρότητας, τοῦ γήρατος, τῆς διαρκοῦς μόρφωσης καὶ ἐκπαίδευσης. Αύτοι πρέπει νὰ δεχθοῦν νὰ ἀναδιοργαγώσουν τὸν ἀναγκαῖο χρόνο ἐργασίας, ὅπουλογα μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν διαθέσιμων ἐργατῶν, νὰ ἐπιτελέσουν αὐτὸν τὸ ἔργο λιγοστεύοντας, μὲ δρακόντεια μέτρα, τὶς ὥρες δουλειᾶς, τὴ μέρα καὶ τὴ δδόμαδα, καὶ νὰ δελτιώσουν τὶς συγκρίκες κάτω ἀπὸ τὶς δόποις γίνεται ἡ δουλειά, στὰ ἐργοστάσια, στὶς ὑπηρεσίες, στὰ σχολεῖα, χωρὶς μείωση τῶν ἀποδοχῶν.

Οι ἔργαζόμενοι δὲ θὰ μπορέσουν ν' ἀντιμετωπίσουν ἀποτελεσματικά τὴν τεράστια πολύμορφη ἐπίθεση τοῦ Κράτους καὶ τοῦ κεφαλαίου, ποὺ προσπαθοῦν νὰ δηγοῦν ἀπὸ τῇ μακριά καὶ πρωτόφαγη κρίση τοῦ συστήματος σὲ δάρος τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς, τῶν κατακτήσεων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν τῶν μαζῶν, παρὰ δὴ κατορθώσουν νὰ παλαίσσουν κατὰ τρόπο δόλο καὶ πιὸ σύντονοιμέργο σὲ ἐ-

θυμική κλίμακα, στηριζόμενοι στὸ δικό τους σχέδιο έναντίον τῆς κρίσης, ἐπεξεργασμένο σὲ κάθε ἐπιχείρηση, σὲ κάθε τόπο ἐργασίας, σὲ κάθε κοινότητα καὶ περιοχή, τέτοιο ποὺ γὰ καταλήξει σὲ ἀληθινὸν ἔθνικὸ σχέδιο. Αὐτὸ τὸ σχέδιο ὑπερασπιζόμενο ἀπὸ τους ἐργαζόμενους στὴ δύση καὶ ἀπὸ ὅλες τους τὶς συγδικαλιστικὲς καὶ πολιτικὲς δργανώσεις, θὰ ἐναγτιώθεται στὴν οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῆς μπουρζουαζίας καὶ τοῦ Κράτους της.

Πρόκειται γιὰ ἔνα σχέδιο ποὺ νὰ καθορίζεται καὶ νὰ ἐφαρμόζεται κατὰ τρόπο αὐτοδιαχειριστικὸ ἀπὸ τους ἐργαζόμενους σὲ κάθε ἐπιχείρηση, κάθε τόπο ἐργασίας, κάθε κοινότητα καὶ περιοχή.

Ἡ στοιχειώδης ὑφὴ του εἶναι ἐκείνη ποὺ ἐπεξεργάζονται οἱ ἐργαζόμενοι μιᾶς ἐπιχείρησης ἐκλέγοντας δημοκρατικὰ μᾶς κεντρικὴ «Μικτὴ Ἐπιτροπὴ» ποὺ νὰ συγκεντρώγει ἀντιπροσώπους τῆς δύσης ὅλων τῶν ἐργοστασίων τῆς ἐπιχείρησης καὶ ὅλων τῶν εἰδικοτήτων τῆς δουλειᾶς.

Αὐτὴ ἡ Ἐπιτροπὴ εἶναι ἐκείνη ποὺ ἀποφασίζει τί θὰ παραχθεῖ, ποῦ καὶ πῶς, προβάλλοντας τὴν ἀπάντηση τῶν ἐργατῶν στὶς ἀπολύτες καὶ στὸ κλείσιμο τῶν ἐργοστασίων.

Αὐτὲς οἱ Ἐπιτροπές, μὲ τὴ δούθεια δλων τῶν ἐργαζόμενων τοπικὰ καὶ ἔθνικά, θὰ ἀγωνιστοῦν ὥστε οἱ ἐπιχειρήσεις τους ποὺ τὶς ἀγαλαμβάνει τὸ Κράτος, νὰ ἔξακολουθήσουν τὴν παραγωγὴ κάτω ἀπὸ τὴ διαχείριση τῶν ἐργαζόμενων τους καὶ σύμφωνα μὲ ἔνα πλάνο ποὺ ἐπεξεργάστηκαν αὐτοὶ οἱ Ἰδιοί.

Ἄλλα κάθε ἀγώνας πάνω σὲ μιὰ τέτοια γραμμὴ ποὺ θάμευε γιὰ κατρό διπόμονωμένος, φυσικὰ θὰ κιγδύνευε γὲ ἀποτύχει.

Μόνογο ἔνας ἀγώνας ποὺ θὰ γενικευθεῖ ἔθνικὰ καὶ θὰ ἐνσωματωθεῖ σὲ ἔνα ἔθνικὸ ἀντισχέδιο μπορεῖ νὰ ἀποδειχθεῖ βιώσιμος καὶ γικηφόρος. Τὸ νὰ πρωθηθεῖ ἡ Ἰδέα τοῦ ἀγώνα γιὰ ἔνα ἀντισχέδιο κατὰ τῆς κρίσης σὲ ἔθνικὴ κλίμακα ἀνάμεσα σὲ ὅλους τους ἐργαζόμενους, τους πολίτες, μέσα στὶς συγδικαλιστικὲς καὶ πολιτικὲς δργανώσεις, πρέπει νάγοις ἔνα κεντρικὸ καθήκον. Μιὰ τέτοια Ἰδέα κι ἔνας τέτοιος ἀγώνας ἐπιβάλλουν φόρμες ὀργάνωσης καὶ δράσης, στὴ δύση, αὐτοδιαχειριστικές: Πραγματοποιοῦν ἐπίσης τὴν ἀπαραίτητη συγεργασία ἀνάμεσα σὲ ὅλους τους ἐργαζόμενους καὶ τοὺς ἐμπισθους. Συγελεύσεις καὶ Ἐπιτροπές ἀντιπροσώπων κάθε τμήματος τοῦ ἐργοστασίου ἢ τῆς ἐπιχείρησης, μετακλητῶν ἀπὸ τὶς συγελεύσεις, ἐκλέγουν, μὲ τὴ σειρά τους, τους ἀντιπροσώπους δλης τῆς ἐπιχείρησης καὶ τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς της.

Ἡ ἐπιχείρηση καὶ σὲ τοπικὴ κλίμακα ἡ δριζόντια δργάνωση τέτοιων Ἐπιτροπῶν, δομεῖ τὴν κάθετη πυραμίδα τοῦ δικτύου τῶν συνελεύσεων, τῶν ἀντιπροσώπων καὶ τῶν μικτῶν Ἐπιτροπῶν ὡς τὸ ἔθνικὸ ἐπίπεδο.

Μιὰ τέτοια φόρμα δργάνωσης καὶ δράσης δὲν καταργεῖ τὰ συγδικάτα καὶ τὰ κόμματα, καθὼς καὶ τοὺς ἀντίστοιχους δργανισμοὺς τους στὴν κλίμακα τῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν συνοικιῶν, τῶν κοινοτήτων, τῶν περιοχῶν. Σηταὶ τὴ δούθεια τους καὶ συγεργάζεται μαζὶ τους στὰ πλαίσια μιᾶς παρόμοιας γενικῆς στρατηγικῆς. Άλλα ταυτόχρονα χρησιμεύει στὸ νὰ δημοκρατι-

κοποιήσει κατὰ δάθος αὐτές τὶς δργανώσεις καὶ νὰ τὶς σπρώξει στὸ νὰ ἐννοοῦν τὸ ρόλο τους μὲ μιὰ προσποτικὴ αὐτοδιαχείρισης. Ἐχει σὰν προϋπόθεση μιὰ ἄλλη μορφὴ δργάνωσης, λειτουργίας καὶ δράσης τῶν συνδικάτων καὶ τῶν πολιτικῶν κομμάτων, ποὺ εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία γιὰ νὰ ἐπιβιώσουν αὐτές οἱ δργανώσεις, προσαρμοζόμενες στὶς γένες διπαιτήσεις καὶ ἀναγκαιότητες στὰ προηγμένα καπιταλιστικὰ κράτη.

Τὰ νέα «κοινωνικά» κινήματα

Στὴν Ἰδια αὐτοδιαχειριστικὴ πορεία γιὰ νὰ ἀνταποκριθοῦν στὴν τωρινὴ κρίση τοῦ καπιταλισμοῦ, συγτελοῦν κατὰ πολὺ μεγάλο μέρος τὰ γένα «κοινωνικά» κινήματα ποὺ ἔκαναν τὴν ἐμφάνισή τους κατὰ τὴ δεκαετία 1960—1970. Ἰδίως τὸ κίνημα τῶν γυγακῶν καὶ τῶν ἔθνικῶν μειονοτήτων καὶ σὲ πολὺ μικρότερο διαθέμα ἔκεινο τῶν «οἰκολόγων» καὶ τῆς σπουδάζουσας νεολαίας.

Αὐτὰ τὰ κινήματα ἔχουν ἐκφράσει τὴν συγειδητοποίηση κοινωνικῶν στρωμάτων ποὺ τὰ διακρίνει μιὰ Ἰδιομορφία δχι μόνον ταξική, ἀλλὰ ποὺ προσδιορίζεται ἀπὸ τὴ γενικότερη πιὸ Ἰδιάζουσα κοινωνική τους θέση: ἔξεφρασαν τὴν ἀντιδρασην καὶ τὴν ἐξέγερση τους δχι μονάχα ἔγαντίον τοῦ καπιταλιστικοῦ καθεστῶτος, ἀλλὰ καὶ ἔγαντίον στὰ προαιώνια κατάλοιπα αὐθαιρεστασίας, λεραρχίας, νοστροπίας καὶ διαγωγῆς, ποὺ διαιωνίζουν εἰδικές μορφές καταπίεσης, ἐκμετάλλευσης, διακρίσεων, σὲ δάρος διαφόρων κοινωνικῶν στρωμάτων.

Ἡ διπαρξη καὶ ἡ σάλια ἀπὸ τῶν κινημάτων ἀντικειμενικὰ δροῦν κατὰ τοῦ καπιταλιστικοῦ καθεστῶτος, αδεξάγοντας τὸν ἐπαναστατικὸ δυναμισμὸ τοῦ συγόλου τῶν δυνάμεων ποὺ δρθῶνται ἔγαντίον του. Ἀλλὰ ταυτόχρονα ἔμπλουτίουν τὴν Ἐπανάσταση ποὺ πρόκειται νὰ γίνει καὶ τὸ σοσιαλιστικὸ καθεστῶς ποὺ θὰ οἰκοδομηθεῖ, δίγοντάς τους μιὰ καινούργια διάσταση, βαθαίνοντας καὶ κάγοντας πιὸ ριζοσπαστικὸ τὸ περιεχόμενο καὶ τῆς μιᾶς καὶ τοῦ ἄλλου. Γιατὶ δέν πρόκειται πιὸ νὰ μεταβάλλομε φορμαλιστικὰ τὶς σχέσεις Ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ νὰ μεταβάλλομε κατὰ δάθος τὶς κοινωνικές σχέσεις, καταργώντας δλα τὰ κατάλοιπα σκλαβίδες τοῦ προαιώνιου παρελθόντος τῆς ἀνθρωπότητας.

Τὸ κίνημα τῶν γυγακῶν προσηλώνει τὴν προσχή μας πάνω στὸ περιεχόμενο καὶ τὴν ἔκταση τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ἐπανάστασης ποὺ πρόκειται νὰ πραγματοποιηθεῖ καὶ στὴν γύγοια ποὺ πρέπει νὰ δοθεῖ στὸν δρό σοσιαλισμός.

Τὸ κίνημα τῶν ἔθνικῶν μειονοτήτων, (τῶν μαύρων στὶς ΗΠΑ, τῶν Ἰρλανδῶν, τῶν Βάσκων στὴν Εδρώπη, τῶν Κούρδων, Βαλούχων κλπ. στὴν Ἀσία, παλαιῶν πληθυσμῶν καὶ διαφόρων φυλῶν τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Πολυνησίας, τῆς Αύστραλίας κλπ.), προσηλώνει τὴν προσοχή μας πάνω στὸ ἀναγκαῖο δημοκρατικὸ αὐτοδιαχειριστικὸ περιεχόμενο τῆς Ἐπανάστασης, ποὺ πρέπει νὰ γίνει, τῆς δποίας μιὰ κύρια διάσταση ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι: ἡ σωστὴ λύση τοῦ προβλήματος τῶν ἔθνοτήτων καὶ τῶν φυλῶν. Τὸ ἔθνικὸ ζήτημα, ὑπὸ μιὰ Ἰδιαίτερη μορφή, συναντιέται καὶ στὴν ΕΣΣΔ καὶ στὶς Ἀνατολικές χώρες.

Τὸ κίνημα τῶν «οίκολόγων» προσηλώνει τὴν προσοχὴν μας πάνω στὴν ἔννοια τῆς «οἰκοομικῆς ἀνάπτυξης» καὶ τῆς «προόδου», μετρημένες ποσοτικά, χωρὶς γὰρ λαμβάνονται ὑπὸ ὅψη οἱ πάροι οἱ τώρα διαθέσιμοι τῆς Γῆς, οἱ καταστροφές που ὑπέστη ἡ οἰκολογικὴ ισορροπία τῆς ἀνθρωπότητας καὶ ἡ ἀδύναμία γὰρ ἐπεκταθεῖ τὸ τωριγέ «μοντέλο» παραγωγῆς καὶ κατανάλωσης τῶν προχωρημένων χωρῶν σὲ παιχνίδια κλίμακα.

Τὸ κίνημα τῆς φοιτητικῆς νεολαίας προσηλώνει τὴν προσοχὴν μας πάνω στὴν πολύμορφη κριτικὴ ποὺ οἱ γένεις γενιές ἐκφράζουν πάνω στὶς πολιτιστικὲς «δέξιες» τῆς καπιταλιστικῆς κοινωνίας, καὶ στὸ σύνολο τῆς δράσης τῆς, που αὐτές οἱ γένεις γενιές ἀπορρίπτουν.

Αὐτὰ τὰ κίνηματα, στὸ τωριγέ τους στάδιο, ἔχουν μὰ σύνθεση κοινωνικὴ πλατεία διατάξική: ἀγκαλιάζουν κυρίως μεγάλα στρώματα καινούργιων ἐργαζόμενων, χαρακτηριστικὰ τῆς κοινωνικο-οἰκονομικῆς ἔξτιξης τῶν προχωρημένων χωρῶν, τῶν διποίων διμώς οἱ ἀμοιβές, πλατεία διαφοροποιημένες, δὲν μποροῦν γὰρ ταυτιστούν μὲ τὸ «μεροκάματο» τοῦ παραδοσιακοῦ προλεταριάτου, που παράγει τὴν ὑπεραξία. Ἀλλὰ ἡ συμμαχία καὶ ἡ ἔνωση σὲ μὲν δοσμένη στιγμὴν αὐτῶν τῶν στρωμάτων μὲ τὸ παραδοσιακὸ ἐργατικὸ κίνημα, εἶναι ἀπόλυτα ἀναγκαῖα γιὰ τὴν νίκη τοῦ σφαιρικοῦ κοινωνικοῦ σχεδίου τῆς Ἐπαγάστασης καὶ τοῦ συσταλισμοῦ.

Ἐξ αἰτίας τῆς ἑτερογενούς κοινωνικῆς τους σύνθεσης, αὐτὰ τὰ κίνηματα εἶναι ἀσταθῆ καὶ χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὸ διφορούμενο τῶν ἀγαλύσεων καὶ τῶν σκοπῶν τους, τέτοια ποὺ ἐκφράζονται στὶς τωρινὲς πλατφόρμες τους. Ἀλλὰ διμώς τὸ ἐπαγαστατικὸ ἀπώτερο δυναμικό τους δὲν πρέπει γὰρ μᾶς διαφεύγει. Μ' αὐτὰ τὰ κίνηματα πρέπει πρώτα γὰρ ἐπιδιώξουμε μὰ συμμαχία, ἔνα ἔνιατο μέτωπο, καὶ διχὶ τὴν ἀφομίωσή τους μὲ τὸ παραδοσιακὸ ἐργατικὸ κίνημα, οὗτε κάνω μὲ τὸ πολιτικὸ κίνημα τῶν μισθωτῶν ἐργαζόμενων καὶ τὴν ὑποταγὴ τους σ' αὐτὸ τὸ κίνημα.

Εἶναι ἀπὸ τὴν ἴδια τους τὴν μακριὰ αὐτόνομη ἐμπειρία στὰ δικά τους κίνηματα καὶ δραγμῶσεις που θὰ γίνει δυνατὸν γὰρ τὰ διδηγήσουμε ὡστε γὰρ παλαιόφουν σὲ στιγμὲς μεγάλης ἐπαναστατικῆς κρίσης, γιὰ τὸ ἴδιο σφαιρικὸ κοινωνικὸ σχέδιο. Αὐτὸς εἶναι ὁ πωασδήποτε ὁ στόχος ποὺ οἱ ἐπαγαστάτες μαρξιστὲς πρέπει γὰρ καθορίσουν σχετικὰ μὲ αὐτὰ τὰ κίνηματα, καθορίζονται ἐπίσης τὸν τρόπο τους γὰρ τὰ πλησιάσουν καὶ γὰρ ἐργαστοῦν ὑπομονετικὰ σ' αὐτά.

Πρόγμα ποὺ σημαίνει καὶ πάλι: γὰρ ἀντιμετωπίστε ἔνας τύπος πολιτικῶν ὀργανώσεων, κομμάτων διαφορετικῶν, ὡς πρὸς τὴν δομὴν τους, τὴν λειτουργία τους, τὶς σχέσεις τους μὲ τὶς μάζες καὶ τὴν κοινωνία στὴν πολύμορφη δράση τους, τὴν πραγματικὴν, τὴν σχεδόν αὐτόγομην. Πάγτα ἡ δράση μέσα στὸ πνεῦμα τῆς κοινωνικῆς αὐτοδιαχείρισης, θὰ ἐπρεπε γὰρ σημαίνει τὸ γὰρ υἱοθετηθεῖ μᾶς τέτοια στάση ἀπέναντι στὰ γένα κοινωνικὰ κίνηματα.

Αὐτὰ τὰ κίνηματα ἀπὸ τὴν ἴδια τους τὴν φύση ἐπεργοῦν τὰ πλαίσια τῶν οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν διεκδικήσεων τῶν ἀμέσων ἡ μεταβατικῶν. Ἐγδιαφέ-

ρούται πρὶν ἀπὸ διὰ γιὰ κοινωνικές διεκδικήσεις που συδέονται μὲ τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς, μὲ τὴν ποιότητα τῶν κοινωνικῶν σχέσεων, μὲ τὴν πραγματικὴν πάλη ἐναντίον σὲ δλες τὶς φόρμες που διαιωγίζουν τὴν ὑποτέλεια τῶν ἀνθρώπων τῶν μὲν στοὺς δέ, στὴ δουλειά, στὸ γάρ, στὴν οἰκογένεια, στὸ ζευγάρι, στὴ σεξουαλικότητα κλπ.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἀποκλείεται νὰ μπορέσουμε γὰρ τὰ ἐπηρεάσομε, ἀν τὸ ἴδιο τὸ πρόγραμμα τῆς πολιτικῆς δργάνωσης τοῦ κόμματος που ἐπικαλεῖται τὸ ἐργατικὸ κίνημα δὲν υἱοθετεῖ αὐτές τὶς ἐκτιμήσεις, τὶς μέριμνες καὶ διεκδικήσεις, καὶ δὲν ἀγωνίζεται κατὰ τρόπο συνεπή, γιὰ γὰρ ἀποδεῖξει μέσα στὴ δράση, τὴν ἀληθινή του ἀροσίωση σ' αὐτές.

α) Τὸ ζήτημα τῶν γυναικῶν

Ἄπ' ὅλα τὰ γένα «κοινωνικά» κινήματα τὸ πιὸ σημαντικὸ εἶναι κατὰ πολὺ, τὸ κίνημα τῶν γυναικῶν, που περιλαμβάνει τὴ μισή ἀνθρωπότητα.

Ἄλλα οἱ γυναικες εἶναι ἐπίσης οἱ μητέρες, οἱ ἐκπαιδευτές, οἱ σύντροφοι τοῦ ἀλλού μισοῦ, δηλαδὴ τῶν ἀνδρῶν, ἔξ οῦ καὶ διεφαλαϊώδης ρόλος τους στὴν ἔξτιξη τῆς ἀνθρωπότητας.

Αὐτὸ τὸ κίνημα δρίσκεται ἀκόμα στὰ πρώτα θήματά του, προσπαθώντας ἐμπειρικά, μέσα ἀπὸ τὴ διατρεση καὶ τὶς συγκεχυμένες διαφορές τῶν συγκυριακῶν του ρευμάτων καὶ «ἡγεσιῶν» γὰρ δρεῖ τὶς δικές του δάσεις, τὰ δικά του δόγματα, τὶς συμμαχίες του, τὴν τακτικὴν του, τὴ στρατηγικὴν του. Θυμίζει ὡς πρὸς αὐτὸ τόσο τὴν ἔξτιξη τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, δισ καὶ τοῦ μαρξισμοῦ, τοῦ φρούδισμοῦ ἡ τῶν ἀποκινακῶν κινημάτων. Αὐτὴ εἶναι, μποροῦμε γὰρ ποῦμε, μὲ πορεία ἀγαπόφρευκτη, «φυσική». Ἀλλὰ τὸ γυναικεῖο κίνημα θὰ ἔχει ἔνα δέδαιο μέλλον καὶ ἀποφασιστικὸ γιὰ τὸ σύνολο τοῦ ἐπαγαστατικοῦ κινήματος τῆς ἀνθρωπότητας σὲ ἀγαζήτηση ἐνδές ἀλλου σφαιρικοῦ κοινωνικοῦ σχεδίου, που γὰρ θέτει πραγματικά τέρμα στὴ μακριὰ προστορία του.

Ἡ πάλη γιὰ τὴν ἴση ἀμοιβὴν καὶ τὶς ἴσες δυνατότητες ἐπαγγελματικῆς γενικῆς πραγματικῆς, γιὰ τὸν περιορισμὸ τῆς δουλειάς που συνιστοῦν οἱ σπιτικές καὶ οἰκογενειακές δουλειές μὲ τὴν ἀνάπτυξην κατάλληλων ὑπηρεσιῶν καὶ τὴ συμμετοχὴ τῶν ἀνδρῶν σ' αὐτές τὶς ἐργασίες. Γιὰ τὴ μητρότητα, τὴν ἀντισύλληψη, τὴν ἔκτρωση, ποὺ γ' ἀποφασίζονται ἐλεύθερα ἀπὸ τὶς ἴδιες τὶς γυναικες: διὰ αὐτὰ δὲν ἔχαντοσυν τὸ εἰδικὸ γυναικεῖο ζήτημα. Πρόκειται ἐπὶ πλέον καὶ κυριωτέρως νὰ ἀναγγείληστε τὸ διάχυτο μάτι τῶν γυναικῶν στὴν στήν καθορίζονται θέλουσαν καὶ τὸν θέλουσαν στὴν πραγματοποιήσουν, σὰν δυτικά δέδαια συμπλήρωματικά τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ ἴδια μορφα καὶ αὐτόνομα.

β) Τὸ ἔθνικὸ ζήτημα

· Ή άνάγκη γά τις καισίς έλευθερα τήν ίδιατερη ιστορικο-πολιτιστική του διεύθυνση, τήν «θεματική» του ταυτότητα, είναι έπισης μέρος των ριζικών άναγκών που προωθούν τήν έπαγγελτική πάλη των άγνωστων, αυτή που έχει σα στόχο μια ριζική και γνωστική αλλαγή.

Απ' τὴν ἀποφῆ αὐτῆς, τὸ ἐθνικὸν αἰσθῆμα δέν μπορεῖ γὰρ περιοριστεῖ οὔτε στὴν «ταξικὴ ἀλληλεγγύη» κατὰ τὸν ἀγώνα γιὰ τὴν Ἐπανάσταση, οὔτε τὴν ἐπαύριο μιᾶς τυπικῆς ἀλλαγῆς τῶν σχέσεων Ιδεοκτησίας καὶ παραγωγῆς.

Αγνίθετα, ή πείρα έχει ἀποδεῖξει ότι αὐτὸς τὸ αἰσθημα, ποὺ μένει κάποτε σὲ μᾶλα φαινομενικὰ ἐμβρυώδη κατάσταση, δταν η ὑπαρξη τοῦ ἀτόμου συντρίβεται: ἀπὸ ὀλίκες μέριμνες πιὸ ἀμεσεσ καὶ πιεστικὲς, δπως η ὑπερβολικὴ φτώχεια, ἀρχίζει νὰ ξαναζεῖ ἐντατικὰ καὶ νὰ ἐγινοτανει, ἀκριβῶς μαζὶ μὲ τὴν ὀλικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἀγάπτυξη. Ή ἀπόδεση του σὰν ἔκφραση μιᾶς εἰδικῆς ἀλληλεγγύης μέσα στὸ πιὸ πλατύ πλαίσιο τῆς παγκόσμιας ἀλληλεγγύης, τῆς κουλούρας καὶ τοῦ παγκόσμιου πολιτισμοῦ, τοποθετεῖται σ' ἕνα ιστορικὸ μέλλον ἀκόμα πολὺ μακρινό. Στὸ μεταξύ, θάχομε γὰ κάνομε μὲ τὴν ἔκρηκτικὴ ἀγαδίωση αὐτοῦ τοῦ αἰσθήματος, τόσο στὶς προχωρημένες καπιταλιστικὲς χώρες, δυο καὶ σὲ ἔκτεταμένες περιοχὲς τοῦ «Τρίτου Κόσμου», καθὼς καὶ στὴν Ἀγατολή.

Περιπτώσεις, στη Δυτική Εύρωπη, σάν έκαπηγες τῶν Ἰρλανδῶν, τῶν Βάσκων, τῶν Κορσικανῶν, τῶν Κυπρίων, οἱ οὖν καθαρὰ τὸ ζῆτημα μιᾶς ἐνωμένης σοσιαλιστικῆς Εύρωπης τῶν Κρατῶν καὶ τῶν λαῶν, στὴν δόπια διατάξεων δχι μόνον ἀληθινὰ δημοκρατικὲς δομές μέσα σὲ κάθε Κράτος ποὺ νὰ σέρνονται τὶς θνητικὲς καὶ τοπικὲς εὐαισθησίες, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ τὸ δικαίωμα αὐτοδιάθεσης τῶν λαῶν ποὺ τὸ ἐπιθυμοῦν.

Ἡ περίπτωση τῶν διαφόρων φυλῶν στὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ἀσία, θέτει καθαρὰ τὸ ζῆτημα τῆς καθολικῆς ἐπαναχάραξης τοῦ χάρτη τῶν Κρατῶν ποὺ τοὺς κληρογόρμησε δ ἀποικισμός κι δ ἡμεριαλισμός, σύμφωνα μὲ νέες γραμμές, ποὺ νὰ τὰ κάνει οἰκουμενικὰ και φυλετικὰ διώματα και νὰ ἔχεισφαλίζουν τὴν ἔθνηκή αὐτόγονη ὑπαρξη στοὺς λαοὺς ἀκριβῶς ποὺ ἀλλοτριώθηκαν ἀπ' αὐτὰ τὸ ζωτικὸ δικαίωμα.

“Η περίπτωση τῆς ΕΣΣΔ καὶ ἄλλων ἀνατολικῶν χωρῶν έδει: καθαρὰ τὸ ζῆτημα τοῦ δικαιώματος στὸν ἀποχωρισμό καὶ στὴν ἀνεξαρτησία τῶν τεχνητῶν δημοκρατιῶν ποὺ κρατισοῦνται μὲν τὴν πιὸ ὡμή δία στὸ πλαίσιο τῶν ἐνωτικῶν «δρμοστογδιῶν» τῶν κυριαρχούμενων ἀπ’ τῇ μεγαλο-ρώσικῃ γραφειοκρατίᾳ ή δορυφόρων Κρατῶν ἐλεγχόμενων στρατιωτικά ἀπ’ τὸ στρατό της.

‘Η πάλη γιὰ τὴ μεταβατικὴ πολιτικὴ λύση’.

“Οπως στήν περίπτωση ἀπὸ αὐτοδιαχειριστικές ἀπόβειρες στὸν τομέα τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ γενικὴ τῆς οἰκονομίας, γιὰ τὸν ἀγώνα π.χ. ἐναγτίον τῆς ἀνεργίας ἀπόβειρες, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ἐπιτύχουν παρά ἀν διεξάγεται μιὰ πάλη συγτονισμένη σὲ ἔθνηκή καί

μακά μὲ σκοπὸ στήγη ἀρχὴ γὰ δρεθεῖ μᾶ πολιτικὴ μεταβατικὴ λύση, τὸ ἔδιο καὶ οἱ ἀπόπειρες τῶν νέων «κοινωνικῶν» κυνηγμάτων γιὰ γὰ λύσουν τὰ εἰδικά τους ζητήματα, ἔξω ἀπὸ μᾶ συμμαχία μὲ τὸ ἐργατικὸ κίνημα καὶ ἀπὸ μᾶ πολιτικὴ μεταβατικὴ λύση, εἰναι τέλικὰ προορισμένες γ' ἀποτύχουν.

Ἄλλα, ἀπ' τὸ δῆλο μέρος, αὐτὰ τὰ κινήματα δὲ θὰ διγάλουν αὐτὸ τὸ συμπέρασμα, παρὰ ἀπὸ τὴν ἐλεύθερα ἀναπτυγμένη πείρα τους.

Τὸ κεφαλαιώδες ζήτημα μένει λοιπόν ἐκείνο τῆς μετάβασης ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας καὶ τῆς μερικῆς τηματικῆς διεποιήσεως, σὲ μὰ πάλη συντοιχισμένη, γενική, μὲ σκοπὸν γὰρ ἐπιτευχθεῖ μιὰ πολιτικὴ μεταβατικὴ λύση στὸ πλαίσιο ἔνορδο σφαιρικοῦ κοινωνικοῦ σχεδίου.

Επεινώντας άπό τη σταθερή πεποίθηση δι: ή γενική και οικονομική κρίση του καπιταλισμού θά διαρκέσει: και θά έπιδεινωθεί κι αυτό, άνεξάρτητα άπό τα άναποδέουκτα άπρόσπτα της πάλης των τάξεων, στις προχωρημένες χώρες, θά πρέπει για προσανατολιστούμε ε σ' αυτόν τὸν τομέα σύμφωνα μὲ δυσ προοπτικές, σὰν τις πιὸ πιθανές. Μάξ μεγάλης κρίσης έθνων του τύπου του Μάη τοῦ 1968 στη Γαλλία, και κείνη της έκλογικής νίκης του ένιασιον μετώπου τῶν παραδοσιακῶν δργανώσεων τῶν μαζῶν τῶν σοσιαλιστῶν και καμπούδουνιστῶν. Καὶ στις δύο περιπτώσεις, τὸ ζήτημα ποὺ θὰ μπει τότε γρήγορα θὰ είναι ἐκεῖνο τῆς πολιτικῆς μεταβατικῆς μορφῆς τῆς κεντρικῆς κυβέρνησης, ποὺ θὰ χρησιμεποιηθεὶ γιὰ γὰ διευκολυνθεὶ πρῶτα πρῶτα ἡ δημιουργία μάκις ἀλληθινῆς κατάστασης δυαδικῆς έξουσίας ἵνανης ύπολιτωπίσει: ἐπιτυχῶς τὴ σύγκρουση, τὴν ἀγαπόδεουκτην σὲ κάποια στιγμὴ, μὲ τις δυνάμεις, ἀκόμα και ἔνοπλες, τῆς ἀστικῆς τάξης, και γὰ ἐπιτύχει τὸ «ποιοιοτικὸ πήδημα», δηλ. τὴ νικηφόρα πραγμάτωση τῆς Ἐπανάστασης.

Μέσα στις σημεριγές ίστορικές συνθήκες πού χαρακτηρίζουν τὸ ἐργατικὸ κίνημα τῶν προχωρημένων, χωρῶν, ιδιαιτέρα τῆς Εὐρώπης, αὐτὴ ἡ φύρμα τῆς κεντρικῆς ἔξουσίας, τῆς κεντρικῆς κυβέρνησης, θάπακρυς τὴν μορφὴν μᾶς κυβερνητικού στόλου - κομμουνιστών. Δηλαδή μάς κυβέρνησης Ἑγιαίου Μετώπου τῶν μαζικῶν παραδοσιακῶν δργανώσεων, πολιτικῶν καὶ συγδικαλιστικῶν. Αὗτές οἱ δργανώσεις ἔχοντας θέματα σύνδεσης καὶ σύνδικας τῆς πάραδοσης καὶ τῆς ἐπιρροῆς τῶν στελεχῶν καὶ ἀγωνιστῶν τους τῶν ἐνσωματωμένων μέσα στὸ μαζικό κίνημα, ἀλλὰ ἐπίσης γιατὶ ἡ πολιτικὴ τους ἀγιτιστοῖς στὸ συγκριτισμένο ἐπίπεδο συνείδησης τῶν πλατειῶν στρωμάτων τῶν ἐργαζομένων παραδοσιακῶν καὶ γένου.

Αυτό το έπειπε συνειδησης δέγι μεταβάλλεται εύνοια για την έπαγανστατική γραμμή, παρά σε στιγμές δξείς επαγανστατικής υρίσης, με την έμφανιση πρώτα πρώτα στους κόλπους αιώνων των «Ιστορικών» δργανώσεων των έργαζομένων, κεντριστικών ρευμάτων της δράστεράς. Έξι άλλου αιώνα τά ρευμάτα είγαι αποφασισμένα νά παλαιώσουν στις γραμμές αιώνων των

δργανώσεων και νὰ συμπληρώσουν ἔκει τὴν ἐμπειρία τους.

Ακόμα και στὴν περίπτωση μεγίστης ἔθνικῆς κρίσης τοῦ τύπου τοῦ Μάη 1968, τὸ ζήτημα τῆς Κυβέρνησης θὰ τεθεῖ ὑπὸ δρους πρῶτα πρῶτα μεταβατικούς. "Αν λειπεῖ: μᾶλλον πολιτική μεταβατική λύση, κάθε κοινωνική ἔκρηξη κινδυνεύει γ' ἀποτύχει, ὅπως συγένει στὴ Γαλλία τὸ Μάη τοῦ 1968.

Μιὰ κυβέρνηση ποὺ προέρχεται ἀπὸ μιὰ μεγάλη ἐπαναστατική κρίση, η ἀπὸ μιὰ ἐκλογική γίνεται τοῦ Ενιαίου Μετώπου τῶν μαζικῶν παραδοσιακῶν δργανώσεων, δὲν εἶναι δυνατὸν γὰρ κάνει χωρίς αὐτὲς τὶς τελευταῖς.

"Αλλὰ καὶ στὶς δυό περιπτώσεις εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖο αὐτὴ ἡ Κυβέρνηση γὰρ στηρίζεται πάνω στὸ Ενιαίο Μέτωπο ποτῷ γέργαζομένων στὴ διάσημη μὲ μιὰ δομή. ἐπιτροπῶν γάνωστες σὲ δλεῖς τὶς πολιτικές τὰς εἰς καὶ σὲ δλους τούς ἐργαζόμενους.

Σὲ περίπτωση μεγάλης ἔθνικῆς κρίσης ἡ δημοιουργία ἔνδος τέτοιου Μετώπου εἶναι ἀπειρα πιὸ εύκολη, ἀκόμα και ἀναπόφευκτη. Σὲ περίπτωση ἐκλογικῆς γίνεται τοῦ Ενιαίου Μετώπου, ποὺ ἔχει κυρίως συσταθεῖ στὶς κορυφές μεταξὺ τῶν μαζικῶν παραδοσιακῶν δργανώσεων, δικίγυνος εἶναι δέσμοις δὲ μιὰ τέτοια «έργατική κυβέρνηση», ἀκόμα και ἀντὶ τοῦ «άπαλλαχθεῖ ἀπὸ «κάθε καπιταλιστὴ θυνουργό», ἀπὸ κάθε συμμαχία μὲ τοὺς πολιτικοὺς σχηματισμοὺς διστικῆς φύσεως τῆς μειοφυΐας, νὰ συνθηκολογήσει μπροστά στὴ μπουρζουαζία, και γὰρ μήν ἐφαρμόσει οὔτε κάν «τὸ κοινό τῆς πρόγραμμα», τὸ περιορισμένο κι ὅχι ἀποτελεσματικό. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ἀν καὶ τῆς δίγουν μιὰ κριτικὴ διποστήριξη, οἱ ἐπαγαστατικὲς δυνάμεις θὰ ἐπιμείνουν πάνω στὴν ἀπόλυτη ἀνάγκη γὰρ δομηθεῖ τὸ Ενιαίο Μέτωπο στὴ βάση και συστηματικὰ θὰ διαλύσουν τὶς αὐταπάτες ποὺ θὰ δημοσιεύσε μέσα στὶς μάζες διηματισμὸς μιᾶς τέτοιας κυβέρνησης.

Πάντα ἡ «ύπερφαλαγγιστὴ» δὲν μπορεῖ γ' ἀντιμετωπίσθει χωρίς τὸ Ενιαίο Μέτωπο, τῶν ἐργαζομένων στὸ σύνολό του νὰ ἀποκτήσει τὴν ἐμπειρία του, σεβόμενο πάντα τὴν προλεταριακὴ δημοκρατία.

Αὐτὴ ἡ τελευταῖα συνεπάγεται τὴν εἰλικρινὴ ἀναγνώριση τοῦ πολυκομματισμοῦ στοὺς κόλπους τοῦ κινήματος τῶν ἐργαζομένων, καθὼς κι ἐκείνη τῶν γένων «κοινωνικῶν» κινημάτων, ποδγαὶ πλατιὰ αὐτόγορα. Τὴν «ύπερφαλαγγιστὴ» πρέπει γὰρ τὴν ἐννοήσουμε πολιτικὰ κι ὅχι κυρίως δργανωτικά. Δηλαδὴ πρέπει: γὰρ ἀποδιέπομε στὸ δέι, σὲ μιὰ δοσμένη στιγμή, διπαγαστατικές προσανατολισμὸς θὰ κυριαρχήσει: καὶ θά ἐπιβληθεῖ πάνω στὴν πλειοφυΐα τῶν δυνάμεων τοῦ Ενιαίου Μετώπου τῶν ἐργαζομένων, μὲ τὴν ἐμφάνιση π.χ. στοὺς κόλπους τῶν μαζικῶν παραδοσιακῶν δργανώσεων τάσεων κεντριστικῶν τῆς ἀριστερᾶς, ποὺ γίνονται συγκυριακὰ πλειοφυΐακὲς μέσα στὶς δργανώσεις τους.

Μιὰ τέτοια δημοκρατικὴ και αὐτοδιαχειριστικὴ ἀντίληψη τοῦ έργατικοῦ κινήματος και τοῦ κοινωνικοῦ

κινήματος γεγονά, κόθει φυσικὰ μὲ τὴ σεκταριστικὴ και φραξιονιστικὴ ἀντίληψη τοῦ Ενιαίου Έργατικοῦ Μετώπου, ποὺ τὸ θεωροῦσαν σὰ μᾶλλον ταχτικὴ χρησιμοποιούμενη γιὰ νὰ «καταχγέλει», γὰρ «ξεμασκαρεύει», γὰρ «ύπερφαλαγγίζει» δργανωτικὰ τὶς παραδοσιακές ἡγεσίες και γρήγορα γὰρ τὶς ἀποστερήσει ἀπὸ τὴ δύση τους. Πράγμα ποὺ διποστήριξε δὲν εἶναι δυνατόν, ἐπειδὴ ὁ πολυκομματισμὸς ἔχει ιστορικο-κοινωνικὲς ρίζες διαθείες και ἐπίμονες. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλλωστε ἡ ἐγγύηση τῆς προλεταριακῆς δημοκρατίας στὸν ἀγώνα γιὰ τὴν Επανάσταση και γιὰ τὴν ἐγγύηση τῆς σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας στὴν πάλη γιὰ τὴν οἰκοδόμηση τῆς αὐτοδιαχειριζόμενης κοινωνίας.

Οσο περισσότερο τὸ «έπαναστατικὸ κόρμα» ἀποκτᾶ αὐτὸ τὸ ἔδιο μιὰ μαζικὴ βάση στὴν τάξη και στὴν κοινωνία, δισο περισσότερο ἀφομούσει διαθείες αὐτὴ τὴν ἀντίληψη και τὴν πρακτική, τὸσο διπάρχουν πιθανότητες «γήγερμόνευσης» ιδεολογικῆς η πολιτικῆς πάνω στὴν πλεοφυΐα τῶν δυνάμεων τοῦ Ενιαίου Μετώπου και τῶν ἀναγκαίων συμμαχιῶν του μὲ τὰ γένα «κοινωνικά» κινήματα.

Απὸ τὴ στιγμὴ ποὺ διπάρχει μιὰ «έργατικὴ» κυβέρνηση, δηλαδὴ μιὰ κυβέρνηση μέσα στὴν δύοτα εἰς πικρατούν οἱ μαζικὲς παραδοσιακὲς δργανώσεις και ποὺ στηρίζεται πάνω στὶς δημοκρατικὲς ἐπιτροπές τοῦ Ενιαίου Έργατικοῦ Μετώπου στὴ βάση, οἱ συνθήκες γίνονται εύγονικές γιὰ γ' ἀναπτυχθεῖ μιὰ πραγματικὴ κατάσταση «δυαδικῆς ἔξουσίας» και γὰρ ἔξειλιχθεῖ δισχετισμὸς δυνάμεων μὲ τὴ μπουρζουαζία και τὴν συντηρητικὴ γραφειοκρατία, τῶν παραδοσιακῶν δργανώσεων, πρὸς διφελος τὸσο έπαναστατικὸν ρεύματος. Γιὰ γάρ γίνει ἐπομένως δυνατὴ ἡ νικηφόρα ἔκβαση τοῦ ἀρχιγενέμονού ἐπαναστατικοῦ προτεστέου, ποὺ θάχει ἀναπόφευκτα γὰρ ἀντιμετωπίσει μιὰ κάποια στιγμὴ τὴ βίαιη ἀντιδραση, ἀκόμα και ἔνοπλη, τῆς ἀστικῆς τάξης και γὰρ προσβεῖ στὴν διοληγρωτικὴ κατάληψη τῆς ἔξουσίας, στὴ συμπλήρωση τῆς Επανάστασης.

Κατὰ τὸ πέρασμα ἀπὸ τὴν «κυβέρνηση τῶν ἐργατικῶν κομμάτων» στὴ γίγικη τῆς Επανάστασης διὰ τῆς «δυαδικῆς ἔξουσίας», θὰ εἶναι ἀγάγκη γὰρ συγδιασθεῖ ἡ ἐνίσχυση τῶν ἐπιτροπῶν και ὅλων τῶν δργανώσεων μὲ αὐτοδιαχειριστικὸ χαρακτήρα, μὲ φόρμες «ἀντιπροσωπευτικῆς δημοκρατίας». Αὐτὴ ἀπορρέει ἀπὸ τὴν διπεριφερεῖ τῶν κομμάτων και τῶν κοινωνικούλευτικῶν ἀντιλήψεων πλατειῶν κοινωνικῶν στρωμάτων, ἀποκραίτην τῶν συμμάχων τοῦ προλεταριάτου. Π.χ. ἡ ἐκλογὴ μιᾶς Σύνταξης καὶ καταστατικῆς δημοκρατίας περιβόδου, ἀποδείχγεται ἀπολύτως ἀναγκαῖα, γιὰ τὴν κινητοποίηση και τὴν ἐνότητα γιὰ τὴ γενικὴ ἐπαγαστατικὴ μάχη.

III. Η πάλη στὰ γραφειοκρατικὰ κράτη τῆς Ανατολῆς

Τὰ γραφειοκρατικὰ Κράτη, ποὺ ἀποκρυσταλλώνονται σὲ διάφορους διαθέμοις πάνω σὲ μιὰ βάση λιγότερη γιὰ περισσότερο σταθερή, σὰν τέτοια, διαφορετικὰ ἀπὸ τὸν καπιταλισμό, ἀλλὰ ποὺ φράζουν ἐπίσης τὸ δρόμο

πρὸς τὸν αὐτοδιαχειρίζομενο σοσιαλισμό, δηλαδὴ τὸν καθεαυτὸν σοσιαλισμό, συγτελοῦν πολὺ, μὲ τὸ ἀργυτικὸν παράδειγμά τους, στὸ γὰρ ἐπιβραδύγονυ τὴν ριζοσπαστικοποίησην τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος στὶς προχωρημένες καπιταλιστικὲς χῶρες.

Ἡ ὑπαρξὴ τοὺς ἀντικειμενικά, ἔνων ἐπιδειγνωνεὶς τὶς ἀγιθέσεις τοῦ καπιταλισμοῦ καὶ τὸν ἀποδυναμώνει σὲ διεθνὴ κλίμακα, δρᾶ ταυτόχρονα σὰν ἔνα ἰσχυρὸν στοιχεῖο διαταραχῆς τῆς συνείδησης καὶ τῆς ἐπαναστατικῆς θέλησης τῶν μαζῶν στὶς προχωρημένες χῶρες.

Ἄλλα δὲ ἐμπειρία ποὺ δγαίνει ἀπὸ τὴν παρατειγόμενη ὑπαρξὴ τοὺς συντελεῖ ἐπίσης ὡστε τὸ σφαιρικό, κοινωνικὸν σχέδιο, σὰ θεωρητικὴ σύλληφη, ποὺ ἔμφυχώγει τὶς ἐπαγαστατικὲς δυνάμεις τῆς καπιταλιστικῆς κοινωνίας γὰρ ἐμπλουτίζεται μὲν ἔνα περιεχόμενο πιὸ συγκεκριμένο. Αὐτὸν είναι ἔνας τρόπος γὰρ γίνεται διερματισμὸς τοὺς ἀργυτικὸν παράδειγμα καὶ γὰρ τραβηγτεῖ ἡ προσοχὴ μας τόσο στὸ ἐσφαλμένο πολλῶν σχημάτων, δοσο καὶ στὰ σοβαρὰ λάθη ποὺ πρέπει γὰρ ἀποφευχθοῦν.

Τὸ θεμελιώδες συμπέρασμα ποὺ δγαίνει ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ τῶν γραφειοκρατικῶν Κρατῶν, είναι τὸ ἀκόλουθο: δὲν είναι δυνατόν γὰρ ἐγκαθιδρύθει διαστικὸς χαρακτήρας τῶν ἀντι-καπιταλιστικῶν καὶ ἀντι-ιμπεριαλιστικῶν ἐπαγαστάσεων, ἀν περιορίστοιμε στὴν ἀπλὴ σχηματικὴ ἀλλαγὴ τῶν σχέσεων ἰδιοκτησίας (στὴν (κρατικοποιημένη οἰκονομία), οὔτε χωρὶς γὰρ καθιδρυθοῦν ἀμέσως ἐπίσης οἱ δομές ἐξουσίας καὶ διαχείρισης τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς κοινωνίας, ποὺ ἀρχίζουν γὰρ καταργοῦν πραγματικὰ τὴν παλιὰ κοινωνικὴ διαίρεση τῆς ἐργασίας τοῦ Κράτους. Ἀλλοιως ὑπάρχει δέσμοις κλίδυνος γὰρ μπλοκαριστεῖ ἡ ἐξέλιξη πρὸς τὸ σοσιαλισμὸν καὶ γὰρ χρειαστεῖ γὰρ προσφύγομε σὲ μιὰ καινούργια ἐπανάσταση γιὰ γὰρ συμπληρωθεῖ τὸ ἔργο τῆς πρώτης.

Μιὰ δεύτερη Ἐπαγγάσταση ἐίναι τὸ ραπόδιον ἀγαγκαῖα σὲ δλα τὰ γραφειοκρατικὰ Κράτη. Αὐτὴ δὲ ριζικὴ ποιοτικὴ μεταβολὴ ἀπαιτεῖται μιὰ πολιτικὴ ἀγτιπολιτευση κατὰ τοῦ πολιτικοκοινωνικοῦ καθεστῶτος αὐτῶν τῶν χωρῶν καὶ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ, σὲ μιὰ δοσμένη στιγμὴ, ἀπὸ τὸν μὲν δοσμένη στιγμὴν, ἀπὸ τὸν μὲν δοσμένη στιγμὴν.

Ἡ στιγμὴ καὶ οἱ φόρμες αὐτῆς τῆς δεύτερης ἀντιγραφειοκρατικῆς ἐπανάστασης, δὲν μποροῦν ἀπὸ τῶρα γὰρ καθοριστοῦν. Αὐτές οἱ φόρμες θὰ διαφέρουν ἀπὸ τὴν μιὰ στὴν δλλὴ περίπτωση, ἀνάλογα μὲ τὴν σταθερότητα τῆς καθειστικῆς γραφειοκρατίας.

Τὸ προτοές αὐτῆς τῆς Ἐπανάστασης μπορεῖ πολὺ καλὰ γὰρ ἀρχίσει μὲ τὴ σύσταση μιᾶς ἐνωμένης ἀντιπολιτευσης ποὺ γὰρ παλαιέστερη γιὰ τὰ στοιχειώδη δημοκρατικὰ δικαιώματα καὶ γιὰ τὴν ὑπεράσπιση τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς τῶν μαζῶν.

Μιὰ τέτοια ἀντιπολίτευση, μέσα στὴν δύση θὰ ἐνσωματωθοῦν οἱ ἐπαγαστατικὲς δυνάμεις ποδοχουν κατακτηθεῖ ἀπὸ τὸν αὐτοδιαχειρίζομενο σοσιαλισμό, πρέπει γὰρ φροντίσει γὰρ ἀποφύγει τὴν πρόωρη σύγκρουση μὲ

τὴ γραφειοκρατία στὶς χῶρες δπου αὐτὴ ἐξαρτᾶται, στὴν πραγματικότητα, ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴ προστασία τῆς σοδιετικῆς γραφειοκρατίας, καὶ γὰρ μὴν προκαλέσει ἔτσι τὴ στρατιωτικὴ τῆς ἐπέμβαση.

Ο στόχος τῆς τακτικῆς τῆς ἀντιπολίτευσης, πρέπει γὰρ είναι γὰρ κρατήσει τὴ γραφειοκρατία ἐξασθενημένη, γὰρ τῆς ἀποσπά διαρκῶς παραχωρήσεις, γὰρ τὴ διαιρεῖ, καὶ γὰρ περιμένει μιὰ διεθνὴ εὐκαιρία εύνοική γιὰ γὰρ δοκιμάσει, μὲ μιὰ γενικὴ ἐξέγερση τῶν μαζῶν, γὰρ τὴν ἀγατρέψει.

Ὑπάρχουν ἀντικαπιταλιστικὰ Κράτη ποὺ διατερα ἀπὸ μιὰ ἀντι-ιμπεριαλιστικὴ γίκη κατευθύονται πρὸς ἔναν τύπο γραφειοκρατικοῦ Κράτους ποὺ κυρίως διαίτεται πάνω στὴν κρατικὴ ἰδιοκτησία καὶ στὸ πολιτικὸν καθεστῶτας τοῦ μονοιθικοῦ κόμματος, τὸ δποτὸν ἀγαπόφευκτα γίνεται τὸ φερέφωνο τῆς σχηματιζόμενης γραφειοκρατίας τοῦ Κράτους.

Αὐτὴ είναι π.χ. ἡ περίπτωση χωρῶν σὰν τὴν Ἀγκόλα, τὴν Μοζαμβίκη, τὸ Βιετνάμ, τὴν Αλθιοπία, τὴν Νότια Γερμανία. Σὲ διετές τὶς χῶρες ἡ γραφειοκρατία είναι ἀκόμα ἀδύνατη, οἱ πιέσεις τοῦ ιμπεριαλισμοῦ καὶ οἱ κίνδυνοι ποὺ ἀπορρέουν ἀπὸ αὐτὸν μέγουν πάντα ποὺ μεγάλοι.

Γιὰ αὐτοὺς τοὺς λόγους, οἱ μαρξιστὲς ἐπαγαστάτες τοὺς δίνουν μιὰ κριτικὴ ὑποστήριξη ἐναντίον κάθε ἀπόπειρας τοῦ ιμπεριαλισμοῦ γὰρ τὶς ἐπανακτήσεις. Ἀλλὰ ταυτόχρονα διατηροῦν τὴν πολιτικὴ τοὺς ἀντιπολιτευσης ἐναντίον τῶν ἐκεῖ καθεστώτων, στὸ διαθέμα ποὺ αὐτὰ προσανατολίζονται πρὸς τὴν ἀπλὴ κρατικοποίηση τῆς οἰκονομίας πρὸς τὴν κυβέρνηση ἀπὸ τὸ ἔνα Κόμμα, ποὺ ἀλλοτριώνει τὶς μάζες ἀπὸ κάθε πραγματικὴ ἐξουσία.

Οἱ μαρξιστὲς - ἐπαναστάτες δίγουν κριτικὴ ὑποστήριξη σὲ δλα τὰ γραφειοκρατικὰ Κράτη, συμπεριλαμβανούμενης καὶ τὴς ΕΣΣΔ καὶ τὴς Κίνας, ἐναντίον τοῦ ιμπεριαλισμοῦ, γιατὶ γὰρ εὔδεχόμενη ἐπαγγάκτησή τους, ποὺ πρακτικὰ ἀπὸ δῶδε καὶ μπρὸς είναι ἀδύνατη, δὲν θὰ εἰσήγαγε ἐκεῖ οὕτε τὴ δημοκρατία, οὕτε τὴν οἰκονομικὴ πρόσοδο, ἀλλὰ θὰ τὰ ἀποικιστικούσες πρὸς δφελός του, μὲ μιὰ ἀντεπανάσταση καταστρέπει τὴν αἰματηρή. Ταυτόχρονα διμπεριαλισμὸς θὰ ἐνισχύσταν ἀπὸ αὐτὸν σὲ παγκόσμια κλίμακα.

Ἄλλα παράλληλα, οἱ μαρξιστὲς - ἐπαναστάτες διατηροῦν, σὲ δλα αὐτὰ τὰ Κράτη, τὴν ἀμείωτη πολιτικὴ τοὺς ἀντίθετη καὶ τὴν προσανατολίζουν πρὸς τὴν Ἐπανάσταση δηλαδὴ πρὸς τὴ ριζικὴ πολιτικο-κοινωνικὴ τοῦ μεταβολή, σὲ κάποια στιγμὴ, ποὺ νὲ ἀγορέσει τὸ φραγμένο δρόμο πρὸς τὸ σοσιαλισμό. Τὸν ἀγώνα γιὰ αὐτὸν τὸ καθήκον, οἱ μαρξιστὲς - ἐπαναστάτες τὸν ἐμπιστεύονται ἀποκλειστικὰ στὸν ἐργαζόμενον καὶ στὶς μάζες. Οἱ πιθανότητες ἐπιτυχίας μεσοπρόθεσμα μιᾶς τέτοιας ἐπανάστασης, μέγουν πάντα σημαντικές στὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν γραφειοκρατικῶν Κρατῶν, ἐ-

πτός, πρώτα πρώτα, της ΕΣΣΔ, και σε δεύτερη μοίρα της Κίνας. Τέτοια είναι ή περίπτωση πολύ είδικά των άνατολικών εύρωπαϊκών χωρών. Πράγματι, ή κρατική γραφειοκρατία πού πάει γάρ συγκροτηθεί σ' αὐτές τις χώρες, στις πιθανότερες από αυτές μέγει άκομα άδυτη, και οι παραδόσεις τους, τό δικό και πολιτιστικό τους έπιπεδο, καθώς και ή γειτονία τους με τις προχωρημένες καπιταλιστικές χώρες, αποτελούν πάντα τεράστια έμποδια στή σταθεροποίησή τους σύμφωνα με τό μοντέλο τοδι σοβιετικού «σοσιαλισμού».

Νέες έπαναστατικές κρίσεις πολύ μεγάλες τούς τύπου της «Άγοιξης της Πράγας», είναι άναποφευκτές σ' αὐτές τις χώρες. Τότε, και πιθανόλα, παρά στά προηγμένα καπιταλιστικά κράτη της Εύρωπης, θα έχουν θεωρηθεί έκει, οι βαθειά αδιοδιαχειριστικοί πόθοι των μαζών τους, και στόν οίκονομικό τομέα, και στό σφαιρικό κοινωνικό πλάνο.

Στήν πάλι για τό δικαιωμα άπεργίας, για τό δικαιωμα στόν έλευθερο συγδικαλισμό, στόν πολυκομματισμό, στήν έλευθερη μετακίνηση των προσώπων και τών άγαθών κλπ., προετοιμάζει τόν άγριαν για τήν αύτοδιαχείριση στά έργοστάσια, τις υπηρεσίες, τις κοινότητες. Γιά τήν κατάργηση τών γραφειοκρατικών προγομίων; τήν καθολική αναδιοργάνωση του παραγωγικού μηχανισμού, της σχεδιοποίησης, της διοίκησης τήν κοινωνίας, από τούς παραγωγούς και τούς πολίτες.

Η πάλι για τό δικαιωμα άπεργίας, για τό δικαιωμα στόν έλευθερο συγδικαλισμό, στόν πολυκομματισμό, στήν έλευθερη μετακίνηση των προσώπων και τών άγαθών κλπ., προετοιμάζει τόν άγριαν για τήν αύτοδιαχείριση στά έργοστάσια, τις υπηρεσίες, τις κοινότητες. Γιά τήν κατάργηση τών γραφειοκρατικών προγομίων; τήν καθολική αναδιοργάνωση του παραγωγικού μηχανισμού, της σχεδιοποίησης, της διοίκησης τήν κοινωνίας, από τούς παραγωγούς και τούς πολίτες.

Τά προβλήματα πού έχουν οι γυναίκες, οι έγγυες μειονότητες, οι «οίκολόγοι», στις προηγμένες καπιταλιστικές χώρες, υφίστανται έπισης βασικά στά γραφειοκρατικά κράτη. Οι φόρμες διαφέρουν, τό βασικό περιεχόμενο είναι τό ίδιο.

Τά προβλήματα πού έχουν οι γυναίκες, οι έγγυες μειονότητες, οι «οίκολόγοι», στη δύση του διοίκου άγνωστοι σ' αὐτές τις χώρες οι δυνάμεις τους οι κριτικές, οι έπαναστατικές, έκεινες πού άμφισθητούν τά έκει καθεστώτα.

Αληθιγά μέτρα τόν καιρό πού περνά, οι αντικειμενικοί δεσμοί μεταξύ της σοσιαλιστικής έπαγάστασης στή δυτική Εύρωπη και στήν άνατολική, έπιλυνται, σε διαθέρ πού είναι: σωστό γ' αντιμετωπιστεί ή εύρωπαϊκή «Επανάσταση» σάν έγα σύνολο, πού θά προχωρήσει γρήγορα, από κεί διού θ' άρχισει, στό σύνολο τής ήπειρου.

Απ' διού ή έξαρτεική της άξια, σάν μογαδικού έτορικο παράγοντα στή σημερινή έποχή, ίκανον γάρ έξαρθώσει τόν καπιταλισμό και τό γραφειοκρατισμό στις ίδιες τις μητροπόλεις τους, και γάρ παρεμποδίσει τόν παγκόσμιο άτομικό πόλεμο.

Αύτά τά αντικειμενικά δεσμά πού άπάρχουν άναμεσα στήν «Επανάσταση», στή δύση και τήν Αγατολή

τής Εύρωπης, πρέπει γάρ έκδηλωθούν έπισης στόν δυποκειμενικό τομέα μεταξύ των πραγματικών έπαναστατικών δυνάμεις στά διαδικασία της έπιπλης πού έπικαλούνται τό μαρξισμό και τόν αντοδιαχειριζόμενο σοσιαλισμό, είναι σήμερα έγα κεντρικό καθήκον, ταυτόχρονα άπολυτα διαγκατού και δυνατό.

IV. Ό αγώνας στίς ύπαναπτυκτες χώρες

Από τό δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, πολλές χώρες πού ήταν χαρακτηρισμένες σάν «άποικακές» ή «μισο-άποικακές», έφθασαν στό κατώφλι, δχι μόρο τής τοπικής άνεξαρτησίας, άλλα έπισης και σε κείγο πού τίς δημιερεί στό δρόμο μιᾶς σημαντικής έκδιομηχανοποίησης.

Τό γεγονός αύτό είχε βαθύ αντίκτυπο πάνω στήν κοινωνική τους σύνθεση, φέργοντας στίς πόλεις ένα πολύ μεγάλο μέρος τών άγροτών τους, προκαλώντας τή γέννηση σημαντικών παραδοσιακών και νέων στρωμάτων έργαζομένων, έφοδιάζοντας αύτές τις χώρες με ένα νέο γενικό κοινωνικό δυναμισμό.

Αυτή είναι ή περίπτωση χωρών, δημος ή Βραζιλία, τό Μεξικό, ή Αργεντινή, ή Νιγηρία, τό Ιράν, ή Ινδία, ή Νότια Κορέα, ή Φορμόζα, πού «άποκολλούνται», σε διάφορους βαθμούς, από τήν «έπαγάπτυξη».

Τό χαρακτηριστικό μιᾶς κάποιας έκδιομηχανοποίησης είναι άλλωστε γενικό, σε διεθνή κλίμακα. Όφελεται στή βαθύτερη είσχωρη παντού τών καπιταλιστικών σχέσεων και στήν έγκαθίδρυση τών πολυεθνικών σε διεθνή κλίμακα, πού έδοσαν δυναμισμό σ' αυτές τις σχέσεις. Είτε κατάσχοντας κατ' εύθειαν, ή διά μέσου έπιχειρήσεων πού τίς έξαρτούν, πρωτες ίδεις, γή, άγορες και πίστεις.

Άλλα αύτές οι οίκονομικο-κοινωνικές μεταβολές έχουν έπισης τίς δομικές αντιθέσεις αύτών τών χωρών, έπιτείνοντας τήν πόλωση μεταξύ τών πολύ πλουσίων και τών πολύ φτωχών, μεταξύ τών πόλεων και τού κάμπου, έξαθλιώνοντας πολύ πλατειά στρωμάτα τής άγροτιας, πού είστρεον στίς πόλεις, χωρίς δυνατότητες γάρ ένσωματωθούν έκει, μέσα στήν παραγωγική δουλειά.

Μέ τήν τωρινή έπιδείγωση τής γενικής και οίκονομικής κρίσης τού καπιταλισμού, ή χρέωσή τού μεγαλύτερου μέρους αύτών τών χωρών έχει γίγει έπεργκη, άπορροφώντας, για τήν έξυπηρέτηση τών χρεών, τήν διάτητα σχεδόν σε ένο συγάλλαγμα τών έξαγωγών τους. Μαζικός πληθωρισμός και άνεργία, έξι θλίψη πλατιών στρωμάτων, άκρια και τής μικροστικής τάξης, δημιουργούν σε πολλές περιπτώσεις μιᾶς έκρηκτικής κατάσταση.

Σχεδόν τό ένα τέταρτο τής γενικής και οίκονομικής κρίσης τού καπιταλισμού, τής άπολυτης φτώχειας, τής ένδημηκής πείνας. Οι διαστρεβλώσεις, οι άνισορροπίες, οι άνισότητες, πού άπορρέουν από τήν καπιταλιστική άναπτυξη, σ' αυτές τις κοινωνίες, είναι τεράστιες και διο και χειροτερεύουν.

“Η μπουρζουαζία και δ καπιταλισμός άπαντούν σ’ αύτή την κατάσταση με την έγκαθιδρυση κυρίως αιματηρών στρατιωτικών δικτατοριών, η καθεστώτων με πρόσοφη δημοκρατική, κοινωνικούλευτική, που στην πραγματικότητα υποστηρίζονται: άπό το στρατό και την άστυνομία.

Αύτή είναι η περίπτωση τώρα της μεγάλης πλειοφυφίας των καθεστώτων της Λατινικής Αμερικής, της Αφρικής, της Ασίας.

Γιά νά ξεφύγουν άπό την τύχη που τους έπιφυλάσσει δ καπιταλισμός σε κρίση, μερικές χώρες κατορθώνουν νά διατρέφουν με την Έπανασταση αύτες τις δομές, και νά έγκαθιδρύσουν καθεστώτα που έχουν την τάση νά δασιστούν στην κρατική ίδιοκτησία, στο πολιτικό σύστημα τους ένος και μόνου κόμματος.

Οι έπαναστατικές δυνάμεις πρέπει νά δώσουν κριτική υποστήριξη σ’ αυτά τά καθεστώτα, ένω συγχρόνως νά τοιχίσουν τους ήπειρους κιγδύνους μιας τετο:ας έξέλιξης.

Πρέπει νά διαμορφώνουν πάντως αντιπολιτευτικά κινήματα, που νά υπερασπίζουν μέτρα αντιτιθέμενα στην τάση σταθεροποίησης ένδος καθεστώτων γραφειοκρατικού Κράτους. Μέτρα έμπνευμένα άπό το σφαιρικό κοινωνικό σχέδιο και άπό το μεταβατικό πρόγραμμα που διδηγεί σ’ αύτό που και τό ένα και τό άλλο είναι παγκόσμια έγκυρα. Οι άγακταις προσαρμογές σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, δε θά μπορούν νά αναφέρονται παρά στο ρυθμό και στο πλάτος της έφαρμογής, δχι στό βάθος. Δέ γ ό πάρχει ει ε ένας σοσιαλισμός προσιδιάζω γ στις διπαγάπτυχτες χώρες και ένας άλλος που γά είγαι κατάλληλος για της προηγμένες χώρες. Η τάση πρέπει νάγαι παγτού η ίδια, φτάνει νά λαμδάνονται υπ’ όψη οι τρόποι της έφαρμογής της, άγαλογα, σε κάθε περίπτωση, με τις συγκεκριμένες συνθήκες.

Πουθεγάδ π.χ. δέν πρέπει νά γίνει παραδεκτό νά έγκαθιδρυθεί η γενικευμένη κρατική ίδιοκτησία, η διαχειρίζομενη άπό τη γραφειοκρατία του Κράτους, αυτή της κοινωνικής ίδιοκτησίας, της διαχειρίζομενης άπό της δημοκρατικές κολλεκτίβες των έργαζομένων με τη συγεργασία και τη δομήσια του Κράτους.

Πουθεγάδ δέν πρέπει νά γίνει παραδεκτό νά διπολεισθεί το δικαιώμα της άπεργίας του έλευθερου συνδικαλισμού, του πολυκομματισμού, κι δλες οι δημοκρατικές έλευθερίες που κατακήθηκαν κάτω απ’ τὸν καπιταλισμό.

Πουθεγάδ δέν πρέπει νά γίνει παραδεκτή η άγακταις της διοικητική κολλεκτιβούησης της γήρας, ούτε νά έπιτραπει η «πρωταρχική συσώρευση» για την έκδιομηχανούηση σ’ αύτες τις χώρες νά γίνει σε δάρος κυρίως των χωρικών, που νά καταγούν οι έμμισθοι οι γειρότερα άμειδόμενοι: και έξυπηρετούμενοι άπό το Κράτος.

Η πείρα δείχγει πώς τὸ άγροτικό ζήτημα είναι: δυνάτον νά λυθεί με την κοινωνικούλευτης ένδος μέρους των καλλιτέρων γαϊών, στις δύοτες το Κράτος παρέχει: δλα τά άγακταις μέσα για τη μοντέργα καλλιέργεια. Ένας τέτοιος τομέας κυριαρχεί γρήγορα οίκονομικά

πάγω στὸ σύγολο της άγροτικής άγορας και ταυτόχρονα γίνεται τὸ καλλίτερο παράδειγμα που θά ωθήσει τους άτομικους άγρότες νά δργανωθούν πρώτα πρώτα σε κολλεκτίβες παραγωγής, πρίν νά περάσουν άπό την ίδια τους την πείρα και θέληση, στὸν τομέα της μεγάλης κοινωνικούλευτης άγροτικής παραγωγής, δηλαδή στην αυτοδιαχειρίζομενη.

Σέ δλες τις χώρες δπου υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες γιά τη νόμιμη δράση τῶν μαζών, χρειάζεται νά άποδοθεί μιά πρωταρχική σημασία στήν ανάπτυξη ένδος ένωμένου άγεζάρτητου συνδικαλισμού και ένδος μαζικού έργοτικού κόμματος, με πρόγραμμα δσο πιο προσδευτικό γίνεται.

Σέ δλες τις χώρες δπου δέν υπάρχουν αύτες οι συνθήκες, και δπου άντιθετα κυριαρχούν αιματηρές δικτατορίες της διλγαρχίας και τοῦ λιπεριαλισμοῦ, πρέπει ν’ αντικειτωπίσθει η πολύμορφη δράση τῶν μαζών στὶς πόλεις και στὸν κάμπο, που νά έμφυχωνται, νά πρωθείται, νά συντονίζεται άπό μιά μαζική πολιτικο-στρατιωτική δργάνωση, που προσφεύγει έπίσης και στὸν ένοπλο άγράν. Αύτη είναι η μεταβατική φόρμα ή διπολύτως άναγκαιά στην περίπτωση αύτή του «έπαναστατικού κόμματος». Ο ένοπλος αριθμός είναι στοιχείο άπαρα της της τακτικής και στρατηγικής δργάνωσης, δπου είναι η φόρμα — δις τὸ έπαναλάδουμε — ή διπαρατητηγη, σε δρισμένες περιστάσεις, τοῦ έπαναστατικού κόμματος. Ο ένοπλος άγρων πρέπει νά είναι ένωματωμένος στην πολύμορφη σφαιρική πολιτική, που κινητούει τὸ σύγολο τῶν μαζών, και που τείνει πρὸς την έθνικη έξέγερση. Και μὲ τη γενική άπεργία και την ένοπλη πάλη στὸ νά άγατρέψει τὶς δικτατορίες. Μιὰ τέτοια στιγμή είναι άλλωστε τὸ ίδιο άγαπόφευκτη στὶς προχωρημένες χώρες της Δύσης και της Ανατολής. Γιατί πουθενά η Έπανασταση, δηλαδή η ριζική κοινωνική άλλαγή, δε θά μπορέσει, σὲ μιὰ κάποια στιγμή, νά κάνει, χωρίς αύτες τὶς μορφές της πάλης έγαγτίον της άναπτυξης άγιστασης της μπουρζουαζίας και της κρατικής γραφειοκρατίας. Αύτη η τελευταία κιγδυνεύει δμας, στὴν περίπτωση μιας μαζικής έθνικής έξέγερσης, σὰν π.χ. την «άγοιξη της Πράγας», νά διαρθεί σημαντικά. Έκτος ίσως άπό μιὰ γραφειοκρατία που έχει ήδη μιά τόσο στέρεα δομή, δσο ή έπάγω - έπάγω σοβιετική γραφειοκρατία.

Στὶς περισσότερες από τὶς χώρες τοῦ Τρίτου Κόσμου, έκτος διπολύτως τὴν πάντοτε έπικαιρη, τοῦ Ένιαίου άγτι-ιμπε-

ριαλιστικού δημοκρατικού Μετώπου, πρέπει γὰ προσδεφθεῖ ή συμμαχία ή πάντοτε πρωτεύουσα, ἀν καὶ συγκυρίακή, ἀγάμεσσα στὴ μαρξιστική ἐπαγαστατική τάση καὶ τὴν «ἔθνική - ἐπαγαστατική τάση» μὲ μαζική δάση.

Η τακτικὴ τοῦ ἀντειμπεριαλιστικοῦ καὶ δημοκρατικοῦ Έγκλου Μετώπου, ἔναντίον τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τῆς δικτατορίας τῆς κομπροδόκης διγαρχίας, σημαίνει ὅτι χρειάζεται μιὰ συγκυρίακή συμμαχία μεταξὺ τῶν ἐπαγαστατικῶν καὶ δημοκρατικῶν δυνάμεων ποὺ κοινωνικὰ ἀντιπροσωπεύουν διάφορα τρίματα τῶν φτωχῶν χωρικῶν, τῶν φτωχῶν καὶ ἔξαθλωμέγων μικροστῶν, τῶν γέων, τῶν διαγοούμένων, τοῦ, σὲ ἐμβρυσκό στάδιο, προλεταριάτου. Σὲ ἔνα τέτοιο Μέτωπο, σὲ δριμέγες περιπτώσεις μποροῦν γὰρ δροῦν τῇ θέσῃ τους ἀκόμα καὶ στρώματα τῆς μεσαίας μπουρζουάζιας, που προσποθεῖ νὰ ἀπαλλαχθεῖ ἀπὸ τὸ οἰκονομικὸ μονοπώλιο τῆς κομπραδόρικης διγαρχίας καὶ τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ, τὸ δόπιο εἶναι πολὺ μεγάλο ἐμπόδιο γιὰ τὴν καπιταλιστικὴ ἀνάπτυξην αὐτῶν τῶν χωρῶν. Αὐτὰ τὰ τελευταῖα στρώματα εἶναι ὅμως ἔνας σύμμαχος ἀνταθής, τοῦ δποίου ἡ ἀντίθεση στὸν ἰμπεριαλισμό καὶ τὴν διγαρχίαν εἶναι συγκυρίακή καὶ περιοριζμένη. Ἀλλά, δεδομένου τοῦ πολὺ μικροῦ ἀριθμητικοῦ, οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βάρους τοῦ προλεταριάτου καὶ τῆς ἀδυναμίας τῶν δραγανώσεων ποὺ δηλώνουν διὰ τὸ ἀντιπροσωπεύουν, τὸ ἀντειμπεριαλιστικὸ καὶ δημοκρατικὸ ἔνιατο Μέτωπο εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖο γιὰ γὰρ διεξαχθεῖ νικηφόρα ἡ πάλη κατὰ τῆς δικτατορίας τῆς κομπραδόρικης διγαρχίας καὶ τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ. Σὲ ἄλλες περιπτώσεις, ἔκει δπου ὑπάρχει ἥδη ταυτόχρονα μιὰ σημαντικὴ μαρξιστικὴ ἐπαγαστατικὴ δύναμη καὶ μιὰ ἔθνικο ἐπαγαστατικὴ τάση ποὺ ἔχει ἀποκτήσει μιὰ πραγματικὴ μαζικὴ ἔξουσία (γιατὶ π.χ. αὐτὴ ἡταν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἀντειμπεριαλιστικῆς πάλης γιὰ τὴν ἔθνικὴ ἀπελευθέρωση), ἡ συγκυρίακή συμμαχία μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν δυνάμεων εἶναι ἀναγκαῖα.

Πράγματι, αὐτὸς ἀποτελεῖ ἔνα τακτικὸ δρόγια γιὰ γὰρ ὑπερινηθεῖ ἡ ἀντισταση τῆς γραφειοκρατικῆς «γέας μπουρζουάζιας» τοῦ Κράτους, ποὺ συχνά σφετερίζεται τὴν ἔξουσία σ' αὐτὲς τὶς χώρες, τὴν ἐπαύριο τῆς ἀντειμπεριαλιστικῆς νίκης, φράζοντας τὸ δρόμο πρὸς τὸ σοσιαλισμό. Μὰ σὲ καμιὰ περίπτωση ἡ μαρξιστικὴ τάση δὲν μπορεῖ γὰρ δποταχθεῖ στὴν πολιτικὴ διεύθυνση, ἡ γὰρ διαδικασία στὶς ποπούλιστικες δργαγώσεις, μὲ βάση ἀγροτική, πληθειακή, ἡ καθαρὰ μικροαστική, αὐτῶν τῶν χωρῶν.

Η ἀποικιακὴ ἐπαγασταση ἔχει πάντοτε τὴ θέση τῆς στὴν ἀνάπτυξη τῆς παγκόσμιας σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης, γιατὶ γίνεται σὲ μιὰ ζώη ποὺ εἶναι ταυτόχρονα ἡ ἀμέσως πιὸ ἐκρηκτική καὶ ἡ πιὸ ἀδύνατη τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος. Οἱ ἐπιπτώσεις τῆς, οἱ νίκες τῆς, συντελοῦν πάντοτε πάρα πολὺ στὴν ἀπο-

δυνάμιαση τοῦ συστήματος στὸ σύνολό του. Ἄλλα καὶ αὐτὸς τὸ τελευταῖο δὲ θὰ ἡ τηγθεῖ πραγματικὰ παράρτημα ἀπὸ τὸ οπόλεις τοῦ οντοτοποίησης τῆς Επαγάστασης, καὶ γιὰ γὰρ προχωρήσει στὸ δρόμο τοῦ σοσιαλισμοῦ τοῦ διασιμένου στὴν Αὐτοδιχείριση, δηλ. τοῦ καθαυτὸ σοσιαλισμοῦ. Πρέπει λοιπὸ τὸ ἐπαγαστατικὸ κόρμα, κυριότερος ἐμψυχωτής τοῦ σφαιρικοῦ κοινωνικοῦ σχεδίου, νάχει μιὰ σφαιρικὴ ἐνόρκωση γιὰ τὸ πῶς ἀναπτύσσεται ἡ παγκόσμια Ἐπανάσταση καὶ γὰρ ξέρει γιὰ προσαριστέει κατάλληλα τὴν πολιτικὴ του σὲ καθέγαν ἀπὸ τοὺς τομεῖς της.

V. Ή πάλη κατὰ τοῦ παγκόσμιου ἀτομικοῦ πολέμου

Ἄπὸ τὴν βαθειὰ ἀγάλυση τοῦ συγόλου τῆς σύγχρονης, παγκόσμιας κατάστασης, διγαίει τὸ συμπέρασμα ὅτι δικτυογενὲς παγκόσμιοι πολέμοι εἶναι πραγματικός καὶ διο καὶ μεγαλώγει. «Εγας τέτοιος πόλεμος ἀναγνωρίζεται τὸν πολέμοντα τὴν ἐποχὴ τῶν ἀτομικῶν βόλων, εἶναι μιὰ κεντρικὴ μέρκινα ἀπόλυτα δικαιολογημένη τῆς συντριπτικῆς πλειοφηφίας τῆς ἀνθρωπότητας.

Ο μόνος τρόπος γιὰ ἀποφύγειαν τὸν πόλεμον, εἶναι ἡ ἔγκαρη πραγματοποίηση της παγκόσμιας ἀτομικός. Επομένως τὸ νὰ ἀποφευχθεῖ μιὰ τέτοια πιθανότητης στὴν ἐποχὴ τῶν ἀτομικῶν βόλων, εἶναι μιὰ κεντρικὴ μέρκινα ἀπόλυτα δικαιολογημένη τῆς συντριπτικῆς πλειοφηφίας τῆς ἀνθρωπότητας.

Αγ στὰ χρόνια ποὺ ἔρχονται, αὐτὴ ἡ προσπικὴ φανόταν, παρὰ δλες τὶς πιθανότητες, πρακτικὰ ἀπραγματοποίητη, τότε ἡ ἀνθρωπότητα θὰ δρισκόταν μπροστὰ στὸ δίλημμα: παγκόσμιος ἀτομικὸς πόλεμος ἡ παρατεινόμενη διάρρεση τοῦ κόσμου ἀνάμεσα σ' ἔνα καπιταλισμὸ ἀγαγκασμένο νὰ ἀποσύρεται ἀπὸ ἔκτεταμένες περισχές τοῦ κόσμου καὶ τὴ διεθνὴ ἐπέκταση τοῦ φαινομένου τῶν γραφειοκρατικῶν Κρατῶν.

Αὐτὴ ἡ δεύτερη ἐκδοχὴ θὰ ἀποκτοῦσε μεγαλύτερες πιθανότητες στὴν δχι ἀπίθανη περίπτωση μιᾶς συμμαχίας ἀνάμεσα στὴ σοδειτικὴ καὶ τὴν κινέζικη γραφειοκρατία, συμμαχία ποὺ ἔντασσεται μέσα στὴ βασικὴ δημοκρατία της Κίνας τῶν δύο καθεστώτων, καὶ μακροπρόθεσμα μέσα στὴ λογικὴ της.

Τὸ γὰρ συντελοῦμε στὸ γὰρ ἀποκτήσουν οἱ μάζες συνειδηση τοῦ κινδύνου τοῦ ἀτομικοῦ πολέμου, πρέπει νάναι, ἀπὸ δῶ κέμπρος, δχι μόνον ἔνα διαρκές καθῆκον προπαγάνδας, ἀλλὰ καὶ κινητοποίησης.

Σ' αὐτὸς τὸ πλαίσιο πρέπει γ' ἀναπτύξομε καὶ γὰρ συντονίσομε δεθνική τὴν πάλη ἐγαντικὸν τὴν τῆς ατόμων διαδικασίας καὶ τῶν ατόμων διπλωμάτων, ἐγαντικὸν τῶν διαπολιτικῶν, ἐγαντικὸν τῶν διεθνῶν, ἐτσι ποὺ αὐτὲς γιὰ ἀπο-

ρών ουταὶ στὶς δημόσιες δημόσιες σίεσ' καὶ στὴν ἐπέκταση τῶν κοινωνικῶν δημόσιων (μὲν τὶς ἀποτελεῖται ἐπίσης, μερικά, η ἀγεργία). Τὴν πάλη γιὰ τὸ γενικὸ ἀφοπλισμό, καὶ δχὶ μόνον τὸν ἀτομικό, ποὺ γὰ ἐλέγχεται ἀπὸ τὶς μάζες καὶ τὶς δραγανώσεις τούς.

Οι μαρξιστές έπαναστάτες πρέπει νὰ δόσουν κριτική ύποστηριξήν. σὲ δλα τὰ κινήματα καὶ πρωτοβουλίες, δσο περιορισμένες κι ἀγ είγαι, ποὺ δρούν σ' αὐτή τὴν κατεύθυνση, φθάγει νὰ κινητοποιούν πλατειές μάζες, καὶ νὰ τοὺς ἐπιτρέπουν νὰ ριζοπαστικοὶ θέρουν, σύμφωνα μὲ τὴν ἵδια τους τὴν πείρα καὶ ἀκόμα γ' ἀναπτύξουν τὸ καθολικὸ πρόγραμμα τῆς Ἐπανάστασης καὶ τοῦ σφαιρικοῦ κοινωνικοῦ σχεδίου.

Οι μαρξιστές έπαναστάτες πρέπει άκουραστα να καταγγέλλουν την πολύμορφη προπαγάνδα στη Δύση που σκοπό έχει να συγηθίσουν οι μάζες στην ίδια τούς «περιορισμένους άτομικου πολέμου», που δημιουργούνται τώρα «δυνατός», και στις δραστήριες προετοιμασίες πρός αύτη την κατεύθυνση, με την άναπτυξη των γέων «τακτικῶν» και «έπιγειρησιακῶν» άτομικῶν δύλων.

Πρέπει ίδιαίτερα νὰ καταγγείλλουν τις σοσιαλιστικές και κομμουνιστικές ήγειρες, που παραδέχονται την ίδεα της «έθνικής» ή «εύρωπαϊκής» άμυνας και των έξοπλισμῶν πού δινιστούχον σ' αὐτή. Αυτές οι ήγειρες συντελούν έτσι στήν κούρσα του έξοπλισμού και στις αυταπάτες δια μπορούν, μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, γὰ «έγγυηθούν τὴν ειρήνην».

‘Η πάλη ἐναντίον τοῦ πολέμου πρέπει νὰ γίνει μέρημα καὶ καθῆκον τοῦ Ἐνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου, τοῦ δομημένου στὴ βάση, δλων τῶν κοινωνικῶν κινημάτων, καὶ δλων τῶν ἀτόμων ποὺ παίργουν συνεΐδηση τῆς ἀπεριόριστης, τῆς ἀποφασιστικῆς σκοπούδαιοτήτας αὐτοῦ τοῦ προβλήματος γιὰ τὸ μέλλον τῆς ἀνθρωπότητας.

VI. Σ' ἔνα τέτοιο πρόγραμμα τί δργάνωση;

‘Η ἀναγκαῖα Ἐπανάσταση στὴ Δύση καὶ στὴν Ἀγνατολή, δηλαδὴ ἡ ρίζική κοινωνική ἀλλαγή, μὲ τὴν ἀνατροπὴν τῶν βασικῶν, οἰκονομικῶν, πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν δομῶν, πάνω στὶς ὁποῖες βασίζεται πραγματικὰ καὶ ἀναπαράγεται ὁ καπιταλισμὸς στὴ Δύση καὶ ἡ κρατική γραφειοκρατία στὴν Ἀγνατολή, ἀπαιτεῖ μιὰ βαθειὰ συνειδητοποίηση τῆς πλειοφυρίας τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἀγθρώπων γενικά σὲ παγκόσμια κλίμακα. Ἄλλα παρὰ τὶς ἀγαφιοισθήτητες προδόους ποὺ ἔγιναν σ’ αὐτὸ τὸ πλάνο, ἔξακολουθεῖ νὰ εἶναι πάντα ἀπόλυτα ἀναγκαῖα ἡ ὑπαρξὴ ἐνδὸς πολιτικο-κοινωνικοῦ κινήματος, δργανωμένου ἔθνικά καὶ διεθνῶς, μιᾶς ὀργάνωσης, ἐνδὸς κόμματος, μιᾶς διεθνοῦς, ποὺ νὰ συγκροτοῦν τὶς δυνάμεις, οἱ ὁποῖες θεωρητικά εἶναι οἱ πιὸ κατάλληλες γιὰ νὰ συλλάβουν τὴν κοινωνία στὸ σύγολό της, καὶ πρακτικά οἱ πιὸ παραδειγματικές καὶ

άφοσιωμένες γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ εφαίρεικοῦ κοινωνικοῦ σχεδίου.

Μιὰ τέτοια δργάνωση ἔχει ἀνάγκη τόσο γιὰ τὴν ἴδια τῆς τὴν ἴσορροπία, δοῦ γιὰ νῦν καὶ πρακτικὰ ἀποτελεσματική, νὰ είγαι ἐγνωμονιμένη, νάχει ριζώσει πρὶν ἀπ' ὅλα μέσα στοὺς παραδοσιακοὺς ἐργάτες καὶ στὰ πιὸ ἀπόκλητα στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ, πού, ἔκτος ἀπ' τὸ ρόλο τους τὸν πάντα πολὺ σημαντικὸ μέσα στὴν ψήλην παραγωγῆ, διακρίνονται, ἀκριβῶς ἔξι αἵτιας τῆς ἀγτικειμενικῆς τους κατάστασης, γιὰ τὴ διάρκεια, συνέχεια καὶ τὴν ἐμμονή τους στὴν ἐπαγγεστική πάλη.

Στις υπαγάπτυκτες χώρες, έκτος απ' το παραδοσιακό προλεταριάτο, ή πελώρια φτωχή άγροτιά, έξακολουθεῖ νὰ είναι άντικειμενικά ή κύρια έπαγκαστατική δύναμη. Ή διεθνής δργάνωση τῶν μαρξιστικῶν έπαναστατικῶν δυνάμεων πρέπει νάχει, πρὶν ἀπ' ὅλα, μιὰ γερή βάση μέσα σ' αὐτὰ τὰ κοινωνικά στρώματα (στοὺς παραδοσιακοὺς ἐργάτες στις προχωρημένες χώρες, ἐργάτες καὶ φτωχοὺς ἀγρότες στις χώρες τὶς ὑπαγάπτυκτες). Ή ἀληθινή της «ἐκπρολεταριοποίηση», θὰ είναι: τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς κατάληης δουλειᾶς μέσα σ' αὐτὰ τὰ δργανωμένα καὶ ἀνοργάνωτα στρώματα, χάρη σὲ μιὰ σωστὴ γενική πολιτική. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται ἀφ' ἑτέρου νὰ ἔξιδαικεύσομε αὐτὰ τὰ στρώματα καὶ νὰ κλεισθοῦμε μέσα στὸν «ἐργατισμό».

Ἡ Ἐπανασταση δὲν είναι δυνατή καὶ ιστορικά δυναγκαλά, παρὰ δὲν φυτίζεται ἀπό ἕνα σχέδιο κοινωνικό, σφαιρικό, ἀπελευθέρωσης πραγματικής καὶ ριζικής τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς ἀνθρωπότητας. Ἀπ' τὸ ἄλλο μέρος, η τεράστια διαγοντική ἔργασία που χρειάζεται γιὰ νὰ ἔσπειστε ἀποτελεσματικά τὸ κοινωνικὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα, δπαιτεῖ ἐπιτακτικὰ τὴν ἐνσωμάτωση μέσα σ' αὐτὴ τὴν κίνηση στοχείων ἵκανῶν γιὰ μὰ τέτοια δουλειά. Κι αὐτὸ σὲ συνεργασία μὲ ἄλλους κοινωνικοὺς κύκλους πιὸ πλατεῖς, ἔργαζομένων τῆς σκέψης καὶ τῆς ἐπιστήμης. Διαγοσυμένων καὶ ἐπιστημόνων, ποὺ χρειάζεται μὲ ὑπομονὴ νὰ ἐπηρρεάσουμε καὶ νὰ φέρομε στὸ νὰ συμμετάσχουν στὸ σφαιρικὸ κοινωνικὸ σχέδιο, ἔτσι ποὺ νὰ συντελέσουν οἱ ἕδοι ἐνεργότερη πιὸ συγκεκριμένη καὶ στέρεα ἐπεξεργασία του.

Πρόκειται λοιπόν για έπιγονοσμε μιά πολιτικο - κοινωνική δργάνωση νέου τύπου (θετικά και διεθνώς) ήσαν για γάντια πραγματικά ένσωματωμένη στην κοινωνική δλότητα. Δηλαδή ήσαν γάντια ένας έγκυρος συγχρητικός με τις μάζες, τις δργανώσεις τους και τά διάφορα κινήματά τους, ένας καταλύτης ίδεων και δράσεων, ένας κολλεκτιβιστικός έργατης παραδειγματικός, πού παρορμᾶ τό γύρω του κοινωνικό περιβάλλον και τους ανθρώπους του, και τους κινητοποιεί γιά την έπαγμαστική πάλη.

Πρόκειται επομένως να γίγει στόχο τομέα της αγτι-
ληφτης της έπαγκαστατικής δργάνωσης, της αύγουστης
της, της λειτουργίας της της έσωτερης και έξωτε-
ρικής, τῶν σχέσεων της μὲ τις μάζες καὶ τὴν κοινωνία,
ἥ την καθημερινή της δράση, μιὰ πραγματική «πολιτι-

στική έπανάσταση», σύμφωνη μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ σφαιρικοῦ κοινωνικοῦ σχεδίου καὶ τοῦ μεταβατικοῦ προγράμματος ποὺ δύνηται σ' αὐτό, σύμφωνη μὲ τὴν ἔγγοια τῆς Αὐτοδιαχείρησης.

Πῶς φορμάρονται τὰ μέλη μᾶς τέτοιας δργάνωσης, ποιό εἶναι τὸ συγκεκριμένο περιεχόμενο τῶν συγεδριάσεών τους, τῶν συζητήσεών τους, τῆς πολύμορφης δράσης τους στὰ ἔργαστά του, στὶς ἐπιχειρήσεις, στὰ σχολεῖα, τὶς συνοικίες, τὶς κοινότητες, στὰ διάφορα κοινωνικὰ κιγήματα κλπ.; "Ολα αὐτὰ τὰ ἔρωτήματα πρέπει νὰ γίνουν ἀντικείμενα σκέψης καὶ νὰ δροῦν μιὰ συγκεκριμένη ἀπάντηση.

Τὸ διτὶ ἔνας τέτοιος στόχος θὰ μποροῦσε νὰ φανεῖ πολὺ φιλόδοξος ποὺ νὰ ξεπεργά τὶς τωριγές δυνατότητες τῶν περιορισμένων ἐπαγαστατικῶν - μαρξιστικῶν

δυνάμεων, δὲ θὰ ἔπειπε γὰ εἶναι ἔνας ἀρκετὸς λόγος γιὰ νὰ μήν τείγομε μὲ πάθος πρὸς αὐτόν.

Γιατὶ η κρίση ποὺ περγά τὸ ἐπαγαστατικὸ κίνημα κινδυνεύει νὰ ἔξακολουθήσει καὶ νὰ ἐπιδεινωθεῖ. Τόσο εἶναι: ἀλήθεια, πὼς αὐτὴ ἀντανακλᾶ σὲ μεγάλο μέρος τὴν καθυστέρηση ποὺ ἔχει η συγείδηση σχετικὰ μὲ τὴ νέα πραγματικότητα, μὲ τὰ προβλήματα τῆς, τὶς ἀπατήσεις καὶ τὶς γέες δυνατότητες.

"Η διεθνὴς Μαρξιστικὴ Ἐπαγαστατικὴ Τάση πρέπει νάχει τὴ φιλοδοξία νὰ μπόρεσει νὰ συντελέσει μὲ οὐσιώδη τρόπο στὸ νὰ ἀποκτήσουν αὐτὴ τὴ συνείδηση μᾶς εἰς ἐπαγαστατικὲς πιὸ πλατείες καὶ στὸ νὰ δράσουν μᾶς ἡ της γιὰ νὰ ἐφοδιάσουν τὸ διεθνὲς ἐργατικὸ κίνημα μὲ τὸ πρόγραμμα καὶ τὴν δργάνωση ποὺ ἀρμόζουν στὶς καινούργιες ἴστορικες συγθῆκες.

ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ

Ἐκδόσεις γιὰ τὴν Αὐτοδιαχείριση

Κεντρικὴ διάθεση: Σόλωνος 116, Αθήνα 145 Τηλ. 36.19.724.

ΓΙΑ ΤΟ ΣΩΣΙΑΛΙΣΜΟ

ΔΙΜΗΝΗ ΘΕΟΡΗΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

«Υπεύθυνος Σύνταξης
ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΡΝΑΣ
Κασομούλη 19, Τ.Τ. 411
ΑΘΗΝΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

«Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ»
Κεντρικὸ Ταχυδρομεῖο
Ταχ. Θυρὶς 674
ΑΘΗΝΑ

«Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΩΡΖΟΣ
Μεσολογγίου 16
Τηλ. 3611.372

ΣΥΝΔΡΟΜΗ:
·Εξάμηνη 60 δρχ.
·Ετήσια 120 δρχ.

Κεντρικὴ διάθεση γιὰ τὰ βιβλιοπωλεῖα τῆς 'Αθήνας
καὶ συνεχὴς παρακαταθήκη παλαιῶν τευχῶν
Γ. Τσιλδερίκης, Βιβλ. «ΧΝΑΡΙ» Κιάφας 5, Τηλ. 3605.493

Μερικά στοιχεία στήν ιστορία τοῦ 'Αρχειομαρξισμοῦ

Ἡ «Ἐπαναστατικὴ Μαρξιστικὴ Ἐπιθεώρηση» θεωρητικὸ δργανο τῆς ΕΔΕ δημοσίευσε στὰ Νο 19 καὶ 20 (Γενάρης - Ἀπρίλις 1980) ἔξι ντοκουμέντα ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τοῦ Τρότσκι γιὰ τὴν ιστορία τῆς 'Αριστερῆς 'Αντιπολίτευσης στή χώρα μας.

Ἡ διάταξη ποὺ ἔχουν τὰ κείμενα, κάνει φανερὴ τὴ σκοπιμότητα, τὴ συνειδητὴ πρόθεση τῶν συντακτῶν τους νὰ συρράφουν καὶ νὰ σταθεροποιήσουν τὸ μῦθο δὲ τὸ 'Αρχειομαρξισμὸς ἦταν μὰ ἰδεολογικὴ τάση στὸ ἐργατικὸ κίνημα, μὲ δλα τὰ βασικὰ γαρακτηριστικὰ ποὺ ἔχει μία προλεταριακὴ δργάνωση. Στὴν πραγματικότητα δμως, δ 'Αρχειομαρξισμὸς δχι μόνο δὲν συνδεόταν μὲ τοὺς κοινωνικοὺς καὶ ἰδεολογικοὺς ἀγῶνες, μὰ ἀντίθετα εἶχε ἔχθρικὴ τοποθέτηση ἀπέναντι τους μένοντας ἔξω ἀπ' αὐτούς. Καὶ ἦταν ἐναντίον τους γιατὶ ἡ κοινωνικὴ δράση θὰ ἐπιδροῦσε διαλυτικὰ στοὺς κλειστοὺς μορφωτικοὺς κύκλους. Γι' αὐτὸ κανένα γραπτὸ ντοκουμέντο δὲν ἔχει νὰ παρουσιάσει ἀπ' τὸ 1922 ώς τὸ 1930 ὅποτε καὶ ἐκδηλώθηκε.

Καὶ γιὰ νὰ κλείνομε, μ' αὐτὸ τὸ θέμα, προσθέτω τὸ πιὸ κάτω γραφτό, ἀπὸ μὰ συζήτηση ποὺ ἔγινε περὶ τὸ '32 μεταξὺ Τρότσκι καὶ Γιωτόπουλου. 'Ο πρῶτος διέκρινε ἔνα κομφούζιο πάνω στὸ ἐθνικὸ θέμα καὶ γράφει: «Αὐτὸ φυσικὰ γιὰ μένα ἦταν ὀκόδμα πιὸ ἐπικίνδυνο. Ἔχω ζητήσει πολλὲς φορές ἐπίμονα ἀπὸ τὸν Βῆτα (Γιωτόπουλο) καὶ ἀπὸ ἄλλους φίλους του νὰ μοῦ στείλουν τὰ πιὸ σημαντικὰ ντοκουμέντα, καὶ ἀρδρα σχετικὰ μὲ τὸ ἐθνικὸ ζήτημα. Μοῦ τὸ εἶχαν ὑποσχεθεῖ πολλὲς φορές, ἀλλὰ ποτὲ δὲν τὸ ἔχουν κάνει». Κι αὐτὸ ἔγινε γιατὶ δὲν ὑπῆρξαν ποτὲ τέτοια ντοκουμέντα.

Μιὰ ἀπολίτικη ὁργάνωση

Τὸ περιοδικὸ 'Αρχεῖον τοῦ Μαρξισμοῦ, μὲ τὴν ἐμφάνισή του τὴν 1.5.1923, δηλώνει δὲ τὸ φιλοδοξία του εἶναι νὰ μεταφέρει καὶ νὰ κάνει γνωστὴ τὴ μαρξιστικὴ φιλολογία. Ἐνάμισυ χρόνο ἀργότερα, σὲ μὰ δεύτερη δήλωσή του, σὰν ἔνα εἶδος ἀπάντησης σὲ σχετικὸ δημοσίευμα τοῦ «Ριζοσπάστη» τόνιζε πῶς τὸ περιοδικὸ δὲν φιλοδοξεῖ τίποτε περισσότερο πέρα ἀπὸ τὸ σκοπὸ ποὺ χάραξε μὲ τὴ δήλωσή του στὸ πρῶτο

φύλλο τῆς ἔκδοσής του. Παραθέτομε μέρος τῆς δήλωσης: «Δηλοῦμεν δὲ τὶ οὐδεμίαν ἐνέργειαν οἰουδήποτε πολιτικοῦ δργανισμοῦ ἢ ὅμαδος υἱοθετοῦμεν, διότι δὲν ἀνήκομεν εἰς οὐδεμίαν τοιαύτην. Ἀλλὰ θὰ ἀμυνθῶμεν κατὰ τῶν συκοφαντῶν καὶ διαβολῶν καὶ θὰ δείξωμεν δὲ τὶ θὰ παραμείνομεν συνεπεῖς πρὸς τὴν πρώτην ὑπόσχεσίν μας ἐξακολουθοῦντες πάσι θυσίᾳ τὴν ἔκδοσιν δλων τῶν θεμελιωδῶν ἔργων τοῦ Μαρξισμοῦ». Ἡ Διεύθυνσις. (Ἀπὸ τὸ φύλλο 16 τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1924).

Καὶ τὸ ἐρώτημα μπαίνει ἀπὸ μόνο του. «Τσερα ἀπὸ ἐννιά χρόνια ζωῆς ώς τὴν Ἰδρυτικὴ Συνδιάσκεψι τῆς «Κομμουνιστικῆς ὁργάνωσης Μπολσεβίκων - Λενινιστῶν ('Αρχειομαρξιστῶν»), ἐμφανίζεται τὸ πρῶτο γραπτὸ ντοκουμέντο μιλῶντας γιὰ δῆθεν ιστορία καὶ παράδοση. Μὰ αὐτὸ δὲν διαφεύδει τὴν δήλωση ποὺ ἔκανε; Στὰ ἐννιά χρόνια ποὺ μετολάβησαν ώς τὴν ἐκδήλωσή του, ποιά ἦταν ἡ δράση του, ποιά εἶναι ἡ παράδοση ποὺ ἀφήσε στὸ ἐργατικὸ κίνημα;

Τὴν ἀπάντηση μᾶς δίνουν οἱ συντάκτες τοῦ ιστορικοῦ αὐτοῦ ντοκουμέντου. Κάθε μιὰ του λέξη χωρίστα καὶ στὸ σύνολο τῆς παραγράφου ποὺ ἀκολουθεῖ μᾶς δείχνει τὴ μικροαστικὴ φύση τῆς κίνησης αὐτῆς ποὺ θεμελιώθηκε πάνω στὴ μικρολογία, τὸ κουτσούπολιδ, ποὺ μόνο ὀντιπρολεταριακὲς κάστες μπορεῖ νὰ χαρακτηρίζουν. «Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ δινόματος — γράφουν — καὶ ἡ τυπικὴ προσχώρηση στὴ Κομμουνιστικὴ Διεύθυνη δὲν ἀλλάζουν καθόλου τὸ συγχυσμένο χαρακτῆρα τοῦ ἐργατικοῦ κόμματος». «Ἡ ἀπουσία κομμουνιστῶν παραδόσεων καὶ ἡ ἔλλειψη ἐ κ π α ι δ ε ν μ ἐ ν ω ν στελεχῶν ἐπιτρέπει στοὺς σ τ α λ ι ν ι κ ο ν υ κ α θ ε μ α σ ι α σ ν α σ ι α σ τοῦ Νέο Κομμουνιστικὸ Κόμμα γιὰ τὰ δικά τους σύμφεροντα καὶ νὰ περάσουν αὐτὸ τὸ Κόμμα μέσα ἀπὸ τὶς πιὸ διορθουνιστικὲς ἐμπειρίες καὶ συγχά πρὸς τὰ ἀμεσα συμφέροντα κλικῶν τῆς μπουρζουαζίας»: («Ε.Μ.Ε.» Νο 19 - 20 σ. 56).

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ κατασκεύασμα ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἔνα ἀνακάτεμα ἀπὸ ἀποψή χρονολογικὴ τῶν καταστάσεων, ποὺ ἀναφέρει, ὅπως καὶ ἡ ἀναφορά στοὺς σ τ α λ ι ν ι κ ο ν υ κ α θ ε μ α σ ι α σ ν α σ ι α σ ποὺ φυσικὰ εἶναι πολὺ νωρίς γιὰ ἐνα τέτοιο χαρακτηρισμὸ ἀφοῦ τὸ δεύτερο Συνέδριο ἔγινε τὸν Ἀπρίλη

τοῦ 1920 καὶ ποὺ καθηερτίζεται ἡ Ἑλλειψη κάθε κοινωνικῆς ἐπιρροῆς καὶ ἐπίδρασης, ἔχωντες ἔκεκάθαρα ἡ ἀσυμφιλίωτη τοποθέτηση του ἀπέναντι τοῦ Ἰδίου τοῦ Κόμματος σὰ σύνολο καὶ τὸ δηλητηριασμένο κουτσούπολιὸ ποὺ στήριξαν τὴν πάλη τους. Οἱ ἀγῶνες τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν καταπεζόμενων στρωμάτων τῆς χώρας μας, τὰ σκοτεινὰ μπουντρούμια ἀπ' τὰ ἐνετικά κάστρα ποὺ μέσα σ' αὐτὰ οίχνων τοὺς μὲ θαρίες ποινὲς καταδικασμένους πρωτοπόρους ἐργάτες, ἡ πολεμικὴ ποὺ τοῦ γινόταν τόσα χρόνια γιὰ τὶς ἀντιδραστικὲς πράξεις τοῦ 'Αρχειομαρξισμοῦ μέσα στὸ ἐργατικὸ κίνημα, διὰ αὐτὰ δὲν ἔξασκήσανε πάνω στοὺς σύνταχτες τοῦ Ιστορικοῦ ντοκουμέντου καμμία ἀπίδραση, ἔτοι ποὺ νὰ διαφροποιήσουν τὴν δέση τους στὸ ἐργατικὸ κίνημα.

'Ακόμα καὶ αὐτὴ ἡ ἐδεολογικὴ «τοποθέτηση» τὴν περίοδο αὐτὴν, κάτω ἀπὸ τὴν σημαία τῆς πλατφόρμας τῆς 'Αριστερῆς 'Αντιπολίτευσης Μπολσεβίκων - Δενινιστῶν δὲν σταθῆτε δυνατὸ νὰ τοὺς ἐμποδίσει νὰ ἐμφανιστοῦν μέσα στὸ κίνημα μ' ἔνα ντοκουμέντο τόσο ἀντιδραστικὸ καὶ γεμάτο ἀνακρίσεις. Τὸ προσωπικὸ κουτσούπολιὸ ἔμεινε τὸ κύριο ὅπλο τους, ὃ φανατισμὸς ἦταν τὸ ὀχυρὸ ποὺ τοὺς προστάτευε. ἀπὸ κάθε ἐπίδραση ἀπ' τὰ ἔξω, "Ἐνα τέτοιο κλίμα δημιουργοῦσε τὶς κατάλληλες προϋποθέσεις γιὰ τὸν ἥδη κὸν διασυρμὸ ἔκείνων ποὺ διαφωνοῦσαν, τὴ διαφρορὰ τῆς ταξικῆς συνείδησης ποὺ ὀδηγεῖ τοὺς ἀνυπψιαστους ἐργάτες σὲ καθαρὰ ἀντιδραστικὲς πράξεις. Κανένα ντοκουμέντο δὲν καταπιάνεται μ' αὐτὴ τὴν μελανὴ ιστορία.

Γιὰ τοὺς μικροαστούς, ἡ ἀρετὴ ποὺ χαρακτηρίζει τοὺς κομμουνιστές νὰ τοποθετοῦνται θαρραλέα ἀπέναντι στὰ λάθη τους, δηλαδὴ ἡ αὐτοκριτικὴ εἶναι γιὰ αὐτοὺς ἄλλο πράγμα.

Η Τρίτη Κατάσταση καὶ ἡ διάλυση τῶν μορφωτικῶν κύκλων

Η ἐκδήλωση τὸ 1930, δὲν ἔγινε καθὼν ἰσχυρῶς ονταί νότερα ἀπὸ τὴν ἐδεολογικὴ «ἔξελιξη τῆς δργάνωσης», μὰ ἦταν μιὰ ἀναγκαστικὴ μανούρδα αὐτοσυντήρησης κάτω ἀπὸ τὸ ἑσπασμα τῆς κρίσης ποὺ ἀγκάλιασε τὴν πρωτοπορία τῶν ἐργατῶν ποὺ ἔπαιρναν μέρος στὴ συνδικαλιστικὴ δράση καὶ ποὺ μέσα σὲ μιὰ δλόκλιψη πορεία δυσμοῦ στὴν δργάνωση, πῆρε τὸ δόνομα Φραξιονισμὸς καὶ τελικὰ ἀποκρυπταλλώθηκε στὴν Κ.Ε.Ο. τὸ 1931 στὶς 15 τοῦ Μάη. Μιὰ δργάνωση ποὺ ἀριθμεῖ ζωὴν ἐννιά χρόνια χωρὶς ἐδεολογικὴ τοποθέτηση ἀπέναντι στὰ ἄλλα ορεύματα τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, χωρὶς καταστατικό, καὶ τὸ βασικώτερο, χωρὶς τὴ συμμετοχὴ στοὺς ἀγῶνες τῆς ἐργατικῆς τάξης, τότε, μοιραία ἡ δργάνωση αὐτὴ πρέπει νὰ διακρίνεται ἀπὸ βαθεὶὰ ἀποστροφὴ καὶ περιφρόνηση γιὰ τοὺς ταξικοὺς ἀγῶνες σὰν τὸ μοναδικὸ μέσο αὐτοσυντήρησης της. Ἐκεῖνος ποὺ δὲν θὰ ἐκτιμήσει τὴ σημασία ποὺ ἔχει τὸ γεγονός αὐτό, δὲν θὰ μπορέσει ποτὲ νὰ ἔχει σωστὴ γνώμη γιὰ τὴν δρ-

γάνωση αὐτὴ καὶ τὶς πρόσεις της. Κάθε προσπάθεια ἐξωραϊσμοῦ της καταλήγει σὲ «περιγραφές καὶ διηγήσεις ἐντυπώσεων», χωρὶς κανένα ἀποδειχτικὸ ἀντίκρυσμα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ προκαλέσει σύγχυση σ' δι-λούς ἔκείνους ποὺ ἀγωνίζονται νὰ συγκροτήσουν μιὰ προλεταριακὴ δργάνωση, θεμελιωμένη στὶς παραδόσεις ἀπ' τοὺς ἀγῶνες τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος στὴ χώρα μας ποὺ παραμόρφωσε ὁ σταλινισμὸς καὶ ποὺ χωρὶς αὐτὲς εἶναι ἀδύνατο νὰ ἀνασυγκροτηθεῖ ἡ προλεταριακὴ πρωτοπορία τοῦ τόπου αὐτοῦ.

Τὸ βασικὸ γνώμοιμα τοῦ 'Αρχειομαρξισμοῦ ἦταν ἡ τοποθέτηση του ἔξω ἀπ' τὸν κοινωνικὸν ἀγῶνας. 'Αντιθετη ἐκδήλωση ἔστω καὶ σὰν ἀπλῆ διάθεση συμμετοχῆς στοὺς ἀγῶνες ἔφτανε νὰ χαρακτηρισθεῖ ἐχθρικὴ γιὰ τὴν δργάνωση. Μὲ τέτοια μορφὴ ἐκδηλώθηκε ἡ Τρίτη Κατάσταση. Οἱ τριτοκαταστάτες χαρακτηρίσθηκαν ἐχθροὶ τῆς δργάνωσης. Κατηγορούνθηκαν γιὰ ἰδιοτέλεια, ἐγωισμό, φιλοδοξία καὶ τελικά οἱ ἰγέτες τοῦ 'Αρχειομαρξισμοῦ ὑποστήριξαν πῶς πρέπει νὰ ἐκμηδενιστοῦν μὲ κάθε μέσο γιὰ νὰ ἐξυγιανθεῖ ἡ δργάνωση ἀπ' αὐτὴ τὴ σαθούρα.

Αν σκεφθοῦμε δτὶ τὰ χρόνια αὐτὰ τὰ μέλη ἦταν ἀπομονωμένα καὶ ἐντελῶς ἀγνωστα μεταξὺ τους μέσα στοὺς κλειστοὺς μορφωτικοὺς κύκλους, ἦταν εὔκολο στὴν κλίκα τῶν μανδαρίνων, ποὺ καλλιέργησε τὸ μῆνο τῆς ἀδρατῆς καὶ σοφῆς «Ἐργασίας», νὰ κινεῖ τὰ πιόνια καὶ φανατισμένα νὰ τὰ οίχνει ἐνάντια σὲ κάθε «έχθρο». Τὸ δυστύχημα γιὰ τοὺς μανδαρίνους τῆς «Ἐργασίας» ἦταν πῶς αὐτοὶ πόνησαν στὸ προσκήνιο τὴν περίοδο αὐτὴ γιὰ νὸ διάλυσουν τὴν «Τρίτη Κατάσταση» δὲν είχαν ἀφομοιωθεῖ μὲ τὸ χαρακτῆρα καὶ τὴ φύση τοῦ 'Αρχείου. Δὲν είχαν ἀλλοτοιωθεῖ ταξιὰ καὶ δὲν είχαν συγχωνευθεῖ μέσα σ' αὐτό. Μαζὶ μὲ τὴν προσπάθεια γιὰ τὴ διάλυση τῆς «Τρίτης Κατάστασης», οἱ ἐργάτες αὐτοὶ συγκέντρωσαν ταυτόχρονα γύρω τους τὶς ὑπόλοιπες ἐργατικὲς δυνάμεις τοῦ 'Αρχείου καὶ τὶς ὁδήγησαν σὲ διέξοδο ἀπὸ τὴν κρίση, μεταμορφώνοντας τοὺς στείρους μορφωτικοὺς κύκλους ποὺ σάπιζαν ἀπὸ ἀδράνεια στὰ κεντρικὰ καφενεῖα, σὲ πυρήνες γιὰ νὰ δράσουν στοὺς ἐργατικοὺς συνοικισμοὺς καὶ παράλληλα μ' ἔνα τρόπο ἐμπειρικὸ περνοῦσαν καὶ στὴν σύνδικαλιστικὴ δράση.

Η νέα κρίση

Απὸ δῶ καὶ μπρός, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ 1927 ως τὸ τέλος τοῦ 1929 δημιουργήθηκε ἔνος καθαρὸς δυσμὸς μέσα στὴν δργάνωση. 'Απὸ τὸ ἔνα μέρος ἔχεισαν διὰ τὰ μικροαστικὰ ἡγετικὰ στοιχεῖα ποὺ ἔξεφραζαν τὴν χρεωκοπημένη μορφὴ δργάνωσης καὶ δουλειᾶς, ποὺ πέρασε στὸ περιθώριο, καὶ ἀπ' τὸ ἄλλο συγκεντρώθηκε ἡ νέα γενιά ποὺ δργανώθηκε καὶ δρχισε νὰ συμμετέχει ἔστω καὶ ἐμπειρικὰ μέσα στὴν κοινωνικὴ δράση.

Η νέα τοὺς τοποθέτηση καὶ ἡ φύση τῆς δουλειᾶς ἀπαιτοῦσε μιὰ ἔνιαία τακτικὴ καὶ τὴν παρουσία μιᾶς διεύθυνσης ποὺ θὰ κατευθύνει καὶ θὰ συντονίζει τὴ

δράση τους. Κι αύτό ήταν τὸ σημεῖο ποὺ προκάλεσε τὴν ἔκρηξη ποὺ ξέσπασε ἀνάμεσα στὶς δυὸς αὐτὲς ἀσυμβίβαστες καταστάσεις. Κι ὅμως γιὰ τὸν «Φραξιονισμό», ὅπως ὀνομάστηκε ἀργότερα ἡ ὁμάδα αὐτῆς τῶν ἐργατῶν ποὺ ἤδη σὲ ὥρη μὲ τὴν κορυφὴ τῆς «Ἐργασίας», τὸ «ἰστορικὸν ντοκουμέντον» δὲν ἔχει νὰ πεῖ οὔτε λέξη, τὸν κήρουξε σὲ ἀφάνεια, τὸν καταχώνιασε μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ ἀπαλλαχτεῖ ἀπ' αὐτόν.

Καὶ ἡ ἀπάτη συνεχίζεται μὲ τὴν συνειδητὴ ἀντιστροφὴ τῶν γεγονότων. Σ' αὐτοὺς ἄλλωστε ποὺ ἀπειθύνονταν, ήταν δέβαιοι πῶς δὲν θὰ τοὺς ζητοῦσαν νὰ προσκομίσουν στοιχεῖα ἀποδεικτικά. Ἰσχυρίζονταν λοιπὸν ὅτι τὸ 1925 - 27, ἡ δραγάνωση ὑπέστη φθορὰ ἀπὸ τὴν Παγκαλικὴ δικτατορία. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ἐντελῶς τὸ ἀντίθετο. Οἱ κλειστοὶ μορφωτικοὶ κύκλοι δὲν εἶχαν καμιά συμμετοχὴ στοὺς κοινωνικοὺς ἀγῶνες καὶ ήταν φυσικὸν νὰ μήν δίνουν κανένα στόχο γιὰ νὰ ὑποστοῦν διωγμούς. Μὲ τὴν διάλυση τῶν συνδικαλιστικῶν δραγανῶσεων, τὴν παρανομία τοῦ κόμματος καὶ τὸν διωγμὸν τῶν ἀγωνιστῶν, ὁ Ἀρχειομαρξισμὸς εὐνοήθηκε ὅπως ήταν φυσικὸ κι ἔνας σοβαρὸς ἀριθμὸς στοιχείων ἀπὸ τοὺς διαλυμένους ταξικοὺς δραγανισμοὺς στρατολογήθηκε ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἀνήκανε στοὺς κλειστοὺς «μορφωτικοὺς κύκλους» ποὺ «έκθειάνε» τὴν παρανομία τους.

Μὲ τὸ πέσιμο τῆς δικτατορίας αὐτὸς τὸ ἀνθρώπινο ὄντικο κι ἔνα μικρὸ μέρος ἀπὸ παλιὰ μέλη τοῦ Ἀρχείου —Γκοβόστης, Μάρας, Παπαγιάννης— ήταν ποὺ ζήτησαν τὴν ἐκόλυωση τῆς δραγάνωσης, τὴν ἔκδοση ἐφημερίδας καὶ τὴν συμμετοχὴ στοὺς πολιτικοὺς καὶ συνδικαλιστικοὺς ἀγῶνες. Στὰ χρόνια τῆς δικτατορίας τὸ Κόμμα δέχτηκε ἀγριο διωγμό. Οἱ φυλακὲς καὶ τὰ ξερονήσια γέμισαν ἀπὸ ἐκατοντάδες ἀγωνιστὲς δλῶν τῶν κοινωνικῶν στρωμάτων ποὺ συνέδενταν μὲ τὸν ἀγῶνα τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν φτωχῶν ἀγορῶν. Στὰ στρατοδικεῖα σύρθηκε δλὴ ἡ ἡγεσία τοῦ Κόμματος μὲ τὴν κατηγορία τῆς ἔσχατης προδοσίας. Ἡ ἀγωνιστικὴ στάση τους, ἡ διεθνιστικὴ ὑπεράσπιση τῶν καταπιεζόμενων μειονοτήτων μέχρι τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιάθεσής τους, ήταν ἔνα θαρραλέο κήρυγμα μπροστά στοὺς στρατοδίκες, ποὺ καταγράφηκε σὰν μιὰ τιμητικὴ καὶ ἔνδοξη σελίδα στὴν Ιστορία τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος στὴν χώρα μας καὶ ποὺ σκόπιμα σήμερα ἀποσιωπᾶται ἀπὸ τὴν κομματικὴ ἥγεσία. Ἡ τιμὴ νὰ ἐκπροσωπήσουν τὸ Κόμμα καὶ νὰ ἐκφράσουν τὴν ἐπαναστατική του λεβεντιά, ἀνήκει σ' αὐτοὺς ποὺ σύρθηκαν στὸ στρατοδικεῖο καὶ πάνω ἀπ' δλὰ στὸν Παντελῆ Πουλιόπουλο ποὺ ἐνσάρκωνται περίσσια τὸν ἀντιμπεριαλιστικὸ ἀγῶνα διαθέτοντας πλούσια πεῖρα ἀπὸ τὴν δράση του στὸ μικρασιατικὸ μέτωπο. Ἐμπνευστῆς καὶ δραγανωτῆς τοῦ κινήματος τῶν Παλαιῶν Πολεμιστῶν καὶ θυμάτων Πολέμου, ποὺ ἀγκάλιασε καὶ τὸ τελευταῖο χωρὶς σὲ δλάκερη τὴν χώρα, ήταν ἡ ὁμάδα τῶν κομμουνιστῶν ἀγωνιστῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ήταν ἡ ἐποχὴ ποὺ ἡ ἀστικὴ δηλιγαρχία ξέβαζε τὸ θεμέλια τῆς οἰκονομικῆς της προόδου, πάνω στὴ δυστυχία ποὺ σκόρπισε ὁ πόλεμος καὶ στὴν προσφυγιά, πνίγοντας στὸ αἷμα τὴν ἀντίσταση τῶν ἐργατῶν μὲ τὸ ξέσπα-

σμα Γενικῆς Ἀπεργίας στὸ Πασαλιμάνι. Ἀπ' τὴν δργάνωση τῶν Ἀρχειομαρξιστῶν κατὰ τὴν Παγκαλικὴ δικτατορία δρέθηκαν δύο μόνο ἄτομα στὴν ἔξοργία ἀπ' δλη τὴν Ἑλλάδα, κι αὐτά, δὲν πιάστηκαν σὰν μέλη τοῦ Ἀρχείου.

Εἶναι χρήσιμη μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ μία σύγκριση. Τὴν ἴδια περίοδο τῆς δικτατορίας πιάστηκε καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς δργάνωσης Δημήτρης Γιωτόπουλος. Κρατήθηκε ἔνα κάποιο διάστημα στὰ χέρια τοῦ Φουντάνα, διώκτη τῶν κομμουνιστῶν τότε, καὶ ἀφέθηκε ἐλεύθερος χωρὶς συνέπειες. Γι' αὐτὸς τὸ μοναδικὸ καὶ χαρακτηριστικὸ περιστατικὸ ποτὲ ὁ ἴδιος δὲν ἔκανε λόγο, μὰ οὔτε καὶ τὸ στενὸ ἐμπιστευτικό του περιβάλλον.

Στὴ συνέχεια τὸ ντοκουμέντο τοῦ Ἀρχειομαρξισμοῦ ποὺ δημοσίευσε ἡ Ε.Μ.Ε., ὑποστηρίζει ὑποχριτικὰ καὶ μυστηριώδικα, σὰν νὰ μὴ θέλει νὰ φέρει στὸ φῶς περισσότερα, γοάφει διτὶ τὰ μέλη τῆς δργάνωσης ήταν 1600 καὶ διτὶ εἶχαν ἐπιφροὴ πάνω σὲ χιλιάδες ἐργάτες στὰ συνδικάτα. Πόσο ἔξογωμένος εἶναι ὁ ἀριθμὸς φαίνεται ἀπὸ διάφορα στοιχεῖα ὅπως καὶ ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς Διεθνοῦς Γραμματείας κατὰ τὸ σχίσμα τοῦ 1934, δηνού ἀναφέρεται ὁ ἀριθμὸς μελῶν καὶ τῶν δύο ἀντιπάλων μεριδῶν τοῦ ἀρχειομαρξιστικοῦ κόμματος: Δ. Γιωτόπουλος 60 μέλη καὶ Γ. Βιτσώδης 75. Σύνολο 135 μέλη.

Αὐτὰ δὲν ήταν μόνο ἔξογωμένες ὑπερθολές μὰ τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι οἱ συντάκτες τοῦ «ντοκουμέντου», συνειδητὰ ἀποκρύψουν τὸ τμῆμα τῆς δργάνωσης ποὺ εἶχε μία σταθερὴ ἐπιφροὴ στοὺς ἐργάτες, γιατὶ ήταν αὐτοὶ ποὺ διώκονταν σὰν ἔχθροι της, χωρὶς νὰ προηγηθεῖ καμιά συζήτηση, μὲ μόνο σκοπὸν νὰ σταθεροποιήσουν τὸ ἀνεξέλεγκτο προσωπικό τους καθεστώς. Τὸ τμῆμα ποὺ παρουσιάζουν σὰν ἀρνητικὸ καὶ ἀνίκανο νὰ δροσαρμοσθεῖ στὴ «νέα στροφὴ τῆς δργάνωσης» τὸ ἀποτελοῦσαν οἱ ἐργάτες ποὺ ἀπὸ διαφοράντες τὸν ζωγόνο δέρα τῆς κοινωνικῆς δράσης καὶ βρίσκονταν ἐπικεφαλῆς ἐργατικῶν σωματείων, δραγάνωναν ἀπεργίες, κυκλοφοροῦσαν προκηρύξεις καὶ ἔβγαζαν συνδικαλιστικὰ δργανα, ἀρχίζοντας πρώτα καὶ πρωτοποριακά ἀπὸ τὸ 1927, ἀπὸ τὸ σωματεῖο Ἀρτεργατῶν τῆς Ἀθήνας «Μόρφωση - Ὁργάνωση».

Πλαστογραφώντας τὰ γεγονότα κατέρθωσαν νὰ παρασύρουν δόλια τοὺς συντάκτες τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Δ. Γραφείου τῆς Α.Α., τὸν 'Οκτ. 1930, ποὺ κατηγόρησαν τὰ μέλη τῆς δργάνωσης αὐτῆς γιὰ λιποτάχτες, υιοθετώντας ἀνεξέλεγκτα τὸ μύθο τῆς κλίκας τοῦ Ἀρχείου ἐνάντια στὸν «Φραξιονιστές», δίνοντας ἔτσι ἡδικὸ κύρος καὶ ἐνισχύοντας τὴν κλονισμένη θέση τοῦ Ἀρχειομαρξισμοῦ.

Η πικρὴ ἐμπειρία τοῦ Λ. Τρότσκι

Θὰ μείνει μνημεῖο κακοπιστίας ἡ συζήτηση ποὺ έγινε γιὰ τὴν κατάσταση τοῦ κινήματος στὴν Ἑλλάδα τὴν ἀνοιξη τοῦ 1932, συζήτηση πρόσωπο μὲ πρό-

σωπο τοῦ Τρότσκι μὲ τὸν Γ. Βιτσώρη. Δὲν θὰ εἰχαν μεγάλη σημασία λαθεμένες καλόπιστες ἀπαντήσεις τοῦ Βιτσώρη. Μὰ νὰ ἔξαπατᾶς συνειδήτα σὲ μιὰ τόσο ὑπεύθυνη συζήτηση καὶ γιὰ ἔνα τόσο σοβαρὸ ζήτημα τὸν συνομιλητή σου, εἶναι ἀποκρούστικό καὶ ἀσύγχρονο. Κι αὐτὸν τὸν ἄμφιο ρόλο ἀνέλαβε ἀπὸ ἐπαγγελματική συνήθεια νὰ τὸν ἔκτελεσι ὁ Γ. Βιτσώρης.

Ἀναλογισθεῖτε τί θὰ είχε προηγηθεῖ γιὰ νὰ μπεῖ ἀπὸ τὸν Τρότσκι ἔνα ἐδώτημα δπως αὐτό: «Εἶναι μεγαλύτερη ἡ ἐπιρροὴ τοῦ κόμματος στὴν ΕΓΣΕ ἀπὸ τὴν δικιὰ μας», πρᾶγμα ἀλλωστε ποὺ ἀποκαλύπτεται καὶ ἀπὸ τὴν ἀπάντηση τοῦ Βιτσώρη: «Τὸ κόμμα πρατάει τὴν ἡγεσία μὲ τεχνητὰ καὶ δίαια μέσα». Καὶ ἀκολουθοῦν ἀνάλογες τερατολογίες: δητὶ τὰ μέλη τῆς δργάνωσης ἦταν 1600, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα τὰ δργανωμένα μέλη δὲν ἔπειρον σαν τὰ 250 σὲ δῆτὴ τὴν Ἑλλάδα, δητὶ οἱ Φραξιονιστὲς ἦταν 30 καὶ δητὶ ἀρκετοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔναγύρισαν στὸ Κ. Κόμμα, λέσ καὶ προέρχονταν ἀπ' αὐτό. «Ἄς ἀφήσουμε τὴν σύγχιση ποὺ χρακτήριζε τὴν θέση γιὰ τὸ ἑμνικὸ ζήτημα ποὺ ἦταν τόσο βαθειὰ διαποτισμένη ἀπὸ τὰ ἐπίσημα στοιχεῖα τοῦ κράτους, ώστε νὰ ἀκούσει ὁ Βιτσώρης, ὑστερο ἀπὸ αὐτό, ἔνα διεθνιστικὸ μάθημα ἀπὸ τὸν Τρότσκι. Ἀκολούθησαν καὶ ἄλλες ἀπαντήσεις γεμάτες ἀνακρίσεις, δπως π.χ. ἡ ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἦταν μικρὴ κλπ.

Στὸ ντοκονυμέντο ποὺ ἀναφέρεται στὴν κρίση τῆς δργάνωσης τοῦ 'Αρχείου τὸ 1934 ὁ Βῆτα (Δ. Γιωτόπουλος) παρουσιάζεται νὰ παραβιάζει τὶς μπολεβίκικες ἀρχές. Μπολεβίκικες ἀρχές ὁ Γιωτόπουλος, τί εἰρωνεία!

Ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ γράμμα στὰ μέλη τῆς δργάνωσης πάνω στὴν κρίση τοῦ ἑλληνικοῦ τμήματος, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ θαυμάσει κανεὶς ἀπ' τὸ ἔνα μέρος, σ' δῆλη τὴ μεγαλοπρέπεια, τὶς ἔπειρασμένες ἀρχειομαρξικές μεθόδους, ποὺ μεταφέρθηκαν στὸ κέντρο τῆς Διεθνοῦς δργάνωσης χάρις στὴν παραβίαση τῶν ἀρχῶν ποὺ πρέπει νὰ ουδιμίζουν τὶς σχέσεις τῶν ἐπαναστατικῶν δργανώσεων καὶ ὅχι δπως λένε ἀπὸ τὴν Ἐλλειψη πείρας, καὶ ἀπ' τὸ ἀλλο μέρος εἶναι νὰ θλίβεται κανεὶς γιατὶ ἡ παρουσία τοῦ Δ. Γιωτόπουλου στὸ Διεθνὲς κέντρο, τὸ ὑποβάθμιζε ἀφάνταστα, τὴ στιγμὴ ποὺ σ' αὐτὸν συγκεντρώνονταν ὅλες οἱ ἐλπίδες γιὰ τὴν ἀναγέννηση τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος μέτροστὰ στὰ τόσο κρίσιμα χρόνια ποὺ κυλούσαν, φέροντας τὴν κοσμοχαλασία καὶ τὸν δλεθρο τοῦ Βου Παγκοσμίου Π. Ο. Δ. Ετοι μποχερώντηκε ὁ Τρότσκι νὰ γράψει: «Γιὰ μεγάλη μου λύπη τὸ περιεχόμενο αὐτοῦ τοῦ γράμματος εἶναι ἀπογοητευτικὸ στὸν ὑπέρτατο βαθμό. Τὸ γράμμα εἶναι γραμμένο μὲ ἀνήκουστη ἔχθροτητα καὶ ἔξαιρετικὴ κακεντρέχεια, ὁ τόνος τοῦ γράμματος πέρα γιὰ πέρα δηλητηριώδης». Καὶ συνέχιζε ἀλλοῦ: «'Αλλὰ ὁ σ. Βῆτα ἔφερε μαζὶ του μιὰ ἔτοιμη ἀρχή: «έγώ είμαι ἡ Διεθνής Γραμματεία». Οταν συνάντησε φυσικὴ ἀντίδραση, ἔβαλε σκόπο νὰ κυριαρχήσει σ' δῆλη τὴν Διεθνῆ Γραμματεία μὲ δργανωτικὰ μέτρα στὰ παρασκήνια. Ετοι συστηματικὰ

καὶ μὲ ἔνα σχέδιο, ἀρχισε πίσω ἀπὸ τὴν πλάτη τῆς Δ.Γ. καὶ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς 'Ενωσης, νὰ ὑποδαυλίζει ὅλων τῶν εἰδῶν τὶς δυσαρέσκειες, νὰ ἐκθέτει τὴν Δ.Γ., μὴ διστάζοντας νὰ κάνει σκόπιμα ἀκόμα καὶ φεύγεις δηλώσεις κλπ». (Απὸ γράμματα τοῦ Λ. Τρότσκι ποὺ δημοσιεύτηκαν στὴν ΕΜΕ σ. 77).

Ἐδῶ είναι ποὺ ὁ 'Αρχειομαρξικός ἔδειξε τὴν πραγματική του μορφὴ καὶ ἐπέτρεψε στὸν Τρότσκι νὰ συνειδητοποιήσει τὸ πρόσβλημα τοῦ 'Αρχειομαρξικοῦ καὶ νὰ καταλήξει σὲ δρθὰ συμπεράσματα προτείνοντας τὰ παρακάτω μέτρα: «Εἶναι ἀπαραίτητο —τονίζει— νὰ μελετήσουμε ἀπὸ πολὺ κοντύτερα καὶ πολὺ σοβαρότερα ἀπ' ὅτι κάναμε μέχρι τώρα, τὸ παρελθόν τῶν 'Αρχειομαρξιτῶν, τὴ φιλολογία τους, τὰ αισθήματά τους, τὶς δργανωτικές τους μεθόδους, τὶς αἰτίες τῶν ἐσωτερικῶν τους σχισμάτων... στὸ βάθος, στὸ ἐσωτερικὸ τῆς συνειδήσης του είναι ξένος πρὸς τὴν Α.Α., προσχώρησε σ' αὐτὴ μόνο ἐπεισοδιακὰ καὶ προσωρινά». («Σπάρτακος» 6.7.1934 σ. 55).

Αὐτές οἱ ἀπόψεις, τόσο ἀντικειμενικές καὶ θεμελιωμένες σὲ ἀρχές, εἶναι ἔνα σκληρὸ μάθημα γιὰ δῆλους αὐτοὺς ποὺ τὸν παραπλάνησαν, ἀλλοι καλόπιστα καὶ ἄλλοι δόλια.

"Ἐλλειψη αὐτοκριτικῆς

Περιμέναμε νὰ δοῦμε ὑστερο ἀπ' αὐτὲς τὶς θέσεις τοῦ Λ. Τρότσκι, κάποια αὐτοκριτικὴ ὅχι μὲ τὴν καθιερωμένη διαδικασία αὐτοκριτικῆς δπως γίνεται μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Λένιν ἀπὸ τὴ γραφειοκρατία, ὑποκριτικά, μὲ δουλικότητα καὶ αὐτοεξευτελισμό, ἀλλὰ μὲ μιὰ κριτικὴ δημιουργική, ποὺ ἀναζητεῖ τὶς αἰτίες ποὺ ὀδήγησαν στὸ λάθος, καὶ ποὺ ἀνεβάζει τὸ πνευματικό, ἰδεολογικὸ καὶ πολιτικὸ κριτήριο τῶν ἀγωνιστῶν καὶ διόλκησης τῆς τάξης. Παράδειγμα κλασσικό καὶ τόσο διδακτικὸ ἔχουμε τὴν ιστορία τοῦ Μπολεβίκικου κόμματος. «Ολοι οἱ ἡγέτες του ἀσφαλῶς ἔχουν κάνει λάθη καὶ ἀνάμεσά τους ξεχωρίζει τὸ λάθος τοῦ Ζηνόβιεφ καὶ Κάμενεφ στὴν προπαρασκευὴ τῆς ἑξέγεοσης. Αὐτὸς δημοσίευσε τὸ Κόμμα στὰ χρόνια τοῦ Λένιν νὰ ἔχει τὸν Ζηνόβιεφ πρόσεδρο τῆς Κ.Δ. στὴν ἡρωικὴ ἐποχή της, ποὺ ήταν τὸ διεθνὲς ἐπαναστατικό κέντρο, καὶ τὸν Κάμενεφ σὲ ὑπεύθυνες ἡγετικές θέσεις τοῦ Κόμματος καὶ τοῦ σοβιετικοῦ Κράτους. Δυστυχῶς μιὰ τέτοια αὐτοκριτικὴ γιὰ τὸ σφάλμα τῆς ἀναγνώρισης τοῦ ἀρχειομαρξικοῦ σὰν ἑλληνικοῦ τμήματος τῆς Δ.Α.Α. δὲν ἤρθε σὲ γνώση μας, κι οὐτέ ποτὲ ἀκούστηκε κάτι τέτοιο, οὐτέ κι ἀπὸ τὴν διμάδα ποὺ ἀποσχίσθηκε τὸ 1934 ἀπ' τὸν 'Αρχειομαρξικό.

Τὸ Διεθνιστικὸ Έργατικὸ Κίνημα τῆς 'Αριστερῆς 'Αντιπολίτευσης ἡ δπως καθιερώθηκε ἀργότερα νὰ δονομάζεται «Γροτσοκιστικό», δεινοπάθησε σκληρὸ στὴ χώρα μας μὲ τὴν ἀναγνώριση τοῦ 'Αρχειομαρξικοῦ ἀπὸ μέρους τοῦ Δ. Γραφείου ποὺ προκάλεσε σύγχυση σὲ μιὰ μεγάλη καὶ κρίσιμη ιστορικὴ ἐποχή. Ή

σκοτεινή σκιά ποὺ σέρνεται άνάμεσά μας ἀπὸ τότε, ἐγκυμονεῖ σήμερα σοβαρὸ κίνδυνο μέσα στὶς μὲ πενιχρὸ ἐργατικὸ δυναμικὸ δργανώσεις, μὲ τὴν ἀναβίωση αὐτῶν τῶν μεθόδων, τῶν τόσο ἀποχρουστικῶν, τῶν γεμάτων μὲ κακεντροχεια, ποὺ δηλητηριάζουν τὴν ἀτμόσφαιρα, ὥπως χαρακτηριστικὰ ἔγραψε ὁ Τρότσκι.

Πολύτιμο κεφάλαιο γιὰ τὴν νέα γενιὰ ποὺ ἔρχεται κάθε φορὰ στὸ προσκήνιο είναι ἡ γνώση τῆς ιστορικῆς πείρας τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, κι ἡ ἐπεξεργασία της γιὰ νὰ βγοῦν τὰ κατάλληλα διδάγματα. Ἰδιαίτερη σημασία ἔχει ἔκεινη τῆς Α.Α., βγαλμένη ἀπὸ τὴν θεωρητικὴ ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων καὶ τὴν κοινωνικὴ δράση. Ἡ διανοούμενοτικὴ ἐγωῖστικὴ καὶ ἀναρχούμενη ἀντίληψη, ποὺ ὑπάρχει σ' ἔνα ἀρκετὸ βαθμὸ σὰν κοινωνικὴ συμπεριφορὰ καὶ ποὺ ἔκδηλωνται μὲ τὸ δτὶ ἡ ιστορία ἀρχίζει ἀπὸ μένα, ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα νὰ ἐπικρατήσει γιὰ ἀρκετὰ πολύτιμα χρόνια, μιὰ διασπορὰ τῶν δυνάμεων ποὺ τοὺς ἀποξενώνει ἀπὸ τὴν βασικὴ ἐπιδίωξη ποὺ εἶναι νὰ ταυτιστοῦν καὶ νὰ ἀφομοιωθοῦν μέσα στὸν κύριο ἐπαναστατικὸ κοινωνικὸ κορμὸ ποὺ εἶναι ἡ ἐργατικὴ τάξη. Κι δλα αὐτά, γίνονται μὲ ἀναφορὰ στὴν παράδοση τοῦ Μπολσεβικισμοῦ ποὺ ἦταν διφορέας τοῦ προδεταριακοῦ συγκεντρωτισμοῦ, καὶ συσπειρώσε γύρω τοὺς τίς κοινωνικὲς δυνάμεις, τὴ μοναδικὴ προύποθεση γιὰ τὴν νίκη καὶ τὴν δργάνωση μιᾶς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας, χωρὶς προνόμια καὶ χωρὶς διακρίσεις, συντρέβοντας τὸ πνεῦμα τῆς ἱεραρχίας, ποὺ πάνω του θρονιάστηκε τὸ καρκίνωμα τῆς γραφειοκρατίας.

Αὐτὴ τὴν σοβαρὴ ἐπιδίωξη ποὺ προϋποθέτει συνειδητὴ προσπάθεια, οἱ συντάχτες τῶν «Τετραδίων» δεῖ τὴν χαράξουν ἔτσι ποὺ νὰ φτάσουν σὲ κάποιο κα-

θορισμένο σκοπό. Αὐτὸς ὁ σκοπὸς δὲν πρέπει νὰ περιορίζεται καὶ νὰ ἔξαντλεῖται στὴν περιγραφὴ τῶν ἐπιτυχιῶν καὶ στὸ φόρο τιμῆς γιὰ τὰ ἡρωϊκὰ θύματα τοῦ ἀγῶνα μόνο, ἀλλὰ μιᾶς μὲ αὐτὰ καὶ σὲ μιὰ αὐτηρὴ ἀντικειμενικὴ καταγραφὴ καὶ διαπίστωση, δοῦ εἶναι φυσικὰ δυνατόν, τῶν λαθῶν καὶ ἀδυναμιῶν, διποτὸς παρουσιάσθηκαν μέσα στὶς συγκεκριμένες συνθῆκες καὶ νὰ διαπιστωθοῦν τὰ αἴτια ποὺ τὶς προκάλεσαν. Ἀλλὰ μιὰ τόσο ὑπεύθυνη δουλειὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀναλάβουν ἀνθρώποι πατατόπιστοι ἡ στοιχεία γεμάτα ὑποκειμενισμὸ ποὺ ἔχεινον μὲ τὴ φιλοδοξία νὰ προσαρμόσουν τὰ γεγονότα στὰ δικά τους μέτρα. «Τί μπορεῖ κανεὶς νὰ ἔγαλει ἀπὸ τέτοια κούφια καρδύδια; Τοῦτο δὲ μιᾶς μήτε στὴν καρδιὰ μήτε στὴν ἀφῆ, ἔλεγε ὁ Μαγιακόφσκι.

Οχι μόνο δὲν βάζει κανεὶς περιορισμοὺς στὴ συγκέντωση στοιχείων, μὰ ἐπιβάλλεται σὰν καθῆκον ἡ συστηματικὴ περιουσιλογὴ καὶ μελέτη τους γιὰ νὰ βγοῦν χρήσιμα συμπεράσματα καὶ νὰ φωτίσουν καταστάσεις καὶ προβλήματα ποὺ διαγράφονται θαυμάτα στὴν ιστορικὴ πορεία. Τὰ μηνύματα τοῦ Γκντάνσκ ἀνοίγουν μιὰ σοβαρὴ προοπτικὴ ἀνυπολόγιστης σημασίας στὸν τομέα αὐτὸῦ.

Οι πληροφορίες ποὺ θὰ καταγραφοῦν πρέπει νὰ ἔλεγχοῦν μὲ μεγάλη προσοχὴ, νὰ προέρχονται ἀπὸ ντοκουμέντα τῶν ἀντιπολιτευτικῶν δργανώσεων ἀπὸ τὴν περίοδο τῆς ἐμφάνισής τους, τὴ θεωρητικὴ συμβολὴ τους καὶ πεῖσμα ἀπὸ τὸν τομέα τῆς κοινωνικῆς τους δράσης, τὸ πῶς ἐπιδράσανε μέσα σ' αὐτὸν καὶ τελικὰ τὴν ἴκανοτητα προσαρμογῆς μέσα στὶς ἐναλλασσόμενες σύνθηκες μὲ τὴ δυνατὴ ἀκρίβεια καὶ ἀντικειμενικότητα.

Αθήνα Δεκ. 1980

M. Σ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μπροστά στὶς κάλπες	Σελ. 1
«Ἐργατικὸ Κράτος» ἡ Γραφειοκρατικὰ Κράτη; Είναι καιρὸς ν' ἀποφασίσουμε	» 3
Συμβολὴ στὴν ἐπεξεργασία ἐνὸς σύγχρονού Μεταβατικοῦ Προγράμματος	» 8
Μερικὰ στοιχεῖα στὴν ιστορία τοῦ Αρχειομαρξισμοῦ	» 24

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ» εἶναι ὅργανο δυνάμεων τοῦ ἔργα-
τικοῦ κινήματος, ποὺ τοποθετοῦνται γενικὰ στὸ χώρο τοῦ Ἑ-
παναστατικοῦ Μαρξισμοῦ.

Πούχουν δηλαδὴ ἔνα ξεκάθαρο ἀντιμπεριαλιστικό, ἀντι-
καπιταλιστικὸ καὶ ἀντιγραφειοκρατικὸ σοσιαλιστικὸ πρόγραμ-
μας καὶ θεωροῦν δτὶ ὁ ἀπαραίτητος σοσιαλιστικὸς μετασχη-
ματισμὸς τῆς Ἑλλάδας, καὶ κάθε χώρας, θέναι ἀποτέλεσμα
τῆς ἀναπόφευκτῆς, σὲ μιὰ ὁρισμένη στιγμή, δυναμικῆς ἀναμέ-
τρησης μὲ τὴν ἔνοπλη ἀντίσταση τῆς ἀντίδρασης, καὶ ἐπομέ-
νως ἀποτέλεσμα ἐνὸς ποιοτικοῦ πηδήματος, ὅπὸ μιὰ ἐξελιχτι-
κὴ γιὰ ἔνα διάστημα πορεία στὴν νικηφόρα ὀλοκλήρωση τῆς
Ἐπανάστασης.

Ἐπιπλέον. δυνάμεων ποὺ θὰ χαράζουν μιὰ ὁρθὴ μεταβα-
τικὴ ταχτικὴ τόσο ἀπέναντι στὸ ταξικὸ κίνημα τῆς χώρας, δσο
καὶ γιὰ τὴ νικηφόρα ἔκβαση τῆς πορείας πρὸς τὴν Ἐπανά-
σταση, ἔξω ἀπὸ κάθε σεχταριστικὴ, «μεσσιανικὴ» νοστροπία
καὶ πραχτικὴ.

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ» ἀγωνίζεται γιὰ ἔνα Σοσιαλισμὸ⁶
βασιζόμενο στὴν αὐτοκυβέρνηση, τὴν αὐτοδιαχείρηση, τὴν αὐ-
τοτέλεια τῶν ἔργαζομένων μαζῶν, σ' ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ
σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα, σοσιαλισμὸ βασικὰ ἀντίθετο στὸ σχῆμα τοῦ
γραφειοκρατικοῦ κρατικοῦ «Σοσιαλισμοῦ», ποὺ στηρίζεται
στὴν ούσιαστικὴ ἔξουσία τοῦ «Ἐργατικοῦ» Κράτους, τοῦ «Ἐ-
παναστατικοῦ» Κόμματος καὶ τῶν ἐντεταγμένων σ' αὐτὰ Συν-
δικατῶν.

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ» θὰ παραμείνει ὅργανο ἀνοικτὸ
στὴν κριτικὴ ἔρευνα καὶ συζήτηση τῶν βασικῶν θεμάτων τοῦ
σύγχρονου ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ, δημοσιεύοντας κάθε σο-
βαρὴ συνεισφορὰ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση, ὅπὸ ὁποιαδήπο-
τε ἐπαναστατικὴ μαρξιστικὴ τάση, ὅργάνωση ἢ ἀγωνιστικὴ